

” ... pentru tot ce înseamnă viață – Brăila mi-e suficientă. Ea este toată umanitatea”

Panait Istrati

EX Libris

Revistă culturală editată de
Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
PANAIT ISTRATI
BRĂILA

SUMAR

EDITORIAL

x x x x x x x x x x x x x x x x x x	1
de Dragoș Adrian NEAGU	

BIBLIOTECA – SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

Ce și cât mai citim?.....	2
de Roxana NEAGU	
Activități culturale la bibliotecă 2025.....	5
de Dana CIUTACU	
Clubul de Vacanță 2025	7
de dr. Claudiu BRĂILEANU	
Istoria prinde viață.....	10
de Ana-Maria FLORICĂ	
Atelierul de teatru Fresh Art.....	11
de Doinița Mihaela STANCIU, Abdul Cair LATIP	
Culoare, creativitate și comunitate pentru seniori.....	12
de Adriana Ștefania TRICĂ	
Atelierele de geografie	13
de Silvia IACOB	
Lucrăm și ne distrăm.....	14
de Georgeta Monica IONESCU	
Tărâmul emoțiilor.....	15
de Camelia Aurelia CHERCIU	
Vizionări la Mediatecă.....	16
de Irina ENE	
Nocturna Bibliotecilor 2025.....	17
de Leonard NECULAE	

CULTURA ET ANIMA

Profunda simțire poetică: Ana Sofian.....	18
de Liviu CHIFANE	
Vasile Parizescu: brăileanul care a purtat culoarea în sânge.....	21
de Laura CAPLEA	

VOLUNTARI – VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar - Iulian Preda.....	23
Portret de voluntar - Mihnea Popoacă.....	25
Portret de voluntar - Vlad Popa.....	27
de Roxana NEAGU	

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

Ilarie Voronca în colecțiile Bibliotecii Județene <i>Panait Istrati</i> Brăila.....	29
de Cătălin RÎȘNOVEANU	

OAMENI, LOCURI, FAPTE – BRAISTORIA

Ana Aslan – Eleganța unei vieți dedicate tinereții.....	31
de Leonard NECULAE	

Farmaciile la Brăila – de la apariție și până la naționalizare (I).....	35
de Leonard NECULAE	

BiblioTECHa

Gabriel-Sebastian Roșioru.....	38
de Leonard NECULAE	
Hackathonul Regional CODE Kids 2025.....	40
de Leonard NECULAE	
Bibliotecile viitorului.....	41
de Leonard NECULAE	

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Fantezii literare – o lume pentru visul scris.....	44
de Roxana NEAGU	
Concursul <i>My Pet, My Friend</i>	46
de Olimpia MORARU	
Orașul meu, orașul tău.....	48
de Doinița Mihaela STANCIU	

EVENIMENTE

Casa Mare Brăila 2025, ediția a II-a.....	50
de dr. Corina CIURARU	
Conferința ANBPR BiblioPUBLICA 2025	52
de dr. Corina CIURARU	

COLABORATORI

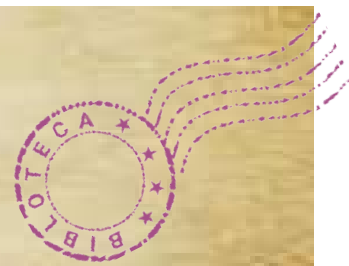
Brăila de ieri și de azi.....	54
de Vasilica MITACHE	

LUMEA CĂRȚILOR

Lansări de carte la Biblioteca Județeană <i>Panait Istrati</i> Brăila în anul 2025.....	56
de Laura CAPLEA	
Lansarea volumului de proză <i>TRAUME</i>	59
de Leonard NECULAE	
Bibliotecile din secolele XVII-XVIII.....	60
de Teodora LUNGU	
Matei Călinescu – criticul care a dus România în bibliotecile din Statele Unite.....	63
de Leonard NECULAE	
Recomandări de lectură.....	65
Profilul publicului brăilean așa cum reiese din statisticile bibliotecii.....	72
de Dana CIUTACU	

EDITORIAL

O Nouă Eră: Întoarcerea la *Epoca Uneltei*

Te h n o l o g i a modernă a devenit cadrul firesc al existenței cotidiene, dar sub familiaritatea aparatelor și aplicațiilor se ascunde o schimbare de sensuri care atinge însăși înțelegerea condiției umane. Inteligența artificială, zborul cosmic,

clonarea sau chirurgia de înaltă precizie nu mai par un miracol, ci o simplă evoluție a unui demers început odată cu știința modernă din secolul al XVIII-lea. De aceea, reflecția asupra tehnologiei nu poate ocoli întrebarea: ce fel de lume și ce fel de om se nasc din această nouă putere asupra realității?

Un prim aspect ține de raportul dintre tehnologie și marile epoci istorice. Deși vorbim despre antichitate, evul mediu și epoca modernă prin criterii culturale și politice, nu prin invenții, este posibil ca impactul tehnologiilor digitale și al supercalculatoarelor să fie atât de profund încât să impună o nouă împărțire a timpului. Așa cum preistoria a fost denumită după materiale – piatră, bronz, fier –, viitorul ar putea fi descris prin referire la instrumentele care modelează viața de zi cu zi, până la contopirea dintre epocă și unealtă.

Tehnologia modernă pare să împlinescă, prin mijloace riguroase, visurile vechii magii. Comunicația instantanee la distanță, deplasarea rapidă, prognoza sofisticată a vremii, multiplicarea în serie a obiectelor sau prelungirea vieții prin intervenții medicale par să traducă în limbajul laboratoarelor dorințe cândva exprimate în mituri și ritualuri. Diferența decisivă rămâne

însă aceea că tehnologia nu ocolește legile naturii, ci le folosește, în timp ce magia pretinde să le suspende, să facă o *breșă* în ordinea lumii.

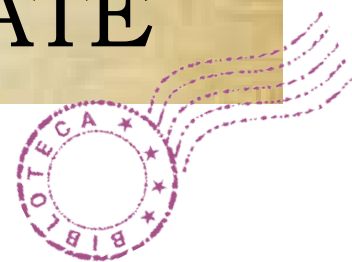
În acest sens, tehnologia modernă este inseparabilă de știința modernă. Cunoașterea progresivă a materiei, a proceselor și a legilor care guvernează cosmosul a permis apariția unor aparate tot mai sofisticate, capabile să se integreze în structura realului și să-i exploateze posibilitățile. Fiecare dispozitiv care funcționează confirmă implicit corectitudinea modelului nostru teoretic despre univers, astfel încât pe eticheta fiecărui obiect tehnic se poate citi, invizibil, afirmația că lumea este înțeleasă într-un mod adecvat.

Relația dintre știință și tehnologie este descrisă prin trei *fire* principale. Mai întâi, tehnologia rezultă din cercetarea fundamentală, nu din simpla ingeniozitate de atelier. Apoi, aparatele create pentru laborator – de la telescop la accelerator de particule – devin la rândul lor instrumente pentru noi descoperiri, alimentând un cerc virtuos între știință și tehnică. În fine, fiecare nou aparat brevetat confirmă simbolic modelul științific al lumii, transformând obiectele cotidiene în garanții ale adevărului teoretic.

În lumea dominată de inteligență artificială și supercalculatoare, tehnologia devine nu doar unealtă, ci și cadru de interpretare a existenței. Scopurile ei coincid cu visurile vechii magii – dominarea naturii, depășirea limitelor corpului, anticiparea viitorului –, dar mijloacele rămân opuse, întemeiate pe respectarea legilor universului. Din tensiunea dintre aceste similitudini și opoziții se naște întrebarea decisivă: ce identitate umană se configurează într-o eră în care, poate mai mult ca oricând, epoca și unealta ajung să se confunde?

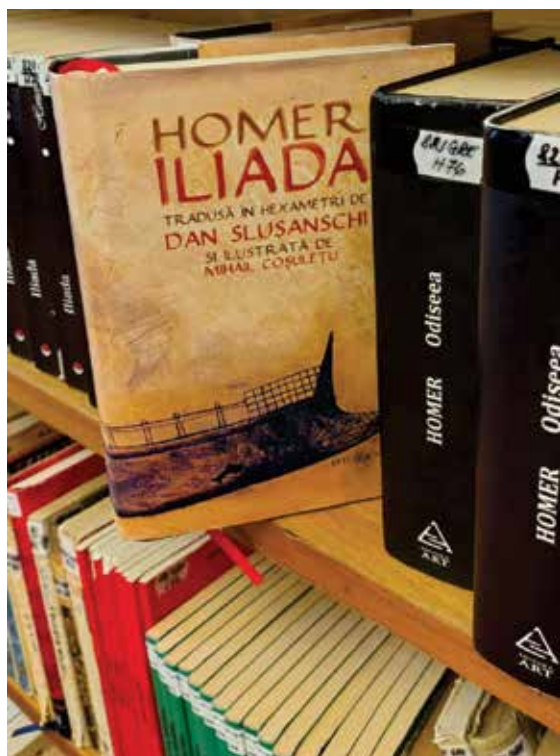
BIBLIOTECA - SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

Ce și cât mai citim?

Lectura a însoțit omul din cele mai vechi timpuri, în forme care au traversat epoci, culturi și transformări tehnologice. De la pergamente rare și manuscrise copiate cu mîgălă în mănăstiri până la e-book și audiobook, cartea a fost mereu un spațiu al libertății. Odată cu tiparul lui Gutenberg, lumea a cunoscut o adevărată explozie a textelor, iar literatura a început să circule tot mai mult, să nască dezbateri, să modeleze epoci.

De-a lungul secolelor, anumite cărți au reușit să depășească limitele timpului lor și să devină repere culturale. Printre primele scrieri literare care au structurat conștiința umanității se numără *Iliada* și *Odiseea*, epoei care au dat naștere unor modele de eroism, onoare și destin. A urmat *Divina Comedie* a lui Dante, o călătorie spirituală și poetică ce a reconfigurat imaginarul Europei medievale.

Epoca modernă timpurie a fost marcată de apariția romanului modern, odată cu *Don Quijote* de Cervantes, lucrare ce a introdus complexitatea psihologică și ironia ca arme literare. Iluminismul a adus cu sine opere precum *Scrisorile persane* ale lui Montesquieu sau *Contractul social* al lui Rousseau, care au modelat gândirea politică a lumii.

Secolul al XIX-lea a fost unul al revoluțiilor sociale și științifice, ceea ce se reflectă și în literatura acelor timpuri: *Originea speciilor* de Darwin a schimbat modul de a înțelege viața, iar *Mizerabilii* lui Victor Hugo a devenit o oglindă a nedreptăților sociale și a speranțelor umane.

În secolul XX, literatura s-a confruntat cu umbrele regimurilor totalitare și cu propriile neliniști ale omului modern: *1984* de George Orwell a rămas simbolul lucidității politice, iar *Jurnalul Annei Frank* o mărturie sfâșietoare și luminoasă în același timp.

Epoca contemporană a adus fenomenul global *Harry Potter* de J. K. Rowling, care a redeschis apetitul pentru lectură al generațiilor tinere, alături de *Sapiens* de Yuval Noah Harari, un text esențial pentru chestionarea istoriei și viitorul umanității.

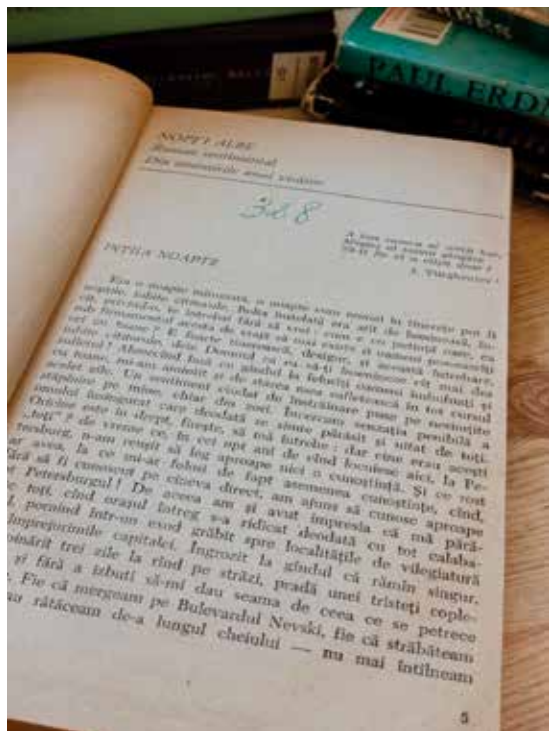
Toate aceste cărți și multe altele care ar merita amintite nu sunt doar titluri pe o listă a marii literaturi universale, ci borne ale felului în care omenirea a înțeles lumea și pe sine de-a lungul timpului.

Cât citim?

Astăzi, lectura se află la intersecția unor transformări profunde. Interesul pentru carte rămâne prezent, însă se manifestă diferit în funcție de generație, stil de viață și acces la resurse culturale. În Europa, obiceiul lecturii se menține, dar este vizibil afectat de ritmul tot mai alert al vieții moderne.

În România, tendințele sunt amestecate: există un nucleu consistent de cititori fideli, însă o parte importantă a populației citește rar, episodic sau deloc. Totuși, se observă și semnale optimiste, în special în rândul tinerilor, care redescoperă literatura fie prin formate digitale, fie prin comunități online.

Cartea tipărită continuă să fie preferată, iar achizițiile online câștigă teren. Femeile rămân, în general, mai apropiate de lectură decât bărbații, iar diferențele dintre generații tind să se reducă odată cu accesul la resurse digitale.

Ce citim?

Revirimentul clasicilor este una dintre cele mai interesante tendințe recente. Rețelele sociale au readus în prim-plan romane vechi, precum *Noaptea alba* de Dostoevski, iar tinerii par să caute în literatura trecutului emoții autentice și repere stabile.

În același timp, literatura contemporană, ficțiune sau non-ficțiune, domină topurile. Romanele psihologice, thrillerle și cărțile de dezvoltare personală sunt printre cele mai căutate.

Tinerii citesc altfel decât generațiile anterioare. Ei accesează lectura prin recomandări virale, clipuri scurte, booktokeri sau cluburi online. Formatul digital și audiobookurile sunt tot mai prezente în rutina lor culturală. Provocarea este menținerea acestui interes pe termen lung, astfel încât lectura să devină un obicei, nu doar o modă.

Cartea în sine nu o să dispară, însă obiceiul de a citi este supus unei competiții puternice din partea divertismentului instant. Streamingul, jocurile video, timpul fragmentat și presiunile economice fac ca lectura să fie adesea amânată.

Cu toate acestea, există motive de speranță: apar comunități tot mai numeroase de cititori online, formatele hibride își găsesc public, iar interesul pentru literatură continuă să renască în moduri neașteptate.

Ce se împrumută la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila?

Biblioteca rămâne, pentru comunitate, nu doar un loc al cărților, ci și un spațiu al întâlnirilor, al descoperirilor și al liniștii pe care puține locuri o mai oferă în ritmul grăbit al prezentului. Sunt oameni care își amintesc cum, odinioară, se stătea la rând pentru a prinde un roman proaspăt apărut sau pentru a împrumuta o carte la modă. Era o emoție aparte în a deschide un volum citit înainte de alții, în a răsfoi paginile purtând urmele trecerii prin alte mâini, alte priviri.

Astăzi, biblioteca s-a adaptat vremurilor noi fără să-și piardă farmecul vechi. A devenit mai deschisă, mai flexibilă, mai conectată la nevoile cititorilor. Spațiile sunt primitoare, fondul de carte este mereu actualizat, iar bibliotecarii nu se limitează la a înregistra împrumuturi: recomandă, coordonează activități de promovare a lecturii, povestesc, orientează, ascultă. Ei sunt puntea dintre oameni și cărțile potrivite, iar observațiile lor despre preferințele publicului sunt o radiografie sinceră a felului în care se citește astăzi în Brăila.

Secția Împrumut pentru copii. Ludoteca

Cei mai mici cititori sunt atrași de serii ilustrate și povești empatice sau aventuroase. Seriile *Jup* de Alec Blenche, *Țup* de Alex Donovici, *Prietena mea Conni* sau colecția Olina Ortiz

sunt împrumutate constant. Un titlu remarcant este *Fetița care voia să salveze cărțile* de Klaus Hagerup – poate un semn frumos că dragostea pentru lectură poate fi transmisă de timpuriu.

Școlarii mai mari preferă romanele grafice ale autorilor Dav Pilkey și Raina Telgemeier, un format ușor de parcurs și foarte popular la nivel internațional. Se împrumută frecvent și *Olguța și un bunic de milioane* de Alex Moldovan, *Matilda* de Roald Dahl, *Aventurile lui Habarnam* de Nikolai Nosov sau volumul *Invizibilii* de Ioana Pârvulescu.

Secția Împrumut pentru Adulți Literatură universală

La adulți, preferințele se îndreaptă spre ficțiune populară, thrillere și romane de dragoste. Autori precum Freida McFadden, John Grisham, Guillaume Musso, Joël Dicker, Frederik Backman, Lucinda Riley sau Rebecca Yarros se numără printre cei mai solicitați.

Seriile rămân extrem de căutate: *Călărețul de aramă* de Paullina Simons, *Outlander* de Diana Gabaldon, volumele lui Sarah J. Maas sau *Maxton Hall* de Mona Kasten circulă constant între cititori.

Literatură română

Se citește multă literatură română, atât cea clasică – volume din bibliografia școlară (Creangă, Slavici, Călinescu), cât și autori contemporani.

Igor Bergler, Ioana Pârvulescu, Veronica D. Niculescu, Petronela Rotar sau Rodica Ojog-Brașoveanu sunt nume foarte împrumutate.

Psihologie, medicină, dezvoltare personală

Acest segment cunoaște o creștere evidentă. Cititorii caută explicații, echilibru, soluții practice. Cărți precum cele ale lui Gabor Maté, *Ruperea blestemului* de Cătălin Ranco Pițu, *Prizonierii geografiei* de Tim Marshall, *Revoluția glucozei*, Jessie Inchauspe sau *În sfârșit nefumătoare – metoda ușoară a lui Allen Carr* sunt în topul preferințelor.

Privind la ce se împrumută astăzi la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, se conturează nu doar o listă de titluri populare, ci o imagine vie a felului în care cititorii se raportează la lume. Copiii caută povești care îi fac să râdă sau să viseze, adolescenții se lasă cucerii de romane grafice sau de serii fantasy, iar adulții alternează între ficțiune, istorie personală și nevoia de înțelegere interioară. Acest tablou divers spune, de fapt, o poveste despre prezent, despre dorința oamenilor de a găsi sens, de a învăța, de a evada sau de a se regăsi în paginile unor cărți.

Un lucru este cert: pentru ca lectura să supraviețuiască vremurilor, este nevoie de relevanță, diversitate și acces – de librării care să reziste, de biblioteci care să inspire, de autori care să își găsească publicul și de cititori care să-și amintească faptul că, uneori, o carte deschisă poate schimba o zi, o idee, o viață.

Roxana NEAGU,
corector

Activități culturale la bibliotecă 2025 – o prezentare de ansamblu

Calendarul cultural al Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila în primele zece luni ale anului a fost un mozaic spectaculos de idei, creativitate și implicare. Nu mai puțin de **1.242 de activități** au fost organizate, atrăgând **20.871 de participanți** de toate vârstele, iar **67 de expoziții** au colorat spațiile noastre cu imagini, lucrări de artă și proiecte născute din pasiune. Fiecare eveniment a avut o poveste, iar fiecare participant a contribuit la transformarea bibliotecii într-un centru cultural vibrant al comunității.

Unul dintre cele mai apreciate programe rămâne **Clubul de Robotică**, prezent zilnic în viața bibliotecii. Tinerii inovatori construiesc, testează, concurează și câștigă premii la competiții de specialitate, demonstrând că tehnologia și imaginația fac o echipă redutabilă. Alături de ei, participanții la **atelierele de limba engleză** descoperă noi moduri de comunicare, iar fiecare lecție se transformă într-o punte spre lume.

Meșteșugurile ocupă un loc special în inima comunității noastre. Pasiunea pentru tradiție și frumos continuă în **atelierele de croșetat și**

cusut, unde firele se împletesc cu prietenii noi, iar lucrul de mână devine terapie și expresie artistică. În **atelierul de caligrafie**, literele se aștern elegante, ca niște dansatori disciplinați ai alfabetului reamintindu-ne că scrisul de mână poate deveni artă, nu doar instrument.

Sufletul bibliotecii vibrează și la **vizionările de film**, unde poveștile cinematografice își invită spectatorii la emoție, suspans și dialog. Iar cei care preferă să dea viață propriilor povești își găsesc locul în **atelierul de scriere creativă**, unde ideile cresc ca niște semințe și se transformă în texte cu personalitate, personajele apar la colț de frază, iar ideile își iau zborul cu o viteză amețitoare.

Nu îi uităm nici pe seniorii comunității, pentru care biblioteca devine un spațiu al bucuriei zilnice. **Activitățile fizice, handmade și sesiunile de sprijin emoțional** aduc energie, socializare și sentimentul unei familii extinse. Ne jucăm încă și cu mintea: **șahul** rămâne o activitate constantă, în care fiecare mutare devine o mică victorie asupra timpului liber irosit.

Educația culturală continuă în **vizitele ghidate prin bibliotecă**, o incursiune în culisele cărților și în secretele unei instituții care crește odată cu cititorii ei. Totodată, biblioteca își păstrează rolul esențial de sprijin social, organizând **activități dedicate persoanelor defavorizate**, pentru ca nimeni din comunitate să nu rămână în afara luminii culturii și fiecare membru al comunității să se simtă văzut, inclus și încurajat.

Vara a venit cu veselie și descoperiri în **Clubul de vacanță**, care a reunit un număr impresionant de participanți veseli și mereu curioși. Zilele însoțite au fost pline de joc, lectură și prietenie, iar copiii au transformat biblioteca într-un tărâm al aventurii.

Printre momentele memorabile ale anului se numără și **Nocturna bibliotecilor**, un eveniment așteptat cu nerăbdare, în care copiii au participat la activități special pregătite pentru ei, iar seara s-a încheiat cu un concert încântător ce a luminat zâmbetele tuturor.

Scena literară a fost animată de **lansări de carte spectaculoase**, întâlniri cu autori și discuții care au făcut cuvintele să se audă dincolo de pagini. Cititorii s-au întâlnit cu scriitorii lor preferați, iar literatura și-a găsit glas în aplauzele publicului.

Toate aceste realizări dovedesc că biblioteca este nu doar un depozit al cunoașterii, ci un organism viu al comunității, un loc unde cultura se scrie în fiecare zi cu oameni, idei și emoții. Anul 2025 continuă să ne reamintească faptul că, atunci când ne adunăm în jurul cărților, devenim mai conectați, mai inspirați, mai bogați sufletește.

Privim înainte cu entuziasm spre activitățile care urmează și invităm comunitatea să rămână parte din povestea noastră. Biblioteca îi așteaptă pe toți cu brațele deschise și cu paginile gata să fie răsfoite.

Dana CIUTACU,
sociolog

Clubul de Vacanță 2025 la Biblioteca Județeană *Panait Istrati*. Repere și concluzii

Vacanța mare înseamnă pentru copii libertate și joacă, dar pentru cei peste 3.000 de participanți, la 33 ateliere diferite din cadrul Clubului de Vacanță 2025 organizat de Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a însemnat și oportunități de învățare prin joc sau de petrecere a timpului liber într-un mod plăcut.

Cifrele vorbesc despre succesul programului. Atelierul *Vacanță în Ecobază* a atras 428 de copii. Atelierele de șah au înregistrat 422 de participanți (312 în prima săptămână și 110 în cea de-a doua). *Magia florilor* a reunit 140 de copii, iar *Descoperim Franța și Coreea cu pisicile vorbărețe* a avut 133 de participanți.

Învățare prin diversitate

Programul a oferit ateliere în domenii diferite. Copiii au ales între limbi străine (engleză, franceză, spaniolă, coreeană), arte (pictură, caligrafie, bijuterie handmade), științe (modelare 3D, programare), abilități practice (repararea bicicletelor, cusături, noduri marinărești) și dezvoltare personală (filosofie, vorbitul în public, gestionarea emoțiilor).

Creativ kids a atras 106 copii. *English is fun* a avut 115 participanți, la fel ca *Legendele Brăilei*, atelierul de istorie locală. *Micul Picasso* a reunit 100 de copii pasionați de pictură.

Diversitatea atelierelor a permis copiilor să descopere interese noi. Un copil care a venit pentru șah a putut rămâne pentru caligrafie. Unul care și-a dorit să învețe franceză a putut încerca și atelierul de raketomodelism (50 de participanți). Biblioteca a devenit un spațiu de explorare, nu de constrângere.

Competențe pentru viitor

Atelierele au dezvoltat abilități concrete. *Arta de a vorbi în public* (65 de participanți) i-a învățat pe copii să comunice eficient. *Design și programare* (50 de participanți) a oferit competențe digitale căutate pe piața muncii. *Creativ 3D* (55 de participanți) a introdus copiii în tehnologia de modelare și imprimare tridimensională.

Filosofie pentru pici (85 de participanți) a dezvoltat gândirea critică. *Atelier de dicție* (61 de participanți) a corectat probleme de vorbire și a construit încredere. *Tărâmul emoțiilor* (65 de participanți) i-a ajutat pe copii să înțeleagă și să gestioneze stările emoționale.

Aceste competențe nu se predau în școală, dar completează educația formală și pregătesc copiii pentru provocările reale ale vieții adulte.

Socializare și colaborare

Biblioteca a oferit un mediu sigur pentru interacțiune socială. Copiii au lucrat în echipă la

proiecte creative, au împărtășit idei, au rezolvat probleme împreună. *Teatru de Păpuși* (78 de participanți) a necesitat coordonare și comunicare. *Atelierul de pictură* (91 de participanți) a permis schimbul de tehnici între participanți.

40 de voluntari s-au implicat în derularea programului. Unii au fost prezenți doar câteva zile, alții au participat de-a lungul celor șase săptămâni de activitate. Copiii au văzut modele pozitive de implicare civică și altruism.

Atelierele cu participări mai mici au creat oportunități de interacțiune profundă. *Caligrafia*, cu 12 participanți, *Micul pizzer*, cu 29, *Cu și despre ciocolată cu Vera Maxim*, cu 42. Grupurile reduse au permis fiecărui copil să fie văzut și ascultat.

Acces egal la oportunități

Bibliotecile publice oferă resurse gratuite sau accesibile. Familiile care nu pot plăti cursuri private găsesc aici alternative de calitate. Copiii din medii socio-economice diferite au acces la același tip de educație.

Învăță limba franceză prin teatru (71 de participanți) a oferit o metodă de predare inovatoare fără costuri prohibitive. *Jurnal de vacanță* (50 de participanți) a stimulat scrisul creativ cu instrumente simple. *Povești în limba franceză* (52 de participanți) a introdus limba într-un context ludic.

Atelier de reparat biciclete (54 de participanți) a transmis abilități practice utile, reducând dependența de servicii costisitoare. *Eu știu să cos... of course* (87 de participanți) i-a învățat pe copii să creeze și să repare haine, economisind banii familiilor.

Legătura Bibliotecă - (pre)școlari - comunitatea locală

Legendele Brăilei a conectat copiii cu istoria orașului. *Călători prin file de poveste* (80 de participanți) le-a demonstrat că unele cărți conțin aventuri accesibile oricând. *Pătura povestitoare* (94 de participanți) a combinat artele textile cu narațiunea orală, păstrând tradiții culturale.

Biblioteca a devenit punct de întâlnire pentru familii. Părinții și-au adus copiii și au descoperit serviciile disponibile: colecții de carte, acces la internet, evenimente culturale. Unii părinți au rămas să citească în timp ce copiii participau la ateliere.

Implicarea voluntarilor locali a demonstrat că oamenii din Brăila susțin educația copiilor. Acești voluntari au devenit mentori și modele pentru generația tânără.

Alternative la ecranele digitale

Copiii petrec ore în fața telefoanelor și computerelor. Atelierele au oferit activități tangibile, cu rezultate imediate. *Bijoux handmade* (65 de participanți) a permis copiilor să creeze bijuterii pe care să le poată purta imediat. *Pictura pe sticlă* (75 de participanți) a produs obiecte decorative pentru casă.

Contactul cu materialele fizice a dezvoltat motricitatea fină. Lucrul manual a stimulat zone ale creierului diferite de cele activate de consumul pasiv de conținut digital. Copiii au experimentat satisfacția de a finaliza un proiect fizic, nu virtual.

Sunt Creativ (73 de participanți) a combinat tehnici artistice diverse. Copiii au lucrat cu hârtie, carton, vopsele, materiale textile. Procesul creativ i-a învățat perseverență și adaptabilitate.

Descoperirea pasiunilor

Vacanța a oferit timp pentru explorare fără presiunea notelor. Un copil a putut experimenta tehnici de scriere caligrafică fără teama că nu va reuși. Altul a descoperit o pasiune pentru șah după prima lecție.

Atelierele au expus copiii la domenii pe care nu le-ar fi întâlnit altfel. Câți copii știu ce înseamnă matelotaj (noduri marinărești)? Câți au încercat rachetomodelismul? Aceste experiențe pot influența alegeri de carieră ulterioare.

Pasiunile descoperite în copilărie devin adesea hobby-uri de-o viață sau chiar profesii. Un copil fascinat de *Design și programare* poate deveni dezvoltator software. Unul atras de *Magia florilor* poate studia botanică sau poate deschide o florărie.

Impact măsurabil

Peste 3.000 de participări la 33 de ateliere în 6 săptămâni au demonstrat cererea pentru astfel de programe. Cifrele nu au reflectat doar prezențe,

ci ore de învățare, conexiuni sociale create, competențe dobândite.

Fiecare copil care a învățat să vorbească în public, să picteze, să programeze sau să joace șah a plecat cu ceva tangibil. Aceste abilități nu dispar când vacanța se termină.

Bibliotecile publice au resurse și expertiză pentru a organiza astfel de programe. Ele au spații adecvate, personal calificat, conexiuni în comunitate. Investiția în astfel de activități produce beneficii pe termen lung pentru întreaga societate.

Participarea copiilor la *Clubul de Vacanță* nu a fost doar o modalitate de a ocupa timpul liber. A fost o investiție în educația lor, în dezvoltarea lor personală, în viitorul lor. Biblioteca Județeană *Panait Istrati* a creat un model care merită replicat și susținut.

dr. Claudiu BRĂILEANU,
Șef serviciu

Istoria prinde viață: atelierele bibliotecii la Festivalul Istoric Vladislav I

Într-o toamnă plină de culoare și efervescență culturală, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila s-a alăturat, ca de fiecare dată, cu entuziasm și creativitate, Festivalului Istoric *Vladislav I*, ajuns la cea de-a cincea ediție. Evenimentul, devenit deja tradiție a orașului, s-a desfășurat în perioada 12-14 septembrie 2025, în parcul Monument din Brăila, fiind, ca în fiecare an, un punct de atracție pentru iubitorii de istorie și tradiție, omagiind astfel personalitatea domnitorului Vladislav I Vlaicu, sub domnia căruia Brăila a fost menționată pentru prima dată într-un document istoric, la 20 ianuarie 1368.

Încă de la prima ediție a festivalului, biblioteca a fost o prezență constantă și activă, contribuind, an de an, cu ateliere educative și creative dedicate copiilor și tinerilor. Prin aceste activități, instituția și-a propus să aducă mai aproape de public istoria locală, valorile culturale și patrimoniul documentar pe care îl conservă.

Festivalul reunește instituții culturale, istorici, artiști și pasionați de istorie, oferind publicului ocazia de a redescoperi trecutul într-un cadru viu și atractiv. În acest context, activitățile pe care le-am desfășurat în cadrul festivalului

au fost menite să stârnească interesul pentru istoria și patrimoniul local, copiii fiind invitați să participe la un atelier de pictură pe machetele 3D ale unor medalii aflate la secția Colecții Speciale din cadrul bibliotecii: **Medalia Jubiliară Carol I pentru militari**, instituită în 1906, **Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918**, instituită în 1918, **Medalia Încoronarea Regelui Ferdinand**, instituită în 1921, **Medalia Eliberarea de sub jugul fascist**, instituită în 1949 și **Medalia Virtutea ostășească**, instituită în 1959, machete realizate la secția Makerspace din cadrul bibliotecii. Cei mici au pictat medaliile cu migală, alegând auriul sau argintiul pentru a reda strălucirea acelor vremuri. Activitatea s-a dovedit nu doar un exercițiu de îndemânare artistică, ci și o ocazie de a discuta despre semnificația medaliilor, istoria lor și rolul pe care acestea l-au avut în comemorarea unor evenimente și personalități istorice.

Pe lângă atelierul de pictură a medaliilor, copiii au fost invitați să-și pună în valoare imaginația și în cadrul atelierului de decorare a coifurilor romane și a coroanelor domnești, elemente care au reînviat simbolic perioada domnitorului Vladislav I. Fiecare copil a devenit, pentru câteva momente, un mic domnitor sau un viteaz al vechilor timpuri, purtând cu mândrie creația realizată chiar de el.

Prin participarea la acest festival, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a dorit să se pună în valoare, nu doar ca spațiu de conservare a colecțiilor, ci și ca spațiu al dialogului între trecut și prezent, între tradiție și tehnologie, între generații, aducând în fața publicului o îmbinare între patrimoniul documentar, tehnologia modernă și educația prin joc. Prezența bibliotecii la festival a fost, de asemenea, o ocazie de a comunica cu publicul și de a promova serviciile și proiectele sale, fiind astfel mai aproape de oameni.

Ana-Maria FLORICĂ,
conservator

Atelierul de teatru Fresh Art

Atelierul de teatru Fresh Art a deschis, pentru câteva zile de iulie, o poartă invizibilă spre o lume în care copiii au devenit creatorii propriilor universuri.

În spațiul luminos al Ludotecii Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila, cortina imaginară s-a ridicat fără zgomot, iar scena s-a mutat înăuntrul fiecărui participant.

Cele două întâlniri au fost pași într-o călătorie interioară: un drum pe care memoria se ascute ca o sabie de poveste, dicția se transformă în respirația personajelor, iar improvizația devine podul care leagă visul de realitate. Sub îndrumarea actorului Abdul Cair Latip, copiii au descifrat limbajul corpului, ritmul scenei și farmecul necunoscutului. Fiecare exercițiu a fost o cheie, fiecare joc, o ușă care s-a deschis.

Prima zi a înflorit ca un prolog vesel: energia s-a împrăștiat asemenea confettiurilor, iar zâmbetele au fost aplauzele spontane ale unui public invizibil. Copiii au experimentat, au râs, au testat limite și au compus primele fire ale unor povești comune.

A doua întâlnire s-a mutat în Grădina Mare, unde natura a devenit scenografie. Copacii au ascultat, vântul a dictat ritmul replicilor, iar pământul a fost singura scenă necesară. Teatrul s-a amestecat cu aerul cald al dimineții și s-a transformat într-un joc viu, fără reflectoare, dar plin de lumină. Acolo, improvizația s-a desprins de reguli și a devenit o pasăre liberă.

În aceste două zile, atelierul Fresh Art a fost un laborator al imaginației: un loc unde fiecare glas și-a găsit ecoul, fiecare timiditate a învățat să respire și fiecare idee a devenit culoare. Copiii au creat un afiș plin de energie, la fel de vibrant ca propriile lor trăiri și au învățat că scena nu este doar un loc, ci o stare.

Magia a început cu un simplu *DA*, iar ceea ce s-a întâmplat mai departe a fost un spectacol al curajului, jocului și descoperirii.

Finalul acestei aventuri artistice nu încheie o ușă, ci deschide o scenă mai largă. Din jocurile, improvizațiile și descoperirile copiilor se naște acum Trupa AERIS, care ridică, inspiră și poartă mai departe tot ce a prins aripi în atelierul Fresh Art.

AERIS devine spațiul în care energia acestor prime exerciții se transformă în construcție, iar vocile mici, dar curajoase, încep să-și găsească direcția. În martie 2026, acest drum va căpăta vizibilitate într-un spectacol de anvergură,

prezentat în deschiderea Festivalului Național de Artă Șotronul *cu Arte* – Irina Movilă, la Năvodari. Va fi momentul în care semințele plantate în zilele calde de iulie vor înflori sub luminile unei scene adevărate.

Mulțumiri speciale actorului Abdul Cair Latip pentru inspirație, ghidare și entuziasmul molipsitor! Acesta a avut plăcerea să ne ofere câteva impresii despre colaborarea cu biblioteca noastră:

La Biblioteca Județeană «Panait Istrati» din Brăila, am trăit două zile pline de vibrație, culoare și descoperire. În proiectul «Fresh Art», am adus împreună copii curioși, visători și plini de energie, pentru un workshop de teatru care a prins viață atât în aer liber, cât și între rafturile pline de povești ale bibliotecii.

Am lucrat cu ei prin improvizație, dialog, jocuri de spontaneitate și creativitate, redescoperind bucuria de a spune, de a asculta și de a fi prezent. În fiecare zâmbet, în fiecare privire atentă, am simțit că teatrul e viu, că Brăila respiră artă și că biblioteca devine o scenă a sufletului.

Legătura mea cu acest oraș și cu biblioteca e una firească, caldă și plină de sens. Sper ca această întâlnire să dăinuie, să devină începutul unui drum comun.

În curând, vom pune bazele trupei de teatru a bibliotecii, o familie artistică ce va purta spiritul Brăilei la festivaluri, evenimente și în inimile celor care cred că arta poate uni oameni.

Pentru că teatrul nu se termină odată cu aplauzele... el începe cu fiecare privire care visează.

**Doinița Mihaela STANCIU, bibliotecar
Abdul Cair LATIP, actor și regizor**

Culoare, creativitate și comunitate pentru seniori

Activitățile dedicate persoanelor vârstnice joacă un rol esențial în menținerea unei vieți active, echilibrate și pline de sens. În special cele organizate de biblioteci au o valoare aparte, deoarece ele îmbină accesul la cultură cu socializarea, învățarea continuă și exprimarea personală. Bibliotecile devin astfel spații deschise în care seniorii sunt încurajați să își folosească imaginația, să redescopere bucuria creației și să rămână conectați la ritmul comunității.

În acest context, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila se remarcă printr-o paletă largă de activități dedicate tuturor vârstelor, iar dintre acestea, inițiativele adresate seniorilor ocupă un loc special, precum proiectul derulat în colaborare cu Căminul pentru persoane vârstnice *Lacu-Sărat*, care a debutat în anul 2024 din inițiativa bibliotecarelor de la Sala de Lectură a instituției – Adriana-Ștefania Trică, Ionescu Georgeta Monica și Carmen Damian.

Primul atelier a avut loc chiar în preajma sărbătorilor Pascale. De atunci întâlnirile au loc lunar, iar proiectul va continua și în anul 2026. Activitățile creative desfășurate reprezintă o adevărată sursă de inspirație, relaxare și bucurie. Ele aduc culoare în fiecare zi și oferă seniorilor ocazia de a se exprima, de a socializa și de a-și păstra spiritul activ. Activitățile handmade, precum realizarea de decorațiuni sau felicitări, le-au permis seniorilor să își folosească abilitățile fine și să creeze ceva palpabil, frumos și util. Obiectele rezultate oferă sentimentul împlinirii și al continuității tradițiilor. Unul dintre momentele preferate de participanți a fost realizarea de decorațiuni sezoniere, unde hârtia colorată și diferite materiale naturale s-au transformat în ornamente delicate pentru sărbători, care au trezit

amintiri plăcute și au adus bucuria pregătirilor împreună. La fel de apreciate au fost și felicitările handmade, unde fiecare participant a putut combina culori și texturi pentru a crea mici opere de artă. Fiecare felicitare spune o poveste, devenind astfel un dar unic, creat cu suflet.

Prin astfel de activități handmade, seniorii nu doar că își mențin creativitatea vie, ci și construiesc momente de socializare, zâmbete și satisfacție personală. Fiecare creație reflectă talentul, povestea și sufletul celui care o realizează.

De asemenea, întâlnirile de acest gen demonstrează că timpul petrecut împreună, în jurul unor activități creative, consolidează legături, inspiră și aduce lumină în viața seniorilor, iar bibliotecarii implicați devin punți între oameni și bucuria lucrurilor simple. Continuarea acestui proiect reprezintă un pas firesc spre cultivarea unei tradiții a grijii, respectului și creativității împărtășite.

Adriana-Ștefania TRICĂ,
bibliotecar

Atelierele de geografie – o fereastră spre lume pentru copiii din Brăila

Pentru mine geografia nu este doar o disciplină școlară, ci o adevărată pasiune care îmbină cunoașterea, curiozitatea și dorința de a descoperi lumea. Tocmai de aceea, prin intermediul atelierelor de geografie pe care le organizez la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, urmăresc să le deschid copiilor apetitul pentru cunoaștere, să le stărnesc curiozitatea în ceea ce privește celelalte culturi și să le dezvolt interesul și dorința de a vizita cândva toate locurile minunate despre care învățăm.

Este bine știut faptul că studierea geografiei are numeroase beneficii, printre care: descoperirea diversității culturale a lumii, dezvoltarea culturii generale, îmbogățirea vocabularului cu termeni specifici, dezvoltarea gândirii spațiale, a raționamentului logic, creșterea interesului pentru călătorii, formarea unor valori precum empatia, toleranța și respectul pentru diversitate sau grija față de mediul înconjurător.

Organizez atelierul de geografie de aproximativ 10 ani, iar în unele ediții am schimbat fie tematica, fie modul de structurare, încercând în permanență să îl păstrez atractiv pentru noile generații de *călători*. Cel mai frecvent a fost cunoscut sub genericul *Călători pe mapamond*, dar îmi vin în minte și atelierelor *Călători prin România* sau *Pe urmele lui Apolodor*.

Atelierul *Călători pe mapamond* este o invitație pentru cei mici de a porni împreună într-o călătorie imaginară, de a vizita țărâmurii vestite pentru frumusețea și unicitatea lor și de a descoperi tradițiile și obiceiurile altor popoare. De regulă, atelierul debutează cu o prezentare în imagini a țării respective (localizare, cadru natural, principalele repere turistice, personalități,

gastronomie). A doua parte este dedicată jocurilor geografice, puzzle-uri, rebusuri, lucrul cu harta și, mai nou, jocuri geografice online, pe diverse platforme (de exemplu, wordwall).

Atelierul *Călători prin România*, ce s-a desfășurat în anul 2023, s-a dovedit a fi de un real ajutor copiilor din clasele a IV-a sau chiar a III-a și a fost astfel structurat pentru a acoperi atât partea de geografie fizică a României, relief, ape, climă, floră și faună, dar și partea dragă mie, de atracții turistice.

Pe urmele lui Apolodor a fost pentru mine un vis împlinit. Inspirată de versurile lui Gellu Naum, pe care le-am descoperit alături de fiul meu, am transpus aventura lui Apolodor într-un atelier de geografie care transformă învățarea într-o poveste și explorarea în bucurie. Alături de colega mea, Florentina Petcu, i-am *plimbat* pe copii pe cele 7 continente, urmărindu-l pe Apolodor în aventurile lui și am realizat un jurnal de călătorie colorat, amuzant și plin de informații utile și curiozități.

De altfel, Apolodor rămâne pentru mine o sursă de inspirație pentru atelierelor viitoare. Cărțile lui Florin Bican *Hai pe lună împreună*, *Descoperim cu Apolodor*, *în Delta*, *păsările-n zbor* și *Apolodor pe crestele Carpaților* combină aventuri literare cu elemente de geografie și științele naturii, potrivindu-se perfect pentru un nou atelier interdisciplinar (lectură, geografie și ecologie), pentru că lumea poate fi privită ca o poveste care merită citită pagină cu pagină, iar geografia ne oferă cheia pentru a-i înțelege sensul.

Silvia IACOB,
bibliotecar

Lucrăm și ne distrăm – creativitate și bucurie la bibliotecă

La bibliotecă, cărțile nu sunt singurele care spun povești. În fiecare lună, Sala de lectură se umple de râsete, culori și voie bună, atunci când copiii participă la îndrăgita activitate *Lucrăm și ne distrăm* - un proiect care combină lucrul handmade cu discuții tematice, într-o atmosferă prietenoasă și relaxată.

O combinație reușită între lucru și destindere

Ideea activității a apărut din dorința de a oferi copiilor un spațiu în care să-și exprime liber imaginația, să învețe prin joacă și să comunice. Fiecare întâlnire are o temă inspirată de anotimpuri, sărbători sau evenimente din viața comunității. Copiii creează obiecte handmade – felicitări, decorațiuni, măștișoare, mici cadouri sau lucrări inspirate de natură – iar în timp ce lucrează, discută despre subiecte de actualitate pentru vârsta lor: prietenie, familie, tradiții, importanța lecturii. Coordonatorii acestui proiect, Carmen Damian și Georgeta Monica Ionescu - bibliotecari, doresc de la acești copii să învețe fără să simtă că sunt la o lecție. Să vorbească liber, să se bucure și să descopere cât de plăcut este să creeze ceva cu propriile mâini.

Biblioteca – locul unde comunitatea prinde viață

Prin *Lucrăm și ne distrăm*, biblioteca devine un adevărat spațiu al creativității și al socializării, nu doar un loc al cărților. Copiii lucrează împreună, se ajută unii pe alții, schimbă idei și descoperă

bucuria de a colabora. Pentru mulți dintre ei, aceste momente sunt o evadare din rutina zilnică, o ocazie de a-și face prieteni și de a se exprima liber. Prin astfel de inițiative, biblioteca demonstrează că poate fi mai mult decât un loc de lectură – poate fi inima comunității, un spațiu al dialogului, al bucuriei și al educației prin experiență.

Impact

Copiii revin constant, nerăbdători să descopere tema următoarei întâlniri. Părinții apreciază atmosfera pozitivă și implicarea bibliotecarilor, iar comunitatea locală privește cu mândrie modul în care biblioteca contribuie la formarea tinerelor generații. *Lucrăm și ne distrăm* este o activitate care nu doar dezvoltă creativitatea copiilor, ci și consolidează legătura dintre bibliotecă și comunitate.

La bibliotecă lucrăm, ne distrăm și mereu învățăm ceva nou! - spun micii participanți.

Georgeta Monica IONESCU,
bibliotecar

Tărâmul emoțiilor

Vârsta de 12 ani este cea în care facem primii pași pe tărâmul emoțiilor. În această etapă facem cunoștință cu conceptul de sine - stima de sine - alături de întreaga gamă de emoții pe care adolescenții și tinerii le vor experimenta și exprima de-a lungul vieții.

La atelierul *Tărâmul emoțiilor*, desfășurat la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, învățăm să comunicăm unii cu alții pentru a construi relații de prietenie, punem fundația pentru dezvoltarea armonioasă a personalității fiecărui participant și dezvoltăm coeziunea și dinamica grupului. Învățăm să ne ascultăm, să-i ascultăm pe alții, ne descoperim punctele forte, iar pe cele slabe încercăm să le transformăm stabilizând totodată emoțiile pozitive prin diverse activități de interacțiune și socializare. Căutăm să ne implicăm în activități de voluntariat, discutând la început despre categoriile de persoane defavorizate, străduindu-ne să oferim puțin din ceea ce au ei nevoie (incluziune și afecțiune).

Îmbunătățirea și optimizarea capacității de autocunoaștere, exprimarea emoțională și relaționarea prin sociabilitate sunt teme abordate în cadrul atelierului. Sociabilitatea (emoții colective care favorizează emergența conștiinței și afirmării de sine) și strategiile de identitate salvgardează coerența, continuitatea, pozitivitatea și unicitatea eului.

Relațiile, raporturile și scenariile constituie un ansamblu complex de condiții care instituie valori, norme de conduită, standarde de comportare. Învățând, prin interacțiunea cu alții, centralizăm emoțiile colective, devenind sociabili, deschiși

către nou, făcând față provocărilor, situațiilor stânjenitoare care ne-ar putea inhiba.

Prin diferite activități, încercăm să construim conștiința de sine și față de alții, pe seama identificării subiectului cu altul, pe ambivalența atitudinilor și sentimentelor, extrăgând seva din amestecul dorinței și respingerii, al rivalităților, geloziei, nevoii de a proteja și controla. Toate aceste discuții, interacțiuni, exemple au ca efect îmbogățirea acțiunilor proprii, a capacității de a realiza un schimb de idei, sentimente, competențe cu ceilalți participanți, ceea ce duce la dezvoltarea personalității, construind o conduită personală și o conștiință de sine puternică.

Ne formăm personalitatea apelând la o varietate de surse, provenind din afara noastră, iar autoobservarea și autocontrolul sunt determinate de manifestările grupului social din care facem parte.

Personalitatea este o construcție socială creată de către relațiile sociale pe care le experimentăm, modificându-ne comportamentele în funcție de expectanțele celor pe care îi apreciem.

Tărâmul emoțiilor este un spațiu de viață, unde învățăm să fim înțeleși, acceptați, un spațiu deschis, sensibil al educației minții, sufletului și emoției, un spațiu unde ne formăm și ne transformăm, fără a uita de Unicitatea fiecăruia.

Camelia Aurelia CHERCIU,
bibliotecar

Vizionări la Mediatecă

Mediateca Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila nu reprezintă, în sens clasic, doar o încăpere în care sunt păstrate mijloacele audiovizuale, ci este un spațiu generos, în care colecția de documente poate fi valorificată pe loc, prin vizionări sau audiții. În câteva minute, cam o treime din spațiul total al Mediatecii, se poate transforma, miraculos, într-un mic cinematograf: se strâng jaluzelele, se stinge lumina, se deschide videoproiectorul și dintr-odată, eroii filmelor ajung în preajma noastră și ne spun povestea lor.

Procesul este destul de facil: pe scaunele din fața ecranului au stat, de-a lungul timpului, copii, tineri, părinți sau bunici, grupuri mai mari sau mai mici. Pentru toate vârstele există în colecția bibliotecii documente interesante, din care toți au de învățat. Filme de desene animate, filme artistice (comedii, tragedii, romantice), biografice sau filme istorice și documentare stau, în mod gratuit, la dispoziția publicului potrivit. Elevi ai Liceului de Arte, însoțiți de profesori de specialitate, pășesc pragul secției pentru a cunoaște, în mod artistic, viața vreunui pictor, sculptor, compozitor sau cântăreț. De asemenea, ecranizările celebrelor romane, unele aflate chiar în programa școlară, fac și ele obiectul vizitelor la Mediatecă.

Proiectul *Școala altfel* încurajează elevii să descopere, într-o altă manieră, noțiuni noi. Colecțiile *Află totul despre...* și *Pași spre*

cunoaștere (Enciclopedia junior), compuse din episoade suficient de bine organizate privind temele, durata și modul în care sunt prezentate noțiunile sunt foarte potrivite pentru copiii din ciclul primar. Pentru copiii din grădinițe, *Kemy Curiosul și prietenii săi* sunt o gazdă perfectă în lumea cunoașterii.

Prietenii zgribuliți de vremea neprielnică își găsesc și ei un loc în sala de vizionări.

Seniorii, mânați de nostalgia filmelor bune *din vremea lor*, dar și de dorința de a se conecta la nou, la diversitate și de a împărtăși bucuria petrecerii timpului împreună cu persoane cu preocupări asemănătoare, și-au rezervat, săptămânal, un interval de timp în care *hoinăresc* prin viața cinematografică.

Nepoți veniți din țări străine pășesc cu buncii pragul bibliotecii, pentru a-i împrietenii cu locul în care *s-au format ei*. Pentru puțină tihnă, se așază în fotolii în fața ecranului și astfel se realizează melanjul dintre generații: bunica privește și ea, cu drag, supereroii acestor ani.

Din cealaltă parte a secției, privind în semiobscur, se zăresc chipuri îmbujorate de fiorii acțiunii, bucuria conectării cu personajele din film, trăiri mai mult sau mai puțin intense, emoții, râsete și chiar aplauze de final.

Colecția de filme a Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila este foarte bogată și variată (conține în jur de 4.500 de titluri), iar vizionarea acestora se realizează fie prin împrumut la domiciliu, fie direct în cadrul secției, la solicitare, în mod gratuit, în funcție de disponibilitatea spațiului.

Așadar, dragi cititori, nu știu în ce categorie vă încadrați, dar știu sigur că atunci când veți pași pragul Mediatecii, veți găsi un film potrivit pentru dumneavoastră.

Irina ENE,
bibliotecar

Nocturna Bibliotecilor 2025

Evenimentul cultural anual *Nocturna Bibliotecilor*, organizat de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), a avut loc în perioada 26-27 septembrie 2025, reunind biblioteci publice din România și Republica Moldova într-o celebrare comună a lecturii, prieteniei și incluziunii. Sub tema *Destine și personaje celebre din literatură – lecția prieteniei și a solidarității*, ediția din acest an a invitat cititorii de toate vârstele să redescopere poveștile care ne unesc.

La Brăila, *Nocturna Bibliotecilor* s-a desfășurat vineri, 26 septembrie, începând cu ora 17.00, la sediul Bibliotecii Județene *Panait Istrati*. Cei care au ales să se desprindă de rețelele de socializare pentru câteva ore au avut plăcuta surpriză să găsească o mulțime de activități, ateliere și expoziții interesante. Au putut să lectureze povești și să joace rolurile personajelor la Ludotecă, să vizioneze filme românești cu actori memorabili, să confecționeze semne de carte în care personajele prind viață la Sala de lectură, să scrie scrisori enigmatice pe hârtie pergament, ca în vremea celebrilor Antoniu și Cleopatra, folosind alfabetul hieroglific. Au descoperit principiile de bază ale roboticii prin exerciții și demonstrații și au manevrat roboții participanți la competiții naționale la Makerspaceul bibliotecii, într-un foarte apreciat atelier interactiv. S-au întâlnit cu Pinocchio și prietenii lui într-un atelier care a combinat literatura și activitatea handmade. Au vizitat expoziția *Panait Istrati, cultul prieteniei* de la Centrul Multicultural, cu documente atinse

de patina timpului, aflate în cadrul secției Colecții Speciale. Unii au plecat pe urmele lui Mowgli sau într-o vânătoare de comori printre rafturile de cărți la Centrul Multicultural, alții au descoperit minunata dumbravă a Lizucăi la Mediatecă. Au fost și cei care au ales activitățile interactive pe echipe de la Secția de Împrumut pentru Adulți, în căutarea prietenilor de peste timp. Iar seara a adus o surpriză muzicală pregătită în colaborare cu Școala populară de Arte *Vespasian Lungu* – recitalul formațiilor *Rithmix* și *ReStart*. Spectatorii din curtea plină a bibliotecii au cântat și au dansat împreună cu membrii formațiilor redescoperind melodii nemuritoare, care au reușit să atingă sufletul fiecăruia trezind amintiri cu parfum de toamnă.

Ca în fiecare an, atmosfera a fost una de curiozitate și entuziasm, cu copii, părinți și bunici participând împreună la activități. Biblioteca a devenit astfel pentru câteva ore un loc al descoperirii și al solidarității, demonstrând că poveștile pot fi punți între generații.

Prin jocuri, lecturi, activități creative, proiecții și recitaluri, biblioteca a reușit să arate că literatura nu este doar despre cărți, ci despre oameni și legăturile dintre ei.

Nocturna Bibliotecilor 2025 la Brăila nu a fost doar un eveniment cultural, ci o lecție de comunitate și prietenie, o manifestare care promovează lectura într-un mod atractiv, ajută la coeziunea comunității, reunind oameni de vârste și interese diferite în jurul poveștilor și întărește rolul bibliotecii ca spațiu de incluziune, prietenie și dialog cultural.

Leonard NECULAE,
redactor

CULTURA ET ANIMA

Cenacul literar Alter Ego Brăila Profunda simțire poetică: Ana Sofian

Poeta Ana Sofian (pseudonimul literar al Cameliei Chirchiboi) este membră a Cenaculului Literar *Alter Ego* încă de la prima întâlnire și s-a remarcat printr-o activitate intensă, atât în cadrul cenacului, cât și în spațiul public, activitate materializată până în prezent în două volume de poezii, unul individual și unul în coautorat. Acest amplu exercițiu poetic i-a favorizat cizelarea unui stil propriu, remarcabil prin modul în care lumea este topită în tipare lirice, exprimând o multitudine de semnificații profunde ce acoperă o gamă largă de stări, trăiri, sentimente.

Omul Camelia Chirchiboi s-a născut în martie 1970 la Brăila. A copilărit până la un an în localitatea Cuza Vodă, în curtea unor bătrânei care întruchipau în modul cel mai sincer spiritul omului simplu și curat de la țară, apoi și-a petrecut următorii 13 ani viața într-un sat de câmpie, urmând cursurile Școlii Generale din Țepeș Vodă, comuna Movila Miresii. La 14 ani, urmând cariera

tatălui, a plecat în orașul Galați unde a absolvit cursurile Liceului Pedagogic *Costache Negri*. La doar 18 ani și jumătate devenea învățătoare într-o școală nou construită în cartierul muncitoresc Progresul, pentru ca mai apoi să-și desăvârșască activitatea profesională urmând cursurile Universității *Petre Andrei* din Iași, precum și ale Universității București. Devenea mamă pentru prima dată la doar 23 de ani, pentru ca după 11 ani să repete experiența, trecând prin momente dificile pentru a putea împlini gândul că *e bine să nu fii singur pe lume și că sângele apă nu se face niciodată*. Activitatea didactică s-a împletit minunat cu rolul de părinte, dar și cu împlinirea unor dorințe legate de călătorie, artă, lectură.

A cochetat cu scrisul încă din adolescență, păstrând între filele unor agende frânturi de gânduri din trăirea vârstei. Apoi, și-a transcris mare parte din scrisori, păstrând patina unor timpuri în care inocența își spunea cuvântul. Participarea la Olimpiada Națională de Limba și literatura română/ Cluj-Napoca, 1986, i-a prilejuit întâlnirea cu Zoe Dumitrescu Bușulenga, cea care avea să-i înmâneze diploma cu un premiu special. Onoarea acestui fapt a determinat-o să țină lectura ca *pe un dar de preț la piept* și să continue pe firul acestei pasiuni, așa încât să obțină premii la două sesiuni științifice derulate în perioada 1987-1988. Mult mai târziu, prin 2000, nevoia de a defula stările celei care trecea prin valurile vieții furtunoase, a dus la publicarea pe site-ul *jurnale.ro* a unor pagini de jurnal, conținuturile fiind criptate, personajele bine conturate. Teama

de critică, teama de a fi înțeleasă greșit opțiunea de a scrie, neîncrederea în sine au determinat-o să aleagă un pseudonim literar – Ana Sofian. Așa a început povestea scrisului, *timid, cu pași mici și nesiguri, cu emoție*, după cum mărturisește scriitoarea.

Crezul Anei Sofian își trage seva din filonul cultural al existenței sale și din *moștenirea familiei care a pus mai presus de toate credința în Dumnezeu și bucuria de a face bine aproapelui*. Pornind de la spusele lui Nichita Stănescu, *sunt o pată de sânge care vorbește*, scriitoarea se vede un curcubeu, venit după multe ploi să bucure lumea, să învieze ceea ce este în jur, să creeze legături de suflet între oameni. Păstrează în suflet cuvintele lui Romain Rolland, care i-au devenit călăuză: *Să te străduiești, să cauți, să nu găsești, dar să nu te dai bătut niciodată!* Continuă Ana Sofian: *Dacă aș socoti virtuțile omenești, n-aș putea să mă opresc la una anume, ci aș putea să mulțumesc Dumnezeului meu pentru tot ce mi-a dăruit, bine sau rău, alegând să trec prin ușor sau greu cu demnitate și curaj, cu generozitate și bunătate, cu grijă și perseverență.*

În ceea ce privește creațiile sale, nu se consideră un scriitor pretențios. Cartea apropiată sufletului rămâne *Imperfect solubil*, fiind cea în care a avut curajul de a se arăta lumii. Scrierea și prezentarea în online a multor texte i-au adus înainte numeroși cititori care se regăseau în poemele sale. A publicat în câteva antologii, pe ning-uri literare și, o perioadă, a fost redactor pe poezii.bizz, unde a dobândit experiență. În paralel, s-a apropiat de poezia lui Nichita Stănescu, Ileana Mălăncioiu, Dimitrie Stelaru, Mircea Ivănescu, Gellu Naum, Marin Sorescu. O inspiră gesturile mărunte, aspectele aparent banale: căderea unei frunze, mersul unui gândac, zâmbetul unui trecător, tristețea altui trecător pe stradă. Una dintre pasiunile sale fiind fotografia, de multe ori, privind o imagine, îi vin în minte asocieri de cuvinte pe care le așterne repede. La începuturi, scria pe agende, unde își permitea corecturi și reveniri pe text, însă, în ultima vreme, calculatorul și-a câștigat treapta cea mai de sus în scrierea poeziilor.

Volumul *Imperfect solubil*, apărut în 2018 la Editura PIM, marchează debutul editorial, o radiografie poetică deosebit de consistentă a lumii în toate aspectele și formele sale. Se distinge încă de la primele versuri o voce feminină care se află într-o continuă căutare prin rostire a reperelor care să îi permită ființarea.

Ceea ce îi reușește foarte bine este un discurs liric forte, care atinge o multitudine de teme și motive poetice, majoritatea desprinse din fațetele realității exterioare, dar și din trăirile ce pornesc din străfundurile sufletului îmbibat de simțire poetică. Vocea lirică descrie și se descrie, întreabă și se întreabă, observă și se observă, transformând banalul în artistic, încercând o perpetuă definire a sinelui. Universul se conturează din tușe sigure, formând un adevărat puzzle poetic, cu fiecare creație, care provoacă cititorul să simtă aceleași acorduri care au aprins inspirația și să recompună tabloul liric al existenței unui eu ce rătăcește printre cuvinte și se regăsește pentru o clipă în plinătatea de semnificații a fiecărui poem.

Cei șase ani până la apariția volumului în coautorat cu Virgil Andronescu, *Et-erogen* (Editura Castrum de Thymes, Giroc, 2024), nu sunt ani pierduți, Ana Sofian remarcându-se printr-o intensă activitate creativă în spațiul

online. Volumul este împărțit în două secțiuni, pentru fiecare autor, păstrându-se, totuși, o formă de dialog poetic între aceștia. Se continuă căutările din primul volum, într-o tonalitate nouă, discursul liric alunecând discret către tonul meditativ prin care se dorește reprezentarea firescului într-un mod nefiresc. Eul poetic încearcă de fiecare dată o renaștere phoenixiană, o reîntregire în trup poetic, care să îi permită accesarea la veșnicie și o respirație continuă prin porii fiecărui element din univers. Surprinde, de asemenea, cadența cuvintelor, ce compune un ritm aparte, al gândurilor aruncate înspre lume și primite în inimă, ca un bumerang. Eul poetic se recompune din nuanțe, din mici detalii, pe care le adună din universul în aparență mărunț, banal, dar care ascunde semnificații puternice. Se conturează câteva măști lirice, laitmotive precum Clara sau Harap-Alb, care îi permit poetei un dialog livresc cu sinele dedublat, un alter ego ce își caută sensurile către o reîntregire finală, posibilă numai prin rostire poetică.

Ana Sofian mărturisește o amintire specială legată de cititorii săi: *Una dintre cititoarele mele din mediul online se regăsea în fiecare poem scris. Am cunoscut-o apoi, întâmplător, într-un tren ce se întorcea de la Bușteni spre Brăila și nu peste mult timp, ne-am împrietenit, având și*

aceeași profesie. Este unul dintre cei mai fini observatori ai mei. La acest capitol aș avea multe de povestit, încât mi-ar trebui ceva timp, pentru că scrisul m-a apropiat de oameni deosebiți de la care am învățat multe lucruri, primind cu fruntea sus chiar și critica.

Pentru scriitoare, Brăila este un oraș special, locul unde și-a născut și și-a crescut copiii. Vede Dunărea ca o cunună pe fruntea unui oraș care păstrează încă din farmecul vremurilor de odinioară. Are în lucru un volum despre bătrânul fluviu, despre peisajul fermecător din lunca Dunării, despre oamenii locurilor și ocupațiile lor. Crede că e un privilegiu să simți pulsul vieții aici, aproape de frează apei, de vâltorile care ascund atâtea povești nespuse.

Statutul scriitorului în vremurile noastre pare unul greu de definit pentru Ana Sofian. Scriitoarea crede că a fi scriitor presupune dragoste pentru literatură, capacitatea de a transmite și de a te expune, pentru că, într-un fel sau altul, ceea ce scrii trece prin filiera felului tău de a fi, a personalității tale. Este încrezătoare în viitorul cărților: *mirosul de carte nouă nu va dispărea, chiar dacă sunt folosite din ce în ce mai mult cărți în variantă electronică.* Este îngrijorată de faptul că numărul celor care iubesc lectura se diminuează. Totuși, crede că există resurse, că omenirea nu poate să nu țină cont de zestrea literaturii clasice sau de valoarea unor nestemate existente în prezent. Consideră, de asemenea, că s-ar cuveni o atenție deosebită în ceea ce privește criteriile de publicare, pentru că există și multă maculatură care vede lumina tiparului.

Planurile de viitor ale Anei Sofian implică scriitura continuă: *Scriu când am inspirație, scriu pentru că simt, pentru că vibrez la tot ceea ce înseamnă frumos/ urât în jurul meu, scriu pentru că scrisul face parte din ființa mea, scriu pentru că sunt un om viu, scriu pentru a lăsa moștenire celor care sunt atrași la rândul lor de această îndeletnicire, bucuria de a împărtăși sensuri.* Scriitoarea ne divulgă faptul că deține foarte mult material poetic și speră să îl scoată la lumină cât mai curând.

prof. Liviu CHIFANE

Vasile Parizescu: brăileanul care a purtat culoarea în sânge

Originar dintr-o familie de elită, cu rădăcini adânci în trecutul medieval european, Vasile Parizescu și-a început viața la Brăila, la 25 octombrie 1925. A fost pictor, scriitor, colecționar de artă și militar cu o carieră remarcabilă. Înzestrat cu un spirit deosebit și o energie creatoare rară, el a reușit să-și împlinească destinul dedicat frumosului și culturii.

A povestit de multe ori cum cei din familia sa au venit la Brăila ca mari proprietari de corăbii cu trei catarge, au construit o casă frumoasă în stil genovezo-venețian, chiar pe promontoriul înalt al Brăilei, la malul Dunării. Acolo au trăit străbunii și bunicii lui, iar corăbiile acostau la pontoanele din fața casei, locuință careia i s-a spus întotdeauna în Brăila *Casa Venețiană*.

De mic am fost atras de artă. Brăila era atunci un oraș prosper, plin de viață și de evenimente mondene – se organizau balul Prefecturii, al Poliției, al Presei, al Primăriei, dar și balul evreiesc de Anul Nou sau cel grecesc. Aveam cinci-șase ani când coloram deja cu acuarele și, la fiecare bal Parnassus, câștigam mereu premiul I. Eram recunoscut ca un copil talentat la desen. În școala primară aveam mereu nota 10 la desen și caligrafie, iar în liceu la fel. Desenam mult la orele de desen, dar și acasă, iar profesorii se minunau de multitudinea de personaje, case și peisaje din lucrările mele. Pe o singură foaie de mărimea unui album, reușeam să introduc zeci de personaje. La 13 ani, pictam deja în ulei. Pictura mea a fost întotdeauna colorată, intensă, plină de armonie – pentru că iubesc culorile.

Tata era cel mai mare bibliofil din țară – avea 26.000 de volume vechi, de la prima carte a lui Gutenberg până la incunabile din secolele XVI–XVIII. Toți credeau că voi merge la Academia de Belle Arte, dar a izbucnit războiul. A schimbat totul – nu doar viața mea, ci a unei întregi

generații. Cu timpul, am ajuns să cred că destinul m-a dus exact unde trebuia: am început cu pictura și scrisul și tot cu ele am sfârșit, după ce am publicat 43 de cărți, printre care și romanul «Viața ca o pasiune» – un roman în nouă volume, unic în felul său. Eu oricum sunt omul destinului – cred în soartă, în familie și în Dumnezeu.

Pe scurt, biografia lui Vasile Parizescu cuprinde câteva momente importante: a absolvit în anul 1947 Școala de Ofițeri, obținând gradul de sublocotenent, între 1945 și 1949 a urmat Facultatea de Litere și Filosofie, iar în perioada 1949–1953 a studiat la Facultatea de Mecanică. Paralel, și-a cultivat vocația artistică prin studii libere de pictură alături de maeștrii Dumitru Ghiață, Rudolf Schweitzer-Cumpăna și G. N. G. Vânătoru. Ulterior, între 1970 și 1973, a urmat Școala de Arte din București, unde a studiat cu profesorii Nicolae Savin și Paul Lutescu.

Din 1975 până în 1990 a fost Președinte al Asociației Artiștilor Plastici București. A fost, de asemenea, membru fondator și membru al Comitetului Director al Fundației Nicolae Grigorescu din Câmpina. În 1990 a fondat revista *ProArte*, contribuind activ la promovarea artei contemporane românești. Vasile Parizescu este fondatorul și președintele Societății Colecționarilor de Artă din România.

A expus frecvent în marile galerii ale țării: **Cercul Militar Național** (București – 1974, 1978, 1993, 2005, 2010), **Galeriile de Artă ale Municipiului București** (1983, 1988), **Galeriile Centrale de Artă** (Brăila – 1987, 1995, 1996), **Muzeul Național Cotroceni** (1995, 1996, 2002). A participat constant la **Expozițiile Republicane și Bienalele de pictură** (Sala Dalles, 1981–1988), la **Saloanele Municipale de Artă** și la numeroase manifestări tematice din țară.

Expoziții internaționale a organizat la **Tokyo, Osaka, Yokohama (1994–1995)**, de asemenea a expus lucrări în **Moscova (1987), Roma (1990, 1999), Paris (2000) și Viena (2003)**.

Cea mai bine cotate lucrare a sa în România a fost *Marea la Caliacra*, vândută cu 10.000 euro, iar cota maximă obținută în străinătate a fost la Tokyo și Köln: 50.000 - 60.000 euro.

Autor prolific și în domeniul tehnic, Vasile Parizescu a publicat numeroase lucrări de specialitate, dintre care multe au avut caracter de pionierat în literatura militară românească. Amintim câteva titluri: *Tancul, Asigurarea tehnică de blindate, automobile și tractoare – pe timp de pace (TA-1), Din experiența șoferilor militari, Autovehicule speciale moderne, Salon automobil, Autoturismele ARO, Criza energetică și automobilul*.

După retragerea din activitatea militară, Parizescu s-a dedicat integral artelor plastice și scrisului, publicând o serie de volume memorialistice și eseistice care reflectă pasiunea sa pentru pictură și viață: *Viața ca o pasiune*, vol. I, 2008, *Viața ca o pasiune. Colecționarii*, vol. II, 2012, *Viața ca o pasiune. Pictorul Vasile Parizescu*, vol. III, 2012.

Seria memorialistică *Așa a fost. Așa am făcut. Înjurați-mă* cuprinde: vol. I–III (2015), vol. IV – *Strada Crucea de Piatră* (2017), vol. V – *Fata*

din munți. O iubire dramatică (2017), vol. VI – *Instrucție și dragoste la cataramă* (2017) și vol. VII – *Homosexualii*.

Vasile Parizescu rămâne una dintre personalitățile complexe ale culturii românești, lăsând în urma sa o operă bogată și diversă. A fost un neobosit animator al vieții culturale, un model de energie, generozitate și devotament, un artist polivalent.

A rămas toată viața **mândru de originea sa brăileană**, orașul natal influențându-i sensibilitatea artistică. A pictat din **bucurie și pasiune**, nu din dorința de câștig, considerând pictura un **joc spiritual, un dialog între rațiune și suflet**, o formă de comuniune cu natura. Spunea adesea: *Am culoarea în sânge*. Opera sa confirmă ideea că **arta adevărată izvorăște din pasiune, sinceritate și echilibru interior**.

Bibliografie:

Prezențe brăilene în spiritualitatea românească, Toader Buculei, Ed. Ex Libris, Braila, 2004
Dicționarul artiștilor plastici contemporani, Ed. Meridiane, București, 1979
https://www.artline.ro/Recunoastere_mondiala_pentru_braileanul_Vasile_Parizescu-1844-1-n.html

Laura CAPLEA,
bibliotecar

VOLUNTARI - VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar

Nume și prenume: **Iulian PREDA**
Studii: liceu
Profesie: instructor de șah

Ce înseamnă pentru dumneavoastră a fi voluntar?

Aș defini activitatea de voluntar din perspectiva modului în care acționez eu și aș spune că este ca o profesie care vine în întâmpinarea pasiunilor copiilor.

De când faceți voluntariat și care sunt domeniile în care ați activat în acest sens?

Am făcut voluntariat doar în segmentul sportiv al șahului și pot spune că sunt câțiva ani buni de când încerc să le insuflu celor mici pasiunea pentru acest joc benefic pentru minte.

Ce v-a determinat să faceți voluntariat?

Pur și simplu am simțit că este domeniul unde mă pot exprima cel mai bine, iar mesajul meu ajunge la toate categoriile de copii cu care interacționez.

Ce vă motivează în activitatea de voluntariat?

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, prin atmosferă, prin colectivul ei, mă inspiră în activitatea pe care o desfășor și îmi transmite o vibrație pozitivă dincolo de istoria acestui loc.

Cum ați ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ați ales biblioteca pentru activitatea dumneavoastră?

Am ajuns la bibliotecă în adolescență și e un lucru sigur că acest loc mi-a oferit oportunitatea de a evolua prin orele petrecute printre rafturile cu cărți, dar și cu ajutorul oamenilor pe care i-am cunoscut de-a lungul timpului aici.

Care este categoria de vârstă cu care ați ales să lucrați? De ce?

Categoria de vârstă preferată este de 6-8 ani, deoarece fiecare practicant al șahului devine un *ambasador* pe termen lung al acestui sport, iar copiii e bine să înceapă de mici să deprindă regulile lui. Îmi place să cred că generațiile cu care am lucrat și pe care le-am șlefuit reprezintă modele în societatea actuală.

Descrieți în câteva cuvinte proiectul/proiectele pe care îl desfășurați/le-ați desfășurat la bibliotecă.

În fiecare vară, particip în mod activ la Clubul de Vacanță al bibliotecii cu foarte apreciatul *Atelier de șah* care durează 14 zile, iar la solicitarea copiilor și părinților, am continuat activitatea de instruire voluntară în cadrul bibliotecii atât în vacanță, cât și pe parcursul anului școlar.

Chiar și în prezent la Mediateca din cadrul Bibliotecii Județene se desfășoară un astfel de atelier care se adresează grupelor de vârstă 6-14 ani, fete și băieți, în fiecare zi de miercuri. Este îmbucurător faptul că numărul de copii crește, fiind practic un flux care reprezintă baza de selecție pentru șahul de performanță.

Aveți satisfacții în urma voluntariatului?

Satisfacțiile apar, bineînțeles, și sunt de ordin educativ, moral și social. La acest proiect aflat în plină desfășurare, un alt aspect important îl reprezintă prietenia care se leagă între copii, spiritul de echipă, respectul. De asemenea, cei mici dezvoltă calități personale precum: răbdarea, atenția, concentrarea – elemente care vor defini caracterul și atitudinea acestor copii în viitor.

Intenționați să continuați astfel de acțiuni? Aveți și alte proiecte în plan?

Răspund întotdeauna prezent la astfel de acțiuni și încerc pe cât posibil să promovez șahul juvenil pentru cât mai multe categorii sociale din toate mediile.

Sfătuieți și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Sfatul meu este clar către toți doritorii de voluntariat, să facă acest lucru necondiționat și cu mare plăcere. Trăim într-o lume competitivă, care pune accent pe latura mercantilă în dauna calităților umane, care ar trebui să primeze. Misiunea de voluntar te implică total. Dacă te regăsești în acest rol, înseamnă că vocația ta este îndeplinită.

Caracterizați-vă în câteva cuvinte. Ce vă pasionează?

Dacă aș da timpul înapoi, aș face același lucru fără regret, dar aș filtra mai bine anumite situații, conjuncturi. Am răbdare cu oamenii în general, îmi place să fac bine în jurul meu și să mă implic activ în orice acțiune care îmi oferă și mie satisfacția finală că am mai ajutat pe cineva. Și eu am fost ajutat de nenumărate ori și ofer

recunoștința mea tuturor persoanelor care au avut un cuvânt de spus în traiectoria mea. Când am greșit mi-am făcut mea culpa, am recunoscut, am învățat din greșeli, poate și din ale altora, mi-am revenit și continuat să învăț. Ca pasiuni, aș menționa teatrul, tenisul de câmp – prima mea dragoste – și bineînțeles, șahul – pe care l-am descoperit la vârsta de 12-13 ani. Eram la țară în vacanța de iarnă și mulți prieteni jucau table, iar piesele de șah li se păreau inutile, astfel încât le-au aruncat într-o gură de teracotă, iar eu le-am recuperat, dar incomplete!

A trecut acest episod, am revenit acasă la oraș și peste 4 luni, vis à vis de blocul unde locuiam, am descoperit clubul de șah Comerțul Brăila.

Există o persoană/o personalitate/un citat care vă inspiră, vă motivează în viață?

Îmi aduc aminte că pe la mijlocul anilor '80, la Moscova, se disputa meciul pentru titlul de Campion Mondial între G. Kasparov și Anatoli Karpov și am pus la poștă un plic pe adresa revistei de șah care se distribuia și în Brăila la acel moment, solicitând o fotografie cu protagoniștii. După două-trei săptămâni, am primit într-un plic fotografiile celor doi campioni și semnăturile lor! Din păcate, am rătăcit (pierdut) și plicul, și pozele când le-am dus la club să le arăt adulților...

Citat:

Numai cu inima se poate vedea corect; ceea ce este esențial este invizibil pentru ochi. (Micul Prinț, Antoine de Saint-Exupéry)

Portret de voluntar

Mihnea POPOACĂ este elev în clasa a XII-a la Colegiul Național *Gheorghe Munteanu Murgoci*, profilul Științe Sociale. El a coordonat alături de Vlad Popa, sub îndrumarea doamnei profesor Oana Ghețu, atelierul *Filosofie pentru pici*, organizat la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, în cadrul Clubului de Vacanță.

2025 a fost al doilea an când proiectul a fost primit cu brațele deschise de instituție, iar intenția este aceea de a continua colaborarea și pe viitor. Despre Mihnea și voluntariat se poate spune că experiența de la bibliotecă a reprezentat un prim pas către alte astfel de evenimente. În urma succesului primei ediții a atelierului, Colegiul Național *Gh. M. Murgoci* a aprobat desfășurarea unei activități cu ocazia Zilei Internaționale a Filosofiei, chiar în incinta liceului, unde Mihnea a moderat și coordonat numeroase lucrări ale elevilor brăileni pasionați de lectură și cunoaștere.

De ce filosofie pentru pici?

Adevărul este că inițiativa acestui atelier îi poate fi atribuită doamnei profesor Oana Ghețu, cea care, de altfel, m-a introdus și în lumea filosofiei. Cochetam și înainte cu astfel de pasiuni, însă, cu ajutorul dumneaei, am ajuns și la etapa națională a Olimpiadei de Științe socio-umane, edițiile 2024 și 2025, disciplina filosofie. Doamna profesoară ne-a invitat, pe mine și pe prietenul meu Vlad, să coordonăm acest atelier, pentru care ne-a oferit suport în ceea ce privește materialele de pregătire, dar și îndrumare în legătură cu metodele de lucru cu copiii. După o pregătire intensă, ne-am prezentat în fața viitorilor membri ai societății cu emoții, dar și cu încredere. *Filosofie pentru pici* este un atelier despre curiozitate, fiind centrat în jurul acesteia. Sunt de părere că înclinația spre filosofie se regăsește în toți oamenii, dar trebuie cultivată, și aici venim noi. Acest cuvânt este unul ce sperie de cele mai multe ori, însă adevărul este că fiecare dintre noi se poate regăsi într-un domeniu al științei științelor. Practic, prin ceea ce facem, aducem copiii aproape de cunoaștere, le introducem concepte noi, aparent simple, dar care vor duce, odată cu trecerea timpului, la adevărate dezbateri interioare. Nu le prezentăm probleme de etică profundă, dar îi punem la treabă și le dezvoltăm abilitatea de a avea un ochi critic asupra lucrurilor care se află în fața lor, le arătăm importanța argumentării ideilor pe care le susțin.

Ce înseamnă a face voluntariat?

A fi voluntar înseamnă a fi aproape de comunitatea ta, și ce lucru mai bun ar putea să dezvolte comunitatea decât educația? Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila oferă, încă de când eram eu mic, oportunitatea tinerilor

pasionați să dezvolte mințile tinere brăilene, acordând atât ajutor în ceea ce privește spațiul de lucru și materiale didactice, cât și sprijin din partea personalului bibliotecii. Niciun alt spațiu nu oferă o deschidere atât de mare pentru cei care vor să aducă un bine comunității, de aceea susțin cu desăvârșire cauza bibliotecii județene, fiind locul perfect unde distracția și învățatul se îmbină. Cu ajutorul acestei instituții de cultură, am reușit să aducem filosofia mai aproape de inimile celor mici.

Satisfacția de a fi voluntar și participarea activă în comunitate

Când cineva vine la mine și mă întreabă: *Mihnea, crezi că e de mine voluntariatul?* Răspunsul este un *DA* răsunător. Fie că ești prezent în calitate de coordonator sau doar ajuți la buna desfășurare a activităților, voluntariatul este, posibil, cel mai satisfăcător lucru pe care îl poți face. Binele hrănește bine, nimic nu e mai plăcut decât o zi în care ai ajuns acasă după ce ai văzut fericirea pe chipul persoanelor în a căror viață te-ai implicat câtuși de puțin. În cazul meu, atât de tare m-a bucurat să aud părinți care mi-au mulțumit pentru coordonarea acestui atelier, încât am venit cu și mai mare drag în fiecare zi a atelierului.

Câteva cuvinte despre Mihnea

Sunt un om care încearcă să-și urmărească cât mai mult pasiunile: muzica, filosofia și predatul. Uneori chiar le îmbin, în ultima zi a ediției din 2025 a atelierului, pentru a crea un moment memorabil, am cântat o melodie alături de copiii prezenți. Muzica unește oamenii, filosofia ne face oameni. Pasiunea pentru filosofie s-a manifestat la mine prin studiu intens, cea pentru muzică, prin cursuri de canto, tobe și chitară, iar cea pentru predat/explicat, chiar la acest atelier, fiind și idealul meu de carieră. Această ocazie minunată care mi-a permis să mă văd în fața unor ascultători pasionați mi-a confirmat rolul pe care vreau să-l dețin în societate, vreau să fiu profesor pentru următoarele generații. Nu e de mirare deci că mi-au devenit modele chiar profesorii de științe socio-umane de la liceu, fără de care o astfel de apropiere de psihologie, sociologie și filosofie ar fi rămas doar un orizont îndepărtat.

În final, aș vrea foarte mult să mulțumesc tuturor celor care au făcut posibilă o astfel de activitate minunată, doamnei bibliotecar Doinița Stanciu, doamnei profesor Oana Ghețu, colegului meu de lucru Vlad Popa și părinților care le-au rupt din orele petrecute pe telefon copiilor pentru a-i aduce la atelierul *Filosofie pentru pici*, unul care va trece testul timpului cu siguranță.

Portret de voluntar

Nume și prenume: Vlad POPA

Studii: Absolvent al Colegiului Național *Gheorghe Munteanu Murgoci*, profil Științe Sociale, în prezent, student al Facultății de Științe Politice din cadrul Universității București, specializarea Relații Internaționale și Studii Europene.

Ce înseamnă pentru tine a fi voluntar?

Pentru mine, a fi voluntar presupune să practici o valoare care rar se mai întâlnește, anume empatia. A fi voluntar înseamnă să oferi ceva, fără a cere nimic în schimb și fără a te aștepta ca eforturile tale să fie răsplătite prin altceva decât bucuria de a ajuta pe cineva. În cazul nostru, bucuria a fost adusă de cei aproximativ 50 de copii (din ambele ediții ale atelierului *Filosofie pentru pici*) care au învățat și ne-au învățat despre prietenie și despre curajul de a fi curios. Chiar aici se găsește esența voluntariatului, pentru mine. Nu doar noi, voluntarii, oferim ceva de valoare, ci și publicul căruia ne adresăm.

De când faci voluntariat și care sunt domeniile în care ai activat?

În general, mă implic în proiectele în care simt că pot aduce ceva în plus sau unde simt că experiența mea este valoroasă. *Filosofie pentru pici* este de departe activitatea mea preferată. Am mai fost implicat în proiecte inițiate de Muzeul Brăilei *Carol I* și de către liceul meu.

Ce te-a determinat să faci voluntariat?

Am fost impulsionat de dorința de a face mai mult decât strictul necesar. Orașul nostru are nevoie de o renaștere culturală urgentă, iar dacă ceea ce am făcut eu și colegul meu la Biblioteca Județeană reprezintă o pietricică din podul pe care ar trebui să îl construim între cultură și brăileni, mă consider mulțumit. Orașul suferă de lipsa de activități culturale, iar prin acest atelier am sperat că voi stârni curiozitatea celor mici, care poate, când vor ajunge la vârsta noastră, vor face mai mult decât am putea să ne imaginăm vreodată.

Ce te motivează în activitatea de voluntariat?

Iarăși, sunt motivat de speranța că voi inspira pe cineva să facă mai mult. Avem nevoie de tineri educați și motivați care să producă schimbarea și în orașul nostru, nu doar în orașele mari.

Cum ai ajuns la Biblioteca Județeană?

Biblioteca este unul dintre cele mai potrivite medii prin care un copil interacționează cu cultura. De foarte mulți ani, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* a reprezentat un pilon al cunoașterii în orașul nostru, diferențiindu-se prin activitățile unice, cum ar fi Clubul de Vacanță. Mereu m-am simțit ca acasă acolo, încă de când mi-am făcut primul meu permis, la 9 ani. Îmi aduc aminte cu drag cum stăteam ore în șir la Ludotecă, participând la vreun atelier sau pur și simplu petrecând timp înconjurat de mii de povești.

Oportunitatea de a mă întoarce în calitate de voluntar și de a-mi împărtăși propria poveste reprezintă o concluzie foarte frumoasă a unei prietenii care mi-a transformat copilăria: cea cu personalul secției pentru copii a Bibliotecii Județene *Panait Istrati*, în special cu doamna bibliotecar Doinița Stanciu.

Care este categoria de vârstă cu care ai ales să lucrezi?

Am optat pentru categoria 8-14 ani, având în vedere specificul atelierului. Am făcut această alegere în ideea că vom putea insufla școlarilor pasiunea pentru cunoaștere, pe care aceștia o vor putea cultiva ulterior. Scopul atelierului a fost acela de a familiariza copiii cu unele concepte filosofice elementare, prin intermediul jocului.

Describe în câteva cuvinte proiectul pe care l-ai desfășurat.

Filosofie pentru pici a fost un demers curajos, unic în orașul nostru, care a avut sarcina dificilă de a aduce împreună două elemente care par plasate în contrarietate, în zilele de azi. Este vorba despre filosofie, care pare a fi deconectată de la societate, în ciuda actualității sale eterne, și copiii, care par pasionați de absolut orice altceva decât de niște *cărți prăfuite*. Am reușit să redescoperim, alături de ei, ce înseamnă să fii curios, să ai spirit de explorare și să nu judeci o carte după copertă. Unii copii au venit la atelierul nostru doi ani consecutiv, tocmai pentru că în primul an am reușit să le stârnim curiozitatea față de ce era pentru ei până atunci de neînchipuit. Consider că acest lucru arată că am făcut o treabă excelentă.

Ai satisfacții în urma voluntariatului?

Singura satisfacție este aceea că lași ceva în urma ta, nu neapărat fizic, ci prin amintirile și reprezentările pe care le creezi în mintea cuiva. Sunt extrem de fericit că am reușit să deschidem noi orizonturi și să *moșim* cunoașterea, așa cum ne îndeamnă Socrate.

Intenționezi să continui astfel de acțiuni?

Desigur. Cum am mai spus, și pentru mine a fost o experiență de învățare. Am descoperit că

am spirit pedagogic și continui caut noi resurse care ar putea fi folosite pentru o a treia ediție a atelierului. Poate vom găsi niște tineri, la fel de pasionați ca noi, care să preia ștafeta.

Sfătuiești și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Evident. Pentru că, prin voluntariat, nu ești doar cel care oferă un serviciu, ci ești și cel căruia i se oferă ceva foarte valoros: experiență. Prin voluntariat îți îmbogățești orizontul cultural și cunoști oameni noi. Nu am de ce să nu recomand o astfel de experiență, căci nu există minusuri, mai ales când ai parte de un partener pe care te poți baza, precum Biblioteca Județeană.

Caracterizează-te în câteva cuvinte.

Îmi place să mă consider o persoană simplă, pasionată de filosofie și poezie. Sunt o fire ambivertă, care încearcă să asculte și să aprecieze tot ceea ce are de oferit fiecare persoană din viața mea. Îmi place să cred că fiecare dintre noi este responsabil să depună efortul de a face lumea din jurul său un loc mai bun.

Există o persoană/personalitate/citat care te inspiră?

Toată lumea pe care am cunoscut-o m-a inspirat și m-a făcut să fiu persoana care sunt azi. Însă, în ceea ce privește cunoașterea filosofiei și tot binele pe care mi l-a adus, meritele sunt datorate profesoarei mele din liceu, Oana Ghețu, care încă din clasa a IX-a mi-a observat abilitățile și m-a ajutat să-mi cultiv curiozitatea și empatia. Îi mulțumesc și colegului meu voluntar, Mihnea, pe care l-am cunoscut la olimpiada de filosofie, pentru fiecare moment amuzant, serios și undeva între. Citatul meu preferat va rămâne mereu următorul, care îi aparține filosofului german Martin Heidegger: *De ce este iubirea mai bogată decât orice altă posibilă experiență omenească? Pentru că devenim ceea ce iubim și totuși rămânem noi înșine.*

**Rubrică realizată de Roxana NEAGU,
corector**

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

Ilarie Voronca în colecțiile Bibliotecii Județene *Panaït Istrati* Brăila

Unul dintre cei mai subapreciați și puțin cunoscuți autori din literatura română este Ilarie Voronca. Venit pe lume la Brăila, în 1903, într-o familie evreiască, a primit la naștere numele Eduard Isidor Marcus. A urmat cursurile Liceului *Nicolae Bălcescu* din orașul natal, apoi a absolvit *Seminarul Pedagogic Universitar* din București (1921) și a obținut Licența în Drept la Paris (1924).

În Capitală, a frecventat Cenaclul *Sburătorul*, prezidat de Eugen Lovinescu, și a debutat în paginile revistei acestuia, *Sburătorul literar* (nr. 43/1921). Creațiile de început, influențate de poezii simboliste ai vremii, dintre care se remarcă George Bacovia și Camil Baltazar, sunt reunite în volumul de debut *Restriși* (1923). În scurt timp însă, Voronca se îndreaptă către mișcările de avangardă literară, devenind unul dintre cei mai activi reprezentanți ai acestora. Astfel, a colaborat la *Contimporanul* (1922-1932), a editat

– în calitate de redactor-șef, alături de Victor Brauner și Ștefan Roll – unicul număr al revistei constructiviste *75HP* (1924), a scris la *unu*, *Punct*, iar în perioada 1925-1928 a fost directorul revistei *Integral*.

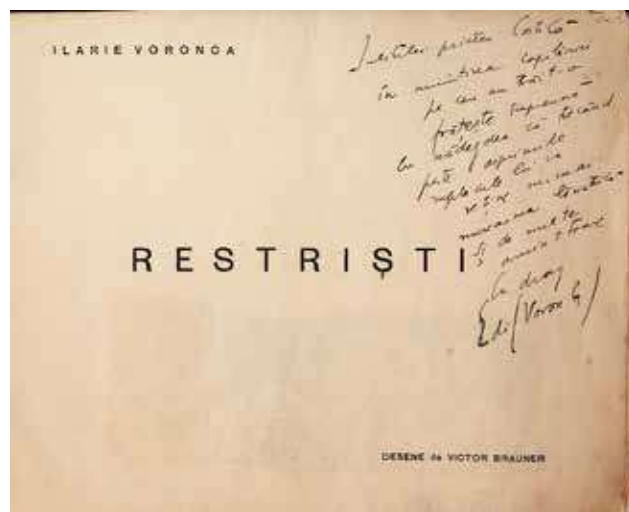
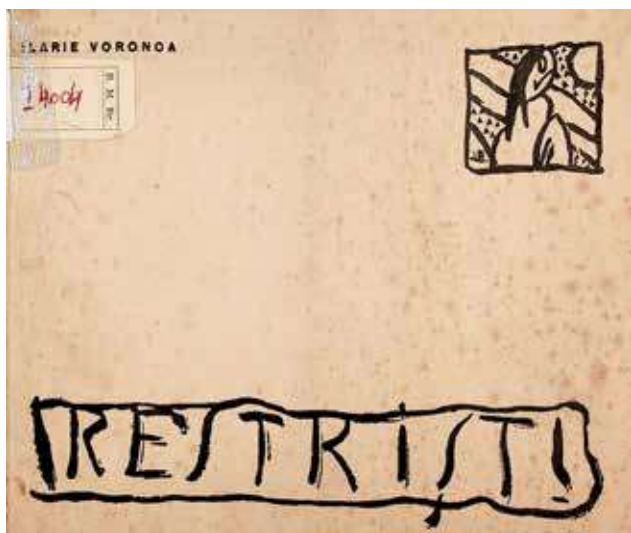
În 1926 pleacă la Paris, cu scopul de a-și lua doctoratul în Drept, obiectiv pe care nu l-a realizat niciodată. O vreme, a colaborat atât la reviste românești, cât și străine, în special franceze. Va publica în *România literară*, *Azi*, *Flacăra*, *XX – literatură contemporană*, *Adam*, *Urmuz*, *Adevărul*, *Gazeta Transilvaniei*, *Foaia tinerimii*, *Viața românească*, *Revista marinei comerciale* ș.a., dar și în *Nouvelles Littéraires*, *Cahiers du Sud*, *Cahiers Juifs* (reviste franceze) ori în *Lirica* (revistă italiană) sau *Journal de Poetes* (revistă belgiană). În aceeași perioadă, îi apar, la edituri românești și străine, volumele: *Colomba* (1927), *Ulise* (1928), *Plante și animale* (1929), *Brățara nopților* (1929), *A doua lumină* (1930), *Zodiac* (1930), *Invitație la bal* (1931), *Incantații* (1932), *Act de prezență* (1932), *Peter Schleimihl* (1932), *Ulysse dans la cité* (1933), *Patmos și alte șase poeme* (1933), *Patmos* (1934), *Poèmes parmi les hommes* (1934), *Permisi de Săjour* (1935), *La poésie commune* (1936), *La joie est pour l'homme. Poèmes, suivis de trois poèmes à la gloire du sommeil* (1936), *Pater Noster suivi de Ebauches d'un Poème* (1937), *Amitié des choses* (1937). Concomitent, a ținut în capitala Franței prelegeri despre literatura română.

Din 1938 este naturalizat cetățean francez. A continuat să publice, inclusiv în perioada celui de-Al Doilea Război Mondial: *Oisiveté*, *Le marchand de quatre saisons* și *L'apprenti fantôme et cinq poèmes de septembres* (1938), *Beauté de ce monde* (1939), *Lord Duveen ou l'invisible à la portée de tous* (1941), *Les Témoins* și *La confession d'une âme fausse* (1942), *La clé des réalités* și *L'interview* (1945), *Henrika*

și *Souvenirs de la planète Terre* (1945), *Contresolitude* (1946). Ca evreu în Franța ocupată de armatele naziste, s-a alăturat trupelor de luptători clandestini ale Rezistenței. În această calitate, a participat voluntar la eliberarea localităților Rodez și Aveyron. A tradus în limba franceză din operele lui Urmuz și ale lui Lucian Blaga și a fost responsabil cu emisiunile în limba română ale postului de radiodifuziune din Paris. După război, în ianuarie 1946, a făcut o vizită în țara natală, unde a fost primit cu entuziasm. Câteva luni mai târziu, pe 8 aprilie, se sinucide la Paris, în mod ironic, în timp ce lucra la un *Manual al fericirii perfecte*.

Opera lui cuprinde peste 30 de volume publicate numai în timpul vieții și nenumărate articole în presa vremii, în țări și limbi diferite. Dacă ar fi să sintetizăm într-un singur cuvânt importanța operei lui Ilarie Voronca pentru literatura română, acesta ar fi **sincronism**. Voronca a fost unul dintre cei mai importanți autori ai mișcării de avangardă literară, mișcare prin care literatura română s-a exprimat prin mijloacele cu care se exprimau celelalte literaturi importante ale vremii. Ca să înțelegem mai bine, o comparație prin contrast e binevenită. Dacă Mihai Eminescu a fost ultimul mare poet romantic, într-o vreme în care în lume curentul numit romantism nu mai era de actualitate, prin mișcarea de avangardă, literatura română nu numai că a recuperat decalajul față de literatura universală, dar chiar a fost creatoare de expresie nouă, în același timp cu celelalte literaturi ale vremii.

Fondator de ziare și de literatură nouă și ambasador al literaturii române în cele mai importante culturi europene ale momentului, Voronca s-a exprimat în registrele constructivist, onirist, suprarealist. A colaborat cu cei mai renumiți avangardiști ai vremii și nu doar din

domeniul literaturii. Multe dintre volumele sale au fost ilustrate de graficieni care au rămas în istorie. Victor Brauner, Sonia și Robert Delaunay, Marc Chagall, Constantin Brâncuși, Max Hermann Maxy, Mihaela Petrașcu, Jules Perahim, Michonze, Roger Vailland, Halicka, Edmond Vandercammen sunt artiștii care și-au pus amprenta vizuală asupra volumelor publicate – de multe ori în ediții limitate, numerotate și pe hârtie specială – de către Ilarie Voronca.

Postum, i-au fost publicate scrieri inedite și reeditate lucrări apărute în timpul vieții. I-au fost traduse în limba română creații din franceză și din română, în limba țării de adopție. Germana și maghiara sunt alte două literaturi în care a fost tradus. Ca o recunoaștere a importanței autorului născut pe malurile Dunării există în Franța, începând din 1951, premiul *Ilarie Voronca*, inițiat de Jean Digot și acordat de către asociația *Poésie-rencontre 12*.

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* deține în cadrul secției *Colecții speciale* nouă volume în ediții prime ale autorului brăilean: *Restriști* (1923), *Colomba* (1927), *Ulise* (1928), *A doua lumină și Zodiac* (1930), *Incantații* (1931), *Petre Schlemihl* (1932), *Poèmes parmi les hommes și Patmos* (1934).

Restriști, volumul de debut al autorului, apărut în 1923 la Editura *Rahova* Arte Grafice din București, are 94 de pagini și beneficiază de contribuția grafică a lui Victor Brauner. Paginile sunt orientate în format *peisaj*, specific albumelor de artă. Exemplarul aflat în colecțiile bibliotecii este însoțit de dedicația autografă a autorului către un prieten din copilărie.

Cătălin RÎȘNOVEANU,
bibliotecar

OAMENI, LOCURI, FAPTE - BRAISTORIA

Ana Aslan – Eleganța unei vieți dedicate tinereții

Într-o epocă în care medicina era dominată de bărbați, Ana Aslan a reușit nu doar să se impună, ci să devină un simbol internațional al luptei împotriva îmbătrânirii. Medic geriatru, cercetătoare vizionară, academician și fondatoare a primului institut de geriatrie din lume, Aslan a transformat ideea de *tinerețe fără bătrânețe* într-un ideal științific urmărit de elitele lumii. Dar dincolo de formulele chimice și tratamentele revoluționare, Ana Aslan a fost o femeie cu o prezență rafinată, un stil de viață aristocratic și o personalitate magnetică.

S-a născut la 1 ianuarie 1897 la Brăila, în Regatul României de sub domnia lui Carol I, ca mezină a celor patru copii ai Sofiei și ai lui Mărgărit Aslan, ambii intelectuali de origine armeană. La nașterea sa, tatăl avea 54 ani, un om instruit, ce făcea comerț cu cereale, iar mama, Sofia Aslan (fostă Popovici), era mai tânără cu 20 de ani. Influența mamei asupra micuței Ana a fost una puternică și de la ea a învățat că nimic nu este imposibil atâta vreme cât nu renunți!

Printre rudele tatălui se remarcă profesorul, filosoful și scriitorul Garabet Aslan, precum și dramaturgul I.C. Aslan. Mama, descendentă a

unei vechi familii din Bucovina, vorbea mai multe limbi străine, iubea literatura și muzica clasică. Familia Aslan a acordat o mare atenție educației celor patru copii. Băieții, Bombonel și Sergiu, au devenit ingineri chimiști, licențiați la Dresda, în timp ce Angela, sora mai mare, avea un talent remarcabil pentru arte, în special pentru pictură.

Ana Aslan s-a născut într-un oraș cosmopolit și prosper, pentru că Brăila devenise port-liber (porto-franco) la finalul secolului XIX, recunoscut drept un important reper comercial pe harta Europei. Activitatea economică desfășurată în portul din Brăila acoperea aproape un sfert din întregul comerț românesc. Era un loc dinamic, în care se întâlneau oameni din toate colțurile pământului, se construia intens, se făceau afaceri, se investea în infrastructura modernă (tramvai, pavaj, iluminat public), se credea în progres, în posibilitatea fiecăruia de a-și construi destinul cu multă muncă și ceva noroc.

Cu toate acestea, averea familiei Aslan s-a micșorat considerabil în timp, din cauza unor investiții neinspirate și a pasiunii tatălui pentru jocurile de cărți. La 15 ani, Ana a fost profund marcată de moartea tatălui, după o grea suferință. Se întâmpla în 1912. Preocuparea sa continuă de a înțelege bătrânețea, boala și de a găsi o modalitate de a inversa cursul vieții pare-se că își are originea în acest episod. Acestea au determinat-o ca ulterior să fie interesată de gerontologie.

Fire aventuroasă, temerară, în 1913, pe când era adolescentă, a fost fermecată de zborurile lui Aurel Vlaicu și s-a visat pilot. A și zburat, de altfel, în acea perioadă de început a aviației, experiență pe care a păstrat-o între amintirile ei de preț toată viața. A zburat cu un mic aparat, tip Bristol-Coandă, alături de un celebru pilot al vremii, Andrei Popovici, cel care comandase prima acțiune militară din istoria aviației române, efectuase primele zboruri de noapte și care va

deveni primul comandant al aviației din România.

Casa în care stăteau în Brăila fusese cumpărată de familia Aslan de la medicul și farmacistul Constantin Hepites dar, după moartea tatălui, familia s-a mutat la București. Însă Ana Aslan s-a întors mereu în orașul de la Dunăre unde a fost de multe ori invitată și i s-a conferit titlul de cetățean de onoare. La primul film al unei televiziuni străine făcut despre ea, atunci când devenise celebră, e vorba de televiziunea italiană, a avut o unică cerință către realizatorii filmului: să înceapă la Brăila cu ea mergând pe străzile orașului natal și povestindu-și copilăria.

Dacă inițial Ana Aslan a învățat la Colegiul *Romașcanu* din Brăila, ulterior, în urma mutării la București, a continuat studiile la Școala Centrală din capitală până la absolvire, în 1915. În cele din urmă s-a decis să devină medic și chiar a intrat în greva foamei pentru a trece de împotrivirea mamei și a se putea înscrie la Facultatea de Medicină din București, la 13 octombrie 1915.

Primul Război Mondial a făcut ca proaspăta studentă să învețe mai întâi meserie în spitalele militare din Iași. Între 1916-1919, la nici douăzeci de ani, a devenit o prezență obișnuită în saloanele răniților și în sălile de operație, unde diferența dintre viață și moarte era făcută, adeseori, de inspirația de ultim moment a unui doctor. A trebuit să lucreze mereu contratimp și să învețe într-o zi de război, cât ar fi învățat la școală, pe timp de pace, într-un an.

După întoarcerea la București, în anul 1919, a lucrat în echipa marelui neurolog Gheorghe Marinescu, un deschizător de drumuri, întemeietor al Școlii de neurologie din România, cel care, în 1929, a publicat lucrarea *Bătrânețe și reîntinerire*. La concursul de medicină internă din 1921, a obținut cea mai bună notă dintre cei 32 de studenți care s-au prezentat. Remarcată și felicitată de Daniel Danielopolu, șeful comisiei, susținută de Constantin I. Parhon, fondatorul Școlii de endocrinologie, Ana Aslan a început să își construiască o carieră extraordinară.

În 1922 a terminat Facultatea de Medicină cu *Magna cum Laude*. A fost numită preparator la Clinica II din București, condusă de profesorul Daniel Danielopolu, care a îndrumat-o și în alcătuirea tezei de doctorat cu tema *Cercetări asupra inervației vasomotorie la om* pe care a susținut-o în 1924.

A fost medic internist în spitale din București, în perioada 1922-1925, apoi medic cardiolog la Spitalul C.F.R. (1931-1943), șef de lucrări la Clinica Medicală a Facultății de Medicină din București (1940-1946), medic și șef de secție la Clinica Universitară a *Spitalului Filantropia*

din București (1943-1947), profesor titular de medicină internă la Facultatea de Medicină din Timișoara (1945-1949), ca să devină apoi șef al Secției de Fiziologie la Institutul de Endocrinologie din București (1949-1958).

Ana Aslan s-a îndreptat în 1949 spre studiul procesului de îmbătrânire. Cercetările originale din domeniul biologiei vârstelor i-au permis elaborarea criteriilor pentru aprecierea ritmului de îmbătrânire, cunoașterea mecanismelor procesului de involuție și a fiziopatogeniei bolilor degenerative. Este punctul de plecare al carierei ei de gerontolog. A început să experimenteze cu procaina în afecțiunile reumatice, primul fiind cazul unui student ținut la pat din cauza unei crize de artroză. Acel moment a fost decisiv pentru începerea cercetărilor și pentru istoria a ceea ce se va numi Gerovital H3, inițial Vitamina H3. Au urmat ani de muncă în care a experimentat, studiat și evaluat mii de pacienți, îmbunătățind până la formula finală. În tot acest timp, i-a avut alături pe farmaciștii Elena și Ion Polovrăgeanu și pe mulți alți colaboratori la fel de dedicați. Inițial, colegii de breaslă au privit ideea cu scepticism. Însă rezultatele experimentale au fost uimitoare: pacienții tratați prezentau o îmbunătățire vizibilă a tonusului fizic și psihic, o stare generală de revigorare, iar unele simptome ale îmbătrânirii se atenuau semnificativ.

Gerovitalul a fost testat inclusiv pe cai de curse. În anii '50, pentru a demonstra efectul de revitalizare al procainei, Ana Aslan a realizat experimente inclusiv pe cai de competiție, constatând o creștere semnificativă a performanțelor fizice. Cercetările ei au fost atent monitorizate de CIA și KGB pentru că, în plin Război Rece, tratamentul Aslan era considerat o posibilă armă strategică – un mijloc de a menține liderii politici în formă și activi.

La 22 ianuarie 1952 a fost creat primul Institut de Geriatrie din lume, în România, model universal, replicat ulterior în majoritatea

țărilor dezvoltate și condus inițial de Constantin I. Parhon. Din 1958, Ana Aslan a fost numită director al Institutului, devenit, în 1974, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie, funcție pe care o va ocupa până când se va stinge din viață, la 20 mai 1988.

În cadrul acestui institut, Ana Aslan a elaborat medicamentele cu efecte curative asupra îmbătrânirii și asupra bolilor legate de vârstă. După testarea pe un număr de 7.600 de pacienți, Ministerul Sănătății a omologat Gerovitalul H3 în anul 1957, primul medicament creat anume să întârzie procesul de îmbătrânire, și trecerea la producerea acestuia în masă de către industria farmaceutică, sub formă de fiole, iar, din 1962, sub formă de drajeuri, cremă terapeutică și loțiune capilară. Tratamentul a fost brevetat în peste 30 de țări.

Pe plan internațional, rezultatele cercetărilor sale au fost prezentate la Congresul European de Gerontologie de la Basel și la Congresul Therapiewoche de la Karlsruhe, ambele ținute în anul 1956.

În 1970, Ana Aslan a creat un alt produs, Aslavital, lărgind aplicabilitatea terapeutică a Gerovitalului H3, cu precădere asupra îmbătrânirii sistemului nervos și cardiovascular, asupra reducerii stărilor depresive și a anxietății, asupra îmbunătățirii memoriei, auzului, văzului, mirosului etc. În 1973 *Aslavitalul de uz infantil* a fost folosit în terapia copiilor cu deficiențe mintale. În 1980 a obținut brevetul de inventator pentru Aslavital. Atât *Gerovital H3*, cât și *Aslavital* sunt mărci înregistrate, fiind garantate cu marca olografă a Anei Aslan. Semnificativ pentru succesul produselor este faptul că 154 de țări au înregistrat Gerovital și Aslavital.

Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie, fondat în 1952, primul de acest fel din lume, a devenit un model internațional, iar tratamentele Anei Aslan au atras personalități precum oameni politici ai momentului: Charles de Gaulle, Winston Churchill, J.F. Kennedy, regii Arabiei Saudite și Marocului, Mao Zedong, Yaser Arafat, Iosip Broz Tito, Nikita Hrușciiov, Indira Gandhi, Imelda Marcos, Leonid Brejnev, președintele Suharto, cancelarul german Konrad Adenauer, miliardari precum Aristotel Onasis, scriitorii Somerset Maugham, Miguel Asturias, dar și actori precum Charles Chaplin, Kirk Douglas, Claudia Cardinale, Marlene Dietrich, Lillian Gish, Omar Shariff sau artiști precum Pablo Picasso și Salvador Dali. În plin regim comunist, România a devenit un punct de atracție pentru elitele occidentale, iar Ana Aslan – ambasadoarea unei științe care promitea vitalitate și demnitate.

Tratamentele sale aduceau României încasări de peste 18 milioane de dolari anual. În perioada 1975-1989 statisticile arătau că aproximativ zece procente dintre turiștii din România veneau pentru tratamentul cu Gerovital.

Succesul ei a atras însă atenția și invidia autorităților comuniste, mai ales din partea Elenei Ceaușescu, care era, se pare, deranjată de popularitatea Anei Aslan. La începutul anilor '80, statul comunist i-a intentat chiar un proces din cauza căminului pentru bătrâni pe care aceasta îl conducea – mai precis, din cauza faptului că dr. Aslan făcea această muncă benevol, fără a cere bani bătrânilor pe care îi ajuta, lipsind astfel statul de veniturile care i s-ar fi cuvenit. Este posibil și ca autoritățile comuniste să fi acționat în felul acesta deoarece printre persoanele ajutate de Ana Aslan se numărau mulți membri ai vechilor familii burgheze, precum Catargiu, Șutu sau Ghica. După câțiva ani de luptă în justiție, Ana Aslan a câștigat în cele din urmă procesul cu statul, cu un an înaintea morții sale.

Inteligentă și încăpățânată, se spune despre Ana Aslan că avea o rutină de fier: ajungea prima la institut și pleca ultima. Era atentă la detalii, de la igiena laboratoarelor până la modul în care asistentele se adresau pacienților. A fost o femeie elegantă și exigentă, care își trata pacienții cu respect, dar și cu o disciplină aproape militară. Nu accepta întârzieri și impunea un cod vestimentar strict la Institut.

Era o fire retrasă, sobră și discretă, o introvertită care și-a ținut viața personală ascunsă de ochii lumii și ai presei – de fapt o mică burgheză ce trăia într-un sistem comunist. Deși nu a fost o frumusețe răpitoare, a fost o persoană plăcută, o femeie delicată și cochetă, cu un stil de viață rafinat. Adora natura, în special marea și florile, muzica lui Chopin și picturile lui Dali, spectacolele de teatru și balet, aprecia hainele de calitate, create de către stilistul personal, care venea – special pentru ea – de la Milano și îi croia, la comandă, pantaloni și deux-pieces-uri, din mătase și stofă naturală, în culori pastel. Purta un superb inel cu diamant, un șirag de perle

naturale, asortate cu elegante haine din blană naturală. Cei din jur n-au văzut-o, nici măcar preț de o zi, necoafată. Era o gurmandă subtilă, cunoscătoare a băuturilor fine, a bucătăriei franțuzești și a deserturilor italiene. Mânca puțin, diversificat și sănătos, lucruri simple, nu foarte prelucrate și de aceea a avut toată viața o silueta impecabilă. Totul era ușor de digerat, de asimilat astfel încât organismul să elimine ce nu trebuie cât mai repede și să rețină doar ce are nevoie. Cum și-a petrecut primii ani din viață la Brăila, peștele era unul dintre alimentele ei preferate apoi sufleurile de legume, ușoare și sănătoase, prefera carnea de vită și ciocolata. Bucătarul său personal se numea Coșovan, o persoană educată din Chișinău, dintr-o familie de boieri, care îi gătea cu grijă și eleganță. Anei Aslan i-au plăcut toată viața munca, lucrurile de calitate și oamenii deștepți. Era în același timp superstițioasă și avea o mică pasiune: colecționa statuete cu bufnițe.

În ciuda recunoașterii internaționale și a unor probleme cu autoritățile, Ana Aslan a rămas mereu profund atașată de țara sa. A refuzat oferte de a lucra în străinătate și a transformat Institutul din București într-un model de cercetare mondial. A fost membră a peste 55 de academii și societăți internaționale, inclusiv Academia Română (din 1974), Academia de Științe din New York, Uniunea Mondială de Medicină Profilactică și Igienă Socială, Centrul European de Cercetări Medicale Aplicative și Organizația Mondială a Sănătății. **A fost desemnată Personalitatea Anului în medicină de către UNESCO în 1978**, o recunoaștere rară pentru un cercetător din Europa de Est.

A primit peste 80 de distincții, printre care: Medalia *Leon Bernard* (OMS, 1952), *Merito della Repubblica* (Italia, 1969), *Crucea de Merit* (Germania, 1971), *Palme Académiques* (Franța, 1974), Premiul *Marie Curie* (Italia, 1984) și a fost propusă de mai multe ori la Premiul Nobel pentru

Medicină, dar, deși premiul nu a venit niciodată, recunoașterea mondială a fost incontestabilă.

Ana Aslan a fost autoarea, singură sau în colaborare, a peste 300 de cărți, studii, comunicări și articole, apărute în țară și în străinătate, a fondat și a condus din 1980 *Revista Română de Gerontologie și Geriatrie*, prima de acest fel din lume și a ținut conferințe în 57 de țări. Numele Ana Aslan se află în toate enciclopediile lumii fiind plasată de cele mai multe ori în topul mondial al femeilor care au schimbat lumea.

Nu s-a căsătorit și nu a avut copii. A spus adesea: *Nu regret nimic, nici lupta pe care am avut-o, nici că sunt singură, nimic!* A trăit 91 de ani, administrându-și propriul tratament până în ultima zi. A fost convinsă că nu bătrânețea a răpus-o, ci boala.

Ana Aslan a murit în mai 1988. Ar fi dorit să fie înmormântată creștinește, cu preot, alături de familia sa, în cripta Kalindero-Danielopolu. Ultima dorință nu i-a fost însă respectată din cauza Elenei Ceaușescu, care nu a dorit ca Anei Aslan să-i fie organizată o slujbă religioasă. De la morga spitalului Elias, unde a murit, a fost dusă la cimitirul Bellu, unde a fost înmormântată fără preoți. Noaptea, pe mormânt, i s-a pus o cruce pe care a fost scris: *Ana Vasilichia Aslan, 1897-1988*. Toate bunurile sale au intrat în patrimoniul statului.

Într-o lume obsedată de tinerețe, Ana Aslan a fost vizionară. A înțeles că bătrânețea nu trebuie tratată ca o fatalitate, ci ca o etapă care poate fi trăită cu demnitate, energie și frumusețe. A fost, fără îndoială, o femeie care a îmblânzit timpul cu știință, stil și curaj.

Surse:

Viorel Sălăgean - *Dialoguri întâmplătoare despre lumea în care trăim*;

Ionela Stănilă – *Povestea fascinantă a Anei Aslan*;

Cătălina Sirbu – *Dezvăluiri despre Ana Aslan, medicul român care a descoperit elixirul tinereții: cum trăia și ce mânca. Comorile ascunse de casa memorială din Brăila*;

UZPR – *Ana Aslan – Bătrânețea se poate trata, iar îmbătrânirea poate fi oprită*;

Muzeul femeilor remarcabile – *Ana Aslan*;

Historia – *Tinerețe fără bătrânețe: Ana Aslan și miraculosul tratament gerovital H3*.

Foto: Fundația Ana Aslan

Leonard NECULAE,
redactor

Farmaciile la Brăila – de la apariție și până la naționalizare – Partea I –

Pe teritoriul României actuale, farmacia de ofici¹ă a apărut mai târziu decât în Occident și a progresat mai lent. Prima atestare documentară datează din anul 1494, la Sibiu, după care s-au înființat farmacii la Bistrița, Brașov, Făgăraș etc. În Principatele Române, la București, Iași și în porturile dunărene în special, Brăila și Galați, farmacii apar în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, deși negoțul cu droguri medicamentoase (camfor, teriacă, piper etc.) apare cu trei secole mai devreme.

În Transilvania, în secolul XVI, exista câte o *apoteka* (gr./lat. apotheke – inițial însemnând magazin, depozit) în fiecare oraș mare: Sibiu (1531), Cluj (1570), Brașov (1576) etc. Astfel, inventarul farmaciei din Brașov, scris în limba latină pe 12 pagini, cuprinde 172 de medicamente, printre care: 12 *electuarii* (preparate tip pastă), 13 *syrupe* (siropuri), 7 *pilullae* (pilule), 7 *trochisci* (prafuri), 6 *emplastra* (plasturi/pansamente), 9 *unguenta* (unguente) și 17 *olea* (uleiuri). Unele dintre ele sunt și în farmacopeile actuale (de exemplu, *Oleum mentae*), dar altele au fost abandonate demult (de exemplu, *Pilullae pestilenciales*).

În documentele vechi din Transilvania, farmacistul este înscris cu denumirea *apothicarius* (lb. latină), iar medicamentele sunt indicate prin termenii *medicamentum* (lb. latină) sau *artznei* (lb. germană). În Țările Române nu se utiliza încă termenul *farmacist*, ci acela de *spiciar* (1651) consemnat în vremea lui Matei Basarab sau *spicear*, din vremea lui Constantin Brâncoveanu. De la *spetsieris* din neogreacă și de la cuvântul italian *spezieria* derivă vechile cuvinte românești *spițer* (farmacist) și *spițerie* (farmacie). Pentru medicamente se utilizau termenii de *vracevanie* (slav. vraci/ medic) *leac* sau *doftorie/ dohtorie*, după cum apare în lucrările lui Dimitrie Cantemir, termen ajuns până în zilele noastre ca *doctorie*.

În secolul XVIII existau pe teritoriul extracarpatic al țării zece *spițerii* (farmacii), iar alte cinci *spițerii* s-au înființat în primii ani ai secolului XIX.

În Principate, primele forme de organizare farmaceutică, stabilite pe la 1797 de Alexandru Ipsilanti, îi obligau pe spîteri să lucreze după Farmacopeea austriacă (Österreichische

Provinzial Pharmakopee) editată în 1780 și 1787, astfel ca toate doctoreiile să fie bune, curate, proaspete, iar vasele în care se țin să nu fie de tinichea sau alte metale. La început, medicamentele aveau exclusiv origine vegetală sau minerală. După anii 1900, odată cu dezvoltarea chimiei, au apărut medicamentele de sinteză, care domină autoritar astăzi piața farmaceutică.

În secolul al XIX-lea se poate spune că fiecare oraș mai mare avea o farmacie; pe lângă acestea existau și așa-numitele *drogherii* (fr. droguerie; it. drogheria) în care se vindeau articole de parfumerie și toaletă, dar și *văpsături* și unele preparate farmaceutice. *Dohtorii* se vindeau și în băcăniile și chiar unele substanțe toxice sau îndoielnice care au produs multe accidente.

Termenii *farmacist* și *farmacie* (de influență franceză) apar pentru prima dată menționate în Țările Române, în *Orânduiala pentru farmaciști*, din 1819, care conținea 20 de articole, îndrumar dat sub domnitorul Alexandru Șutu în Țara Românească.

Astfel că, până la Regulamentul Organic, farmaciile erau organizate după dispozițiile hrisoavelor domnești. Abia după 1830 se observă un început de îngrădire adusă comerțului cu doftorii, o anumită atenție acordată capacității profesionale a conducătorului de farmacie, precum și limitarea numărului de farmacii ce pot funcționa într-o localitate. Dreptul de a deschide o farmacie se dădea numai în temeiul unui act domnesc. Deoarece în această primă perioadă nu exista un învățământ farmaceutic și nici măcar medical de un anumit nivel în țara

noastră, cea mai mare parte a farmaciilor erau conduse de farmaciști pregătiți în străinătate, în special în Germania și Austria, iar dintre aceștia foarte puțini erau români.

În anii 1831, în Țara Românească și 1832 în Moldova se pune în aplicare Regulamentul Organic ce dă o nouă înfățișare instituțiilor celor două țări române. Acum ia ființă un Comitet al sănătății și o Comisie de doctori, care aveau dreptul și calitatea de a acorda dreptul de liberă practică a spițeriei/ farmaciei în țară. Taxa medicamentelor era stabilită tot de guvern. Fiecare farmacie avea obligația de a da gratis medicamente bolnavilor săraci în valoare de 1.000 de lei, aceasta fiind scutită de alte dări către stat. Abaterile de la Regulamentul Organic cu privire la funcționarea farmaciilor se amenzau de la 100 la 1.000 de piaștri. Rânduiele stabilite prin hrisoave nu îngreunau însă dreptul de transmisibilitate a proprietății, de aceea nu este de mirare că întâlnim și proprietari de farmacii care nu sunt farmaciști.

La Brăila, odată cu dezvoltarea portului și a orașului, în special după 1829, explozia comerțului a necesitat începutul unei activități sanitare și farmaceutice.

Prima măsură luată privind sănătatea publică, ca urmare a aplicării Regulamentului Organic, este înființarea de carantine la Dunăre cu scopul de a păzi Valahia de biciul năpraznicei boale a ciumei.

Descriindu-se Brăila ca un important centru comercial se arată necesitatea înființării unei Carantine mari al cărui doctor trebuia să țină și o spițerie mică. Medicul Carantinei pentru orașul Brăila a fost doctorul Constantin C. Hepites, care era și medicul-șef al orașului.

La 10 martie 1832, Constantin C. Hepites, în înțelegere cu ocârmuitorul județului Brăila, solicită deschiderea unei spițerii pentru a pune capăt faptului că mai toți negustorii țin în prăvălie și casele lor doctorii proaste și otrăvi.

Dar pentru că acest lucru cerea cheltuieli mari și oarecare riscuri, Constantin C. Hepites a cerut un privilegiu de 15 ani în care timp să nu se dea aprobare pentru altă spițerie. Cererea lui Hepites a ajuns la Marea Vornicie care i-a răspuns că: în condițiile cerute de numitul doctor nu se dă voie a deschide asemenea spițerie, fiindcă alții se roagă a li se da această aprobare fără nici o condiție.

Acest fapt dovedește că privilegiile care se acordau mai înainte se datorau numărului insuficient de spițerii, spre a stimula deschiderea unor asemenea prăvălii cu medicamente.

Dar Hepites renunță la privilegiul pe care îl cerea și deschide spițeria Acvila Română sau La

Pajera Română în anul 1833. Deci, la numai 5 ani după eliberarea de sub stăpânirea turcească avem prima farmacie în Brăila, fapt care confirmă rapida dezvoltare a orașului.

Spițeria deschisă de Constantin C. Hepites avea și un laborator pentru analize chimice, cel dintâi laborator de acest fel din țara noastră unde, sub conducerea acestuia, au lucrat toți cei care voiau să se instruiască în specialitate. În numai câțiva ani, farmacia și laboratorul lui Hepites au devenit printre cele mai renumite din țară.

Din documentele vremii reiese că cele dintâi analize cu caracter medico-legal le întâlnim în anul 1863 și se datorează tot lui Constantin C. Hepites, fapt confirmat de un raport datat 10 aprilie 1833 în care Hepites sesizează Comitetului Carantinelor cazurile de otrăviri constatate și analizate de el.

Colaboratori ai farmaciei lui Hepites au fost din 1864 – George Kauffmes, iar din 1884 – Anton Drumer, timp în care Hepites participa la dezvoltarea orașului în diverse funcții – profesor, președinte al municipalității, judecător, președinte al Eforiei Școalelor, președinte al Comitetului pentru crearea Muzeului și a Bibliotecii, președinte al Camerei de comerț.

La 1833, la București, se înființează Eforia (inspectoratul) spitalelor din Țara Românească. Se înființează postul de spițer la fiecare spital, acesta trebuind să locuiască chiar în spital. Aceste inițiative au provocat la 1835 proteste din partea farmaciștilor privați, care își vedeau profitul amenințat. De aceea, în anul 1835 s-a încercat constituirea unei Corporații a spițerilor, iar în 1840 s-a înființat un Depozit central de medicamente în Țara Românească pentru ca medicamentele aduse din străinătate să

poată fi distribuite în funcție de necesități. Dar existau probleme reale în privința lanțului de aprovizionare și, ca urmare, în 1844 farmacistul Constantin C. Hepites a propus fabricarea în țară a medicamentelor necesare, însă acest lucru s-a realizat abia după un secol.

Revenind la Brăila, a doua farmacie, cu numele *Asclepios*, a fost a lui Iosif Sarmeli în 1841, probabil situată pe strada Regală, redenumită ulterior Calea Bucureștilor – strada Republicii – strada Mihai Eminescu.

În 1853 se înființează a treia farmacie particulară – *Minerva*, tot pe strada Regală la colț cu strada Golești, a lui Rudolf Scharmelly, licențiat în farmacie la München în 1853, lăsată apoi fiului său Mihai Scharmelly. Imobilul era proprietatea lui Iacob Bolehover și a fost construit între anii 1840 și 1850. Farmacia *Minerva* a fost preluată de Adolf Frischmann, cu diplomă luată în Germania, care a cumpărat-o în 1880. El a colaborat cu farmacistul și antreprenorul Eduard Leopold Fabini (tot cu diplomă la München, luată în 1862), ambii fiind foarte apreciați de locuitori. După Fabini, următorul proprietar a fost Nicolae Filotti, prin 1890. Farmacia este preluată de Mihail Pantely Stanciu (parlamentar în 1918) care o cumpără în 1921 de la Aurelia N. Filotti și o va conduce până la naționalizarea comunistă. Clădirea este cunoscută de toți brăilenii, în special datorită zecilor de cărți poștale editate. Tradiția farmaciei în respectiva clădire s-a păstrat până în zilele noastre și în același spațiu a funcționat

Farmacia nr. 15, care aparținea societății farmaceutice Hepites S.A. Galați.

În anul 1864 Sophocles Rasty-Petzalis, licențiat la Atena în 1857, socrul lui Mina Minovici, deschide a patra farmacie din Brăila, care în 1875, cu hrisov domnesc, a devenit *Farmacia Curții Regale*. Acesta a preluat întâi spațiul lui Ion Vasilescu de pe strada Galați nr. 4, unde era *Farmacia Union*, dar se va muta pe str. Regală nr. 2 în noua clădire construită de arhitectul Zambettin, la început farmacia având numele *Esculap*, iar la etajul clădirii găsim locuința familiei. În trecut era aproape o regulă generală ca, după ce se obținea aprobarea pentru înființarea unei farmacii, în urma unui concurs, să se construiască farmacia de la temelie.

Clădirea a fost moștenită de familia Minovici care o a vândut-o în 1921 colonelului farmacist C. Ionescu Berechet, cel care a fost președintele *Colegiului farmaciștilor* din Brăila, iar mai târziu senator.

C. Ionescu Berechet este și cel care a tipărit revista lunară *Farmacia Română* – organ independent pentru apărarea intereselor profesionale ale farmaciștilor din România, începând cu 1 ianuarie 1930. În 1948 clădirea a fost naționalizată, familia Berechet fiind alungată. Retrocedată după 1996, clădirea a fost cumpărată de Primăria Brăila în 2007 și actualmente este un corp al Teatrului *Maria Filotti*, unde se află intrarea artiștilor.

Surse:

Revista *Farmacia Română*, anul I, nr.1, 1 ianuarie 1930;

Anuarul economic al Municipiului Brăila pe anul 1933;

Elena Ilie – *Din istoricul farmaciei la Brăila*;

Farmacist Petre Serafimov și Doctor Mihai Cristescu – *Primele farmacii din orașul Brăila*;

Gabriela Vlăsceanu – *Personalități brăilene din domeniul farmaceutic*;

Emilia Rasty Petzalis – *Sophocles Rasty-Petzalis – farmacist și om de cultură – povestea familiei*;

Viviana Șerban – *Faltis, muzeul viu în care se prepară pilule după formule vechi și vise pentru noua generație de farmaciști*;

Maria-Gabriela Suliman – *Repere farmaceutice de-a lungul istoriei*.

Leonard NECULAE,
redactor

BiblioTECHa

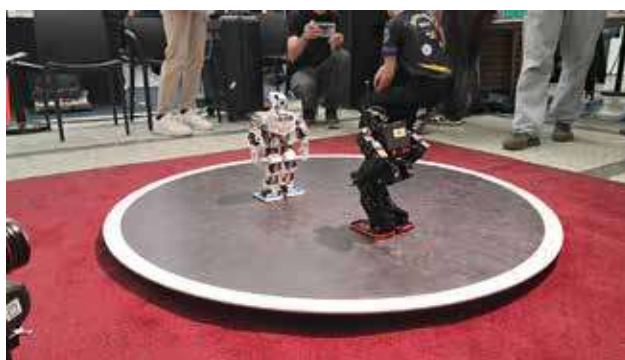
Gabriel-Sebastian Roșioru De la echipa de robotică a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* la multiple premii internaționale

Gabriel-Sebastian Roșioru a pășit pentru prima oară în Makerspace-ul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila în anul 2017, înscriindu-se la Clubul de Robotică. La scurt timp, a aflat despre competiția First Tech Challenge la care și-a dorit să participe, dar era nevoie de un grup, și astfel a contribuit la formarea echipei de robotică Helix. A învățat să lucreze alături de colegi, i-a plăcut să colaboreze și să se coordoneze cu ceilalți membri ai clubului și a înțeles că fiecare rol este la fel de important, deoarece un robot fără programare este doar un corp, iar un program fără corp rămâne doar un program.

A urmat apoi participarea la competiții regionale, naționale și internaționale unde împreună cu echipa a reușit, în fiecare sezon, să câștige premii. Mărturisește că toate competițiile la care a participat, colectivul din care a făcut parte, mentorii și condițiile asigurate de bibliotecă l-au ajutat să-și mențină vie pasiunea pentru robotică și să-și dorească să evolueze.

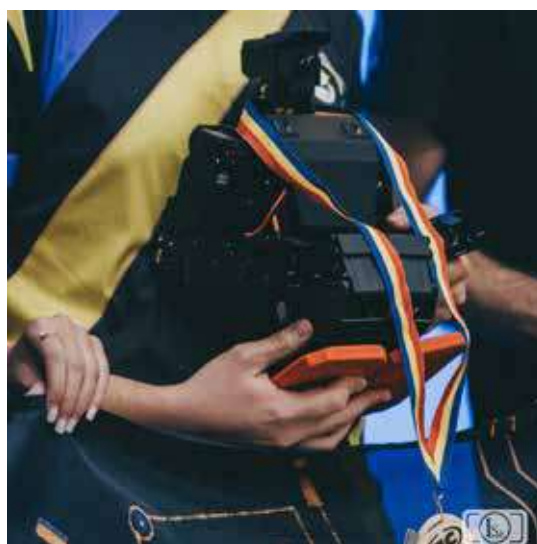
A intrat la Politehnică, în București, la Facultatea de Inginerie Industrială și Robotică.

Și, cum nimic nu este întâmplător, face acum parte și din echipa de robotică a facultății care se numește sySTEMatic, a fost înființată în anul 2023 și are deja performanțe notabile.

Participă în continuare la multe concursuri, care nu seamănă cu First Tech Challenge, cu care era obișnuit, și au diverse probe cum ar fi Humanoid Sumo (proba lui favorită) sau Mini Sumo, Line Follower, Free Style, unde fiecare își prezintă proiectul lui, fiind deja un alt nivel.

Anul acesta, studenții din cadrul echipei de robotică sySTEMatic a Facultății de Inginerie

Industrială și Robotică din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București au urcat din nou pe cea mai înaltă treaptă a podiumului la competiția internațională Minoan RobotSports Competition, care se desfășoară anual, în luna aprilie, în Heraklion, Grecia.

Competiția, una dintre cele mai mari de profil, reunește echipe de robotică din întreaga lume, cu peste 2.500 de participanți care concurează în peste 30 de probe. În urma participării la competiție, echipa a obținut primul loc la Wrestling Mini, locurile I și II la Wrestling Micro, locul I la Exhibition și locul II la Wrestling Humanoid, acesta din urmă fiind câștigat de robotul conceput integral de Sebastian Roșioru.

Sebi mărturisește că îi e dor de echipa de robotică Helix, de febra competițiilor la care trebuie să lucreze mai multă lume la un robot, însă competițiile la care participă acum, unde

fiecare are robotul lui, îl fac să își dezvolte și să arate adevăratul lui potențial.

Apoi sySTEMatic a ajuns, pentru al doilea an consecutiv, la RobotChallenge World, competiție care a avut loc în China, la Beijing, între 14 și 17 august 2025, unde au concurat peste 5.000 de participanți din 42 de țări. Și au reușit să câștige medaliile de argint și bronz la Freestyle Adult și medalia de argint la Automatic Humanoid Sumo, obținută, din nou, de robotul conceput, construit și programat de Sebastian Roșioru.

Între 31 octombrie și 2 noiembrie s-a desfășurat a XVI-a ediție a Robochallenge de la București, unul dintre cele mai puternice concursuri internaționale de profil, cel mai mare concurs internațional din Europa, unde au participat 230 de echipe din 30 de țări însumând 1.231 de participanți și 1.171 de roboți. Evenimentul a avut loc în cadrul RoboFest ediția a IV-a, Festivalul dedicat educației și tehnologiei, creat de Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București.

Participând cu echipa facultății, Sebastian a obținut locul al II-lea la Secțiunea Humanoid Robots și locurile I și III la Secțiunea Humanoid Sumo cu cei doi roboți pe care i-a creat, Nomad și Damon.

Pornit pe un drum pe care și l-a dorit, Sebastian Roșioru este dovada că visurile pot deveni realitate, că pasiunea poate ajuta la dezvoltarea personală și, de ce nu, că viitorul sună bine.

Parcursul său, de la echipa Helix a Bibliotecii Județene Panait Istrati din Brăila la echipa sySTEMatic a Facultății de Inginerie Industrială și Robotică din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București și la concursuri internaționale încununate cu diferite premii ne arată că inteligența și dedicarea pot fi factorii determinanți în dezvoltarea unui tânăr într-o lume ce va fi marcată de nenumărate provocări în domeniul tehnologiei într-un orizont de timp nu foarte îndepărtat.

Leonard NECULAE,
redactor

Hackathonul Regional CODE Kids 2025

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a găzduit pe 10 octombrie 2025 Hackathonul Regional CODE Kids 2025 – ediția a III-a. Competiția a fost organizată de Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, în parteneriat cu Fundația *Progress*, care a creat această inițiativă națională ce urmărește formarea competențelor digitale în rândul tinerilor prin intermediul bibliotecilor publice.

Fundația *Progress* este o organizație fondată în 1996 la Bistrița, dedicată dezvoltării competențelor IT și STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) prin educație, cercetare și incluziune socială, astfel că bibliotecile publice devin huburi de inovație și spații de învățare colaborativă, unde copiii își dezvoltă abilități care le pot schimba și ne pot schimba în bine viitorul.

Evenimentul a trecut de la formatul de Târg Regional la Hackathon Regional pentru mai multă interactivitate și inovație astfel că, în urma unei trageri la sorți a temei, participanții lucrează contra cronometru în echipă pentru a prezenta un proiect gândit ad-hoc.

Hackathonul CODE Kids nu este doar o competiție, ci o platformă de învățare care le oferă copiilor ocazia de a lucra sub presiunea timpului, de a comunica eficient și de a-și testa abilitățile. Este o experiență de dezvoltare personală și profesională, unde creativitatea întâlnește logica și inovația.

În competiția de la Brăila s-au înscris echipe de la Școala Gimnazială *Grigore Hagiu* Târgu Bujor – Galați, Școala Gimnazială *Nicolae Bălcescu* – Bacău, Biblioteca Valea Mărului – Galați și Biblioteca Comunală Chiscani – Brăila, iar tema extrasă a fost: *Economie și sustenabilitate – Dispozitive care ajută la reducerea consumului de apă, energie sau alte resurse*.

Fiecare echipă a încercat să conceapă, să realizeze și să prezinte un proiect inedit, funcțional și care să aibă aplicabilitate în viața de zi cu zi. Au tăiat, au lipit, au codat, au inserat elemente electronice, s-au sfătuit, s-au contrazis, dar au lucrat ca un tot unitar.

După trei ore în care scurgerea timpului s-a luptat cu creativitatea și spiritul inovativ al fiecărei echipe și după evaluarea efectuată de juriul format din Carlos Catana, Ștefăniță Alecu și Silviu Octavian Gheorghe, au fost acordate premiile:

Locul 1 – Clubul *OzoKids* de la Școala Gimnazială *Nicolae Bălcescu* – Bacău, cu proiectul *OzoHome*.

Locul 2 – Clubul *Robo Force* Chiscani – Brăila, cu proiectul: *Sistem Smart House pentru monitorizarea și controlul temperaturii ambientale*.

Locul 3 – Clubul de robotică de la Școala Gimnazială *Grigore Hagiu* Tg. Bujor – Galați, cu proiectul *Eye of the house*.

Mențiune – Clubul de robotică de la Biblioteca Valea Mărului – Galați, cu proiectul *Eco Light*.

Coordonatori au fost: Ștefăniță Alecu, din partea Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila, Diana Vintilă și Carlos Catana, din partea Fundației *Progress*.

Echipa de pe locul I, Clubul *OzoKids* de la Școala Gimnazială *Nicolae Bălcescu* – Bacău s-a calificat direct la faza națională a concursului. Echipa de pe locul al II-lea, Clubul *Robo Force* Chiscani, după evaluarea rezultatelor și proiectelor prezentate și la celelalte întâlniri Hackathon regionale, a beneficiat de un *wildcard* al organizatorilor competiției și a ajuns, de asemenea, în finala națională.

Hackathonul găzduit de Biblioteca Județeană *Panait Istrati* a demonstrat, încă o dată, că avem tineri inteligenți, creativi, dedicați și inventivi. A demonstrat că viitorul sustenabil nu este doar o poveste frumoasă, ci o viziune concretă, bazată pe capacitatea tinerilor de a înțelege și a crea noi căi pe care putem păși cu încredere împreună.

Leonard NECULAE,
redactor

Bibliotecile viitorului: Reinventarea serviciilor cu ajutorul cărților electronice interactive

Bibliotecile se transformă în centre interactive, îmbinând tehnologia cu tradiția. Resursele digitale, precum cărțile electronice interactive, remodelează procesul de învățare, în timp ce se echilibrează inovația și echitatea, asigurând dezvoltarea atât a spațiilor digitale, cât și a celor fizice.

Bibliotecile au fost mult timp pietrele de temelie ale cunoașterii și transformării comunităților, depozite de cărți care păstrează cultura și spații în care persoane din toate categoriile sociale vin să învețe, să se dezvolte și să reflecteze. Dar astăzi, ele nu mai sunt doar spații liniștite și statice, pline de rafturi cu cărți, ci se transformă în medii vibrante și interactive, care îmbină tradiția cu inovația. Însăși natura bibliotecilor este remodelată de progresul rapid al tehnologiei. Acest lucru nu se întâmplă doar în cazul bibliotecilor publice, ci și în cazul bibliotecilor universitare, care sunt în plină evoluție. Viitorul tuturor bibliotecilor depinde de cât de eficient pot integra aceste progrese tehnologice pentru a îmbunătăți modul în care studenții interacționează cu materialele de curs. Tranziția se desfășoară deja în jurul nostru. În centrul acestei transformări se află rolul tot mai important al tehnologiei, în special al cărților electronice interactive.

Cărțile electronice devin mult mai mult decât versiuni digitalizate ale cărților tipărite și oferă experiențe multimedia dinamice, care se adaptează diverselor stiluri de învățare și interese. Imaginați-vă o lume în care, în loc să citească despre un concept, cititorii se pot cufunda în el – vizionând videoclipuri, explorând modele 3D și manipulând conținutul pentru a-și aprofunda înțelegerea. Acesta nu este doar un salt înainte în ceea ce privește comoditatea primirii informației, ci o regândire radicală a modului în care este consumată cunoașterea.

Dar, cu toate aceste progrese interesante, trebuie să ne întrebăm dacă nu pierdem ceva esențial din ceea ce reprezintă bibliotecile. Și, poate mai important, cum se pot adapta universitățile, studenții și cadrele didactice la această nouă lume fără a compromite integritatea educației?

Cărțile electronice interactive au devenit un punct central în această evoluție. Spre deosebire de cărțile tipărite tradiționale, care sunt adesea limitate la text și imagini statice, cărțile electronice interactive atrag cititorii în moduri noi și interesante. Prin integrarea elementelor multimedia, cum ar fi videoclipuri, elemente audio și realitate augmentată cărțile electronice au potențialul de a revoluționa modul în care învățăm și interacționăm cu informațiile.

Să luăm, ca exemplu, un curs de anatomie umană. În loc să citească despre corpul uman într-un manual static, elevii și studenții pot acum explora modele 3D interactive ale corpului, pot îndepărta straturile de mușchi și țesuturi și chiar pot viziona videoclipuri cu proceduri chirurgicale – toate acestea fiind integrate în cartea electronică. Acest tip de învățare imersivă nu numai că se adaptează diferitelor stiluri de învățare, dar oferă și o experiență mai bogată și mai captivantă. Cititorii pot înțelege concepte complexe într-un mod vizual și tactil, îmbunătățindu-și înțelegerea generală.

Totuși, această transformare nu se limitează la domeniul educațional. Și literatura este în schimbare. Autorii experimentează povestirea interactivă, în care cititorii fac alegeri care influențează direcția narațiunii. Aceste romane de tip alege-ți propria aventură combină textul cu animații, videoclipuri și coloane sonore, creând o formă dinamică de expresie literară. Ca cititori, nu mai suntem consumatori pasivi, ci participanți activi la poveste. Dar schimbă acest lucru modul în care ne conectăm cu literatura? Ne îmbogățește experiența sau ne distrage de la

implicarea profundă și contemplativă pe care o oferă cărțile tradiționale? Viitorul ne va spune.

Acest tip de interacțiune ridică întrebări fascinante despre viitorul narațiunii și al învățării. Cum vor influența aceste schimbări modul în care percepem și apreciem informațiile? Ar putea aceste inovații să conducă la o experiență educațională mai personalizată sau ar putea crea una fragmentată?

Universitățile se află în prima linie a acestei revoluții digitale, iar bibliotecile sunt punctul lor de plecare. Bibliotecile academice, cunoscute în mod tradițional pentru bogăția resurselor tipărite, se concentrează din ce în ce mai mult pe colecțiile digitale pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale studenților și cadrelor didactice. Cărțile electronice interactive, bazele de date online și instrumentele multimedia nu sunt doar suplimentare, ci fac acum parte integrantă din educația modernă.

Pentru elevi și studenți, beneficiile acestei schimbări sunt evidente. Cărțile electronice interactive oferă un mediu de învățare captivant, care răspunde diferitelor preferințe, ajutând la acomodarea elevilor vizuali, auditivi și kinestezici deopotrivă. Dar, alături de aceste inovații, există o așteptare crescândă din partea cadrelor didactice. Profesorii nu caută doar resurse digitale, ci și resurse care să se alinieze obiectivelor lor de predare și să îmbunătățească rezultatele învățării. Aceștia au nevoie de resurse care să se integreze ușor în structura cursurilor lor, să poată urmări progresul elevilor și studenților și să ofere flexibilitatea necesară pentru a se adapta la diferite metodologii de predare.

Cu toate acestea, adoptarea noilor tehnologii vine și cu responsabilitatea de a se asigura că toți studenții au acces la aceste instrumente.

Platforme precum Sage Catalyst în Statele Unite sunt esențiale pentru alinierea resurselor academice la nevoile în continuă evoluție ale educației moderne. Sage Catalyst oferă astăzi o colecție selectată de peste 1000 de titluri, special concepută pentru a sprijini învățarea în diverse discipline, inclusiv științe sociale, metode de cercetare, afaceri și multe altele. Platforma se concentrează pe cărți electronice interactive care se integrează perfect în mediile de predare și învățare, oferind atât studenților, cât și educatorilor o experiență digitală îmbogățită. Deși Sage Catalyst și alte platforme oferă instrumente avansate de învățare, universitățile trebuie să abordeze problema decalajului digital pentru a se asigura că toți studenții au acces egal. Prin adoptarea unor resurse incluzive precum Sage Catalyst, universitățile pot răspunde nevoilor diverse de învățare și pot spori echitatea educațională, transformând tehnologia într-un avantaj, nu într-o barieră.

Multe biblioteci din întreaga lume îmbrățișează această tranziție digitală în moduri unice și interesante. În Asia, mai multe biblioteci se remarcă prin designul inovator și modul în care integrează tehnologia în spațiile lor.

Biblioteca Starfield din Seul, Coreea de Sud, de exemplu, combină resursele tradiționale și digitale într-un spațiu arhitectural impresionant. Amplasată într-un centru comercial aglomerat, această bibliotecă publică oferă rafturi înalte pline cu volume tipărite, alături de ecrane digitale pe care vizitatorii pot răsfoi cărți electronice și accesa conținut multimedia. Este mai mult decât o simplă bibliotecă – este un centru cultural care încurajează explorarea și interacțiunea, un loc în care cunoașterea și divertismentul converg.

În mod similar, Biblioteca Națională din Singapore reprezintă o abordare vizionară a unui spațiu de ultimă generație care nu numai că oferă instrumente digitale, cum ar fi cărți electronice interactive și cursuri online, dar și păstrează patrimoniul cultural prin intermediul Singapore Memory Project, o arhivă digitală care conectează utilizatorii cu istoria țării printr-o multitudine de elemente multimedia. Este un exemplu excelent al modului în care bibliotecile pot îmbina vechiul și noul, oferind resurse moderne, dar respectând în același timp trecutul.

În China, Biblioteca Tianjin Binhai se remarcă prin designul său futurist și utilizarea tehnologiei. Auditoriul său sferic și rafturile de cărți ondulate au captat atenția întregii lumi. Dar resursele

digitale, precum cărțile electronice și stațiile de învățare interactive, sunt cele care diferențiază cu adevărat această bibliotecă. Ea evidențiază o tendință mai largă: bibliotecile nu sunt doar locuri în care se stochează cunoștințe, ci devin spații în care oamenii le experimentează.

Aceste exemple ridică întrebări despre viitorul designului și funcționalității bibliotecilor. Pe măsură ce bibliotecile continuă să inoveze, ce ar trebui să prioritizeze? Ar trebui să se concentreze pe integrarea celor mai noi tehnologii sau ar trebui să rămână sanctuare ale studiului liniștit și concentrat?

În mijlocul tuturor acestor schimbări, un lucru rămâne constant: rolul esențial al bibliotecarilor. Adesea numiți *custozii cunoașterii*, bibliotecarii sunt responsabili de asigurarea faptului că informațiile la care avem acces sunt de încredere, fiabile și exacte. Acest rol devine și mai important pe măsură ce integram inteligența artificială (IA) în bibliotecile noastre.

Biblioteca este singurul loc din acest peisaj informațional în continuă schimbare și expansiune care trebuie să ofere resurse electronice de informații de încredere, fiabile și filtrate. Pe măsură ce IA va prelua mai multe sarcini în cadrul bibliotecii, de la automatizarea sarcinilor administrative până la recomandarea de materiale de lectură personalizate, elementul uman devine și mai important. Calea pe care se va merge este o simbioză cu IA, dar verificarea conținutului și a surselor se va face în cadrul serviciilor bibliotecii și de către bibliotecari. Bibliotecarii vor continua să joace un rol esențial în gestionarea informațiilor, verificarea acurateții acestora și asigurarea accesului utilizatorilor la cele mai bune resurse posibile.

Însă întrebarea rămâne: cum pot bibliotecile să găsească un echilibru între utilizarea IA pentru eficientizarea operațiunilor și menținerea caracterului personal, uman, care face bibliotecile unice? Există riscuri în a se baza prea mult pe IA pentru gestionarea informațiilor? Și, pe măsură ce

IA continuă să evolueze, ce rol ar trebui să joace bibliotecarii în protejarea împotriva dezinformării și prejudecăților din sistemele automatizate?

Pe măsură ce bibliotecile continuă să se adapteze la era digitală, una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă este asigurarea accesului egal la tehnologie. Nu toți utilizatorii dispun de dispozitive personale, internet de mare viteză sau competențele digitale necesare pentru a utiliza pe deplin cărțile electronice și alte resurse online. Prin urmare, bibliotecile trebuie să abordeze acest decalaj digital pentru a se asigura că progresele tehnologice sunt în beneficiul tuturor.

În plus, deși cărțile electronice interactive și instrumentele digitale oferă numeroase avantaje, ele nu pot înlocui pe deplin valoarea spațiilor fizice. Bibliotecile au fost întotdeauna mai mult decât simple locuri de acces la cărți; ele sunt centre comunitare, locuri de reflecție liniștită, colaborare și învățare. Într-o lume dominată din ce în ce mai mult de ecrane, menținerea acestor spații în care indivizii pot interacționa fizic cu cărțile și între ei este crucială.

Când ne gândim la viitor, întrebările pe care le punem despre rolul bibliotecilor și funcțiile lor în continuă evoluție sunt mai importante ca niciodată. Biblioteca viitorului nu înseamnă doar adoptarea celor mai noi tehnologii, ci și găsirea echilibrului potrivit între inovație și tradiție, între accesibilitate și echitate. Pe măsură ce bibliotecile continuă să evolueze, ele vor juca, fără îndoială, un rol vital în modelarea viitorului cunoașterii și educației.

Surse:

Sagepub – Libraries of Tomorrow – Reinventing services

John Henley – Libraries for the Future

Nick Tanzi – Library Tech Trends

Leonard NECULAE,
redactor

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Fantezii literare – o lume pentru visul scris

Ajuns la cea de-a V-a ediție, **Proiectul Național de Scriere Creativă Fantezii literare** s-a transformat într-un adevărat punct de întâlnire pentru tinerii care își doresc să dea glas imaginației și emoțiilor prin cuvânt. Creat din dorința de a încuraja expresia literară și de a oferi vizibilitate celor aflați la început de drum, proiectul inițiat de Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* Brăila reunește, an de an, generații de adolescenți care aleg să își transforme gândurile în povești.

Pentru unii, participarea reprezintă prima aventură în lumea scrisului; pentru alții, o nouă etapă pe un drum deja conturat. Pentru toți însă, *Fantezii literare* rămâne o experiență care inspiră, provoacă și confirmă că literatura continuă să fie un spațiu viu al descoperirii de sine.

Proiectul se desfășoară în două etape esențiale. Prima etapă o constituie **atelierile de scriere creativă**, organizate în bibliotecile publice partenere. Sub îndrumarea coordonatorilor, participanții își descoperă vocea artistică și deprind curajul de a o folosi. Textele rezultate sunt apoi înscrise în **concursul național**, unde un juriu format din profesioniști ai literaturii și educației le evaluează cu atenție. Cele mai reușite creații sunt publicate ulterior într-un volum colectiv – o antologie a tinerelor voci literare din România.

Ediția din acest an aduce o **noutate importantă**: extinderea categoriilor de vârstă. Dacă până acum concursul se adresa elevilor între 13 și 19 ani, începând din acest an s-au format **două secțiuni**: 11-14 ani și 15-19 ani.

Astfel, o nouă generație de *scriitori în devenire* a avut ocazia să își prezinte creațiile surprinzând prin prospețime, sensibilitate și originalitate.

În **antologia actuală** se regăsesc 15 povestiri scrise de autori din categoria 11-14 ani și 14 texte semnate de tinerii din categoria 15-19 ani. Alături de Biblioteca Județeană *Panaït Istrati* Brăila, la ediția din 2025 a proiectului s-au implicat opt biblioteci publice din țară: Biblioteca Județeană *C. Sturdza* Bacău, Biblioteca Județeană *I. A. Bassarabescu* Giurgiu, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti* Onești, Biblioteca Județeană *O. Goga* Cluj, Biblioteca Comunală *Alexandru Graur* comuna Reviga, județul Ialomița, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul* Vâlcea, Biblioteca Județeană *Al. Odobescu* Călărași, Biblioteca Comunală Drăgușeni, județul Suceava.

Și de această dată, proiectul s-a bucurat de sprijinul unui **juriu** dedicat, alcătuit din oameni care iubesc literatura și cred în puterea educației prin scris: **Raluca Alina Iorga**, scriitoare; **Laura Hartte**, scriitoare; **Daniel Kițu**, profesor de limba și literatura română, scriitor; **Liviu Chifane**, profesor de limba și literatura română, scriitor.

Volumul rezultat este, de fapt, mai mult decât o simplă colecție de texte. Este expresia unui efort comun de a sprijini creația literară tânără și o dovadă a încrederii în forța transformatoare a cuvintelor. Fiecare pagină vorbește despre talent, curaj și dorința de a construi lumi – reale sau fanteziste – din imaginație și emoție. Din păcate, la această ediție a proiectului, din cauza constrângerilor financiare și a contextului economic actual, antologia nu a putut fi realizată în format fizic, fiind disponibilă doar în **varianta digitală (PDF)**. Cu toate acestea, volumul a fost distribuit tuturor participanților la proiect, oferindu-le acces la creațiile lor și la universurile literare împărtășite.

Mulțumirile noastre se îndreaptă către toți cei care au făcut posibilă această ediție: participanți, coordonatori, bibliotecari, profesori, membri ai juriului și, desigur, cititorii, cei care dau sens fiecărei povești.

În continuare, vă prezentăm **clasamentul concursului**, care reflectă nu doar talentul și imaginația tinerelor voci, dar și dedicarea continuă, pasiunea și curajul lor.

Categoria 11 – 14 ani:

1. **Premiul I** - *Cuvântul care te crește*, Camelia Ionel, Biblioteca Comunală *Alexandru Graur*, Reviga;
2. **Premiul II** - *Scrisoare către mama*, Ondina Nițescu, Biblioteca Județeană *I.A. Bassarabescu*, Giurgiu;
3. **Premiul III** - *Ecoul galopului*, Eva Geol, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila;
4. **Mențiune** - *Inimă de răs*, Andreea Stoian, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila;
5. *Primăvara... și o mătă*, Nicolas Ioan Ivan, Biblioteca Județeană *I.A. Bassarabescu*, Giurgiu;
6. *Pădurea*, Iana Boerescu, Biblioteca Județeană *Octavian Goga*, Cluj;
7. *Era doar lumină*, Florina Talpă, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti*, Onești;
8. *Vrăjitoarele*, Lavinia Iuliana Zaharia, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila;
9. *Fereastra cu fluturi*, Daniela Gabriela Oprea, Biblioteca Comunală *Alexandru Graur*, Reviga;
10. *O picătură din imaginație*, Sofia Breban-Buzura, Biblioteca Județeană *Octavian Goga*, Cluj;
11. *Binele și răul*, Aniela Miron, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti*, Onești;
12. *Ultima săptămână de școală*, Oana Aioanei, Biblioteca Comunală *Drăgușeni Suceava*;

13. *Vacanța mare*, Lorena Petianu, Biblioteca Comunală *Drăgușeni Suceava*;
14. *Cearta veșnică*, Anastasia Roca, Biblioteca Județeană *Octavian Goga*, Cluj;
15. *Aventuri pe mare*, Ioana Alessia Militaru, Biblioteca Județeană *Alexandru Odobescu*, Călărași.

Categoria 15-19 ani:

1. **Premiul I** - *Poveste de dragoste*, Mihaela-Ioana Andrieș, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti*, Onești;
2. **Premiul II** - *Umbra care vorbea*, Corina Anton, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti*, Onești;
3. **Premiul III** - *Fragmente din Ivy*, Maria Elena Iancu, Biblioteca Județeană *I.A. Bassarabescu*, Giurgiu;
4. **Mențiune** - *Omul - respirația unei vieți*, Maria-Ecaterina Mihăescu, Biblioteca Județeană *I.A. Bassarabescu*, Giurgiu;
5. *Antiteză*, Natalia Munteanu, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila;
6. *Coma*, Irina Toma, Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, Brăila;
7. *Camera de supraveghere*, Alessia Teodora Cazacu, Biblioteca Județeană *I.A. Bassarabescu*, Giurgiu;
8. *Ritmul zero*, Maria-Daria Mărgărita, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul*, Vâlcea;
9. *Uneori, întârziem destul de mult...*, Maria-Ruxandra Bolocan, Biblioteca Municipală *Radu Rosetti*, Onești;
10. *Purtători de trup și suflet*, Ioana Alexia Chirea, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul*, Vâlcea;
11. *Confruntarea personalităților*, Erika-Andreea Tudor, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul*, Vâlcea;
12. *Vagonul 5*, Ruxandra-Maria Ghineț, Biblioteca Județeană *Costache Sturza*, Bacău;
13. *Eclipsa unei vieți noi*, Elena-Camelia Țuțuianu, Biblioteca Județeană *Alexandru Odobescu*, Călărași;
14. *Visul care renaște din pasiune*, Alexandru-Gabriel Bratu, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul*, Călărași.

Acest proiect este despre voi, cei care visați, scrieți și dăruieți sens cuvintelor. **Povestea continuă!**

Roxana NEAGU,
coordonator proiect

Concursul *My Pet, My Friend*: Când iubirea prinde aripi prin cuvinte

Ajuns la cea de-a III-a ediție, concursul județean *My Pet, My Friend*, organizat de Centrul Multicultural din cadrul Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila, a devenit o tradiție anuală, celebrând prietenia specială dintre om și animalele sale de companie. Prin intermediul acestui eveniment, elevii sunt încurajați să-și exprime creativitatea și sentimentele într-un cadru plin de sensibilitate, prin compuneri și povești în limba engleză.

Ediția din anul acesta confirmă încă o dată succesul inițiativei, aducând în prim-plan povești emoționante despre necuvântătoarele care devin parte din familie. Concursul se adresează elevilor din ciclul primar și gimnazial, oferindu-le o platformă unde își pot împărtăși experiențele, dar și talentele literare. Ziua Internațională a Animalelor, sărbătorită în fiecare an pe 4 octombrie, servește drept moment de inspirație și punct de plecare pentru întreaga competiție.

Tema *My Pet, My Friend* depășește simpla descriere a unui animal, invitând participanții la o reflecție profundă asupra legăturilor create. Textele premiate nu sunt doar bine scrise, ci și emoționante, ilustrând în detaliu cât de multă bucurie, confort și loialitate aduc animalele în viețile noastre. Fie că este vorba de un câine jucăuș, o pisică misterioasă sau un papagal

vorbăreț, fiecare animal devine o sursă de inspirație pentru micii autori.

Festivitatea de premiere este întotdeauna un moment de sărbătoare, unde tinerii talentați sunt recunoscuți și aplaudați pentru eforturile lor. Evenimentul nu doar recompensează talentul, ci și încurajează empatia și responsabilitatea față de ființele mai mici și vulnerabile. Prin poveștile lor, copiii ne amintesc că prietenia adevărată nu cunoaște limite, iar un animal de companie este, de cele mai multe ori, cel mai bun prieten pe care îl putem avea.

Anul acesta dintre cele 70 de lucrări participante au fost desemnați următorii elevi câștigători:

Nivelul 1, adresat elevilor din clasele a III-a și a IV-a

Premiul I

Pastramă Alina - Școala Gimnazială *Ecaterina Teodorescu*, Structură Școala Gimnazială *Sfântul Andrei* Brăila;

Premiul II

Pârlog Magdalena Irina - Palatul Copiilor Brăila;

Premiul III

Bogdan Ștefania - Școala Gimnazială *Mihu Dragomir* Brăila;

Eftimie Sofia Maria - Happy Studio Brăila;

Mențiune

Ionescu Anamaria - Școala Gimnazială *Ecaterina Teodoriu*, Structură Școala Gimnazială *Sfântul Andrei* Brăila;

Gabăr Lukas - Școala Gimnazială *Mihu Dragomir* Brăila;

Balla Karina Maria - Școala Gimnazială *Mihu Dragomir* Brăila.

Nivelul 2, adresat elevilor din clasele a V-a și a VI-a

Premiul I

Gheorghiță Amalia Elena - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* Brăila;

Premiul II

Groparu Daria Georgiana - Școala Gimnazială *Movila Miresii*

Giovani Teodora Veronica - Școala Gimnazială *Ion Creangă* Brăila;

Tăchiță Marius Gabriel - Școala Gimnazială *Ecaterina Teodoriu*, Structură Școala Gimnazială *Sfântul Andrei* Brăila;

Premiul III

Dascălu Florin Gabriel - Școala Gimnazială *Ecaterina Teodoriu*, Structură Școala Gimnazială *Sfântul Andrei* Brăila;

Ion Valentin Cristian - Școala Gimnazială *Movila Miresii*;

Mardale Anna Teodora - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* Brăila;

Mențiune

Tonea Iulia Violeta - Happy Studio Brăila;

Neacșu Ana-Maria - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* Brăila;

Avârvărei Ștefania - Școala Gimnazială *Ecaterina Teodoriu*, Structură Școala Gimnazială *Sfântul Andrei* Brăila;

Pătrașcu Maria - Școala Gimnazială *Vădeni*;

Stăvărache Adrian Ayan - Liceul cu Program Sportiv Brăila.

My Pet, My Friend rămâne un concurs important pentru elevii din județul Brăila, o dovadă vie a faptului că dragostea pentru animale poate fi exprimată în cele mai frumoase și creative moduri. Este o sărbătoare a legăturilor profunde, a empatiei și a bucuriei simple pe care un animaluț de companie o aduce în viața noastră, concursul contribuind astfel la promovarea lecturii, a scrisului și a artei în rândul tinerilor.

Olimpia MORARU,
bibliotecar

Orașul meu, orașul tău

Cea de-a XII-a ediție a concursului de desene și compuneri *Orașul meu, orașul tău* a fost din nou un prilej minunat de a celebra creativitatea, talentul și entuziasmul micilor brăileni.

De la un an la altul, concursul capătă tot mai multă culoare, fiecare ediție adăugând ceva unic. Această evoluție devine o dovadă a imaginației impresionante a copiilor și a modului în care ei văd orașul nostru.

Dincolo de ideea de competiție, *Orașul meu, orașul tău* este o călătorie în care fiecare participant ne dăruiește o parte din universul său. Și în 2025 ne-ați arătat că Brăila are un farmec aparte și că, împreună, putem contribui la a o face și mai frumoasă, și mai primitoare.

Dacă în edițiile trecute ale concursului *Orașul meu, orașul tău* au fost surprinse imagini emblematice precum Faleza Dunării, Ceasul din Piața Traian, ceasul floral din Grădina Mare, Podul Brăilei sau

umbreluțele colorate de pe strada Mihai Eminescu, cea de-a XII-a ediție aduce o perspectivă nouă: Brăila văzută ca un spațiu viu, mereu în transformare, originalitatea venind din felul în care orașul reușește să îmbine armonios trecutul cu prezentul: de la Farmacia Faltis, cu fațada ei care păstrează farmecul vremurilor trecute, până la corturile colorate ale Festivalului Istoric desfășurat în Parcul Monument sau la albastrul tramvaielor – poate adesea trecute cu vederea în rutina zilnică – martori tăcuți ai continuității urbane, transportând zilnic povești și destine, în timp ce orașul se schimbă în jurul lor.

Orașul meu, orașul tău rămâne un proiect care, an de an, ne provoacă să redescoperim locuri familiare și să observăm tot ceea ce ne face să spunem, cu mândrie: aici este acasă.

Mulțumiri alese membrilor juriului: Maricica Cârștiuc – profesor de educație plastică, Gabriela Vasilache – profesor învățământ primar, Dana Lazu – profesor educație timpurie, Ioana Iohis – reprezentant Frontera Trading Srl și Pizza Maritzza, Dan Rotaru – reprezentant Vard Shipyards Brăila.

Mulțumiri generoșilor noștri sponsori: Brutăria Frontera, Pizza Maritzza, Vard Brăila!

Este o reală bucurie și onoare să jurizez ediția din acest an a concursului «Orașul meu, orașul tău». Acest proiect a devenit, fără îndoială, o ocazie minunată de a privi orașul nostru prin ochii celor mai sinceri, curioși și creativi observatori – copiii.

Pe parcursul jurizării, am fost impresionați de calitatea lucrărilor înscrise, de diversitatea abordărilor și de sensibilitatea cu care copiii au surprins locurile care îi inspiră. Au reușit să transforme străzi, clădiri, parcuri, experiențe și amintiri într-o poveste vizuală și emoțională. Fiecare lucrare ne-a arătat nu doar un oraș, ci o parte din sufletul celui care a creat-o.

Cei mici au demonstrat că un oraș înseamnă mai mult decât arhitectură sau geografie. Un oraș reprezintă comunitatea, tradițiile, oamenii și, mai ales, felul în care îl privim. Iar concurenții l-au privit cu dragoste, cu responsabilitate și cu o maturitate artistică ce a făcut evaluarea atât o provocare, cât și un privilegiu.

Mulțumim profesorilor coordonatori pentru implicarea lor constantă, pentru încurajarea talentelor și pentru modul în care le deschid copiilor calea spre creativitate și dezvoltare. Felicităm organizatorii pentru un concurs bine gândit, care pune în valoare identitatea și diversitatea locală.

Vă felicit pe toți pentru efort, pentru imaginație și pentru frumusețea pe care ați adus-o în acest concurs, ne-a declarat doamna profesor pentru învățământ primar Gabriela Vasilache.

Premiul de popularitate

Radu Ayan Ștefan – Școala Gimnazială Ion Băncilă – 367 aprecieri

Premiul special pentru originalitate

Ionașcu Alexandra – Școala Gimnazială Fănuș Neagu

Desen nivel preșcolar

Premiul I

Milea Steliana – Grădinița nr. 7
Osip Iulian – Grădinița nr. 37
Vrînceanu Ariana – Grădinița nr. 47
Șerban Matias – Grădinița nr. 48

Premiul II

Grigore Lavinia – Grădinița nr. 32
Kertusha Ines – Grădinița nr. 11
Filip Yustina – Grădinița nr. 37
Burlacă Sara – Grădinița nr. 11
Enache Sofia – Grădinița nr. 32

Premiul III

Panait Vlad – Grădinița nr. 48
Saghin Antonia – Grădinița Corbu Nou
Petrov Denis – Grădinița nr. 2(18)
Caranfil Matei – Grădinița nr. 56

Mențiuni

Eftimie Ștefania – Grădinița nr. 7(29)
Bădără Alexandra – Grădinița Surdila Găiseanca

Desen nivel primar

Premiul I

Faur Amayah – Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*
Drăgan Alexandru – Școala Primară *Sfânta Maria*
Bunea Rania – Școala Gimnazială *Ion Băncilă*
Caluță Miruna – Școala Gimnazială *Sfântul Andrei*
Dicianu Vlad – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Shawish Maria – Școala Gimnazială *Sfântul Andrei*
Vrinceanu Sofia – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Mihăilă Lara – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Premiul II

Neculae Iustin – Școala Gimnazială *Mihu Dragomir*
Vasile Irina – Colegiul Național Pedagogic *D.P. Perpessicius*
Nicolae Iustin – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Chiriță Cristiana – Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*
Lazăr Antonia – Școala Gimnazială *Mihai Viteazul*
Dumitru Rebeca – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Premiul III

Găzdoi Nectaria – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Perianu Cristian – Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*
Popazu Anastasia – Școala Primară *Sfânta Maria*
Vizitiu Carolina – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Grigore Sofia – Școala Gimnazială *Al. I. Cuza*
Kder Rita – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Mențiuni

Iurcu David – Școala Gimnazială *Mihai Viteazul*
Jantea Evelina – Școala Gimnazială *Gropeni*
Bilgili Filiz Maria – Școala Gimnazială *Ion Băncilă*
Humă Darius – Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*

Compuneri

Premiul I

Nicolae Iustin – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Dumitru Rebeca – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Munteanu Sabina – Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Premiul II

Rădulescu Daria – Colegiul Național Pedagogic *D.P. Perpessicius*
Enciu Andra – Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Premiul III

Androne Sofia – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*
Dumitru Ruxandra Maria – Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Mențiuni

Shawish Maria – Școala Gimnazială *Sfântul Andrei*
Nicolae Ioachim – Liceul de Arte *Hariclea Darclee*

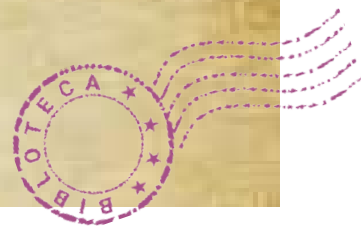

Felicitări tuturor pentru creativitate, efort și dăruire! Fiecare desen și fiecare compunere au fost realizate cu grijă și pasiune, iar pentru asta meritați toate aplauzele!

Un mare MULȚUMESC celor care au făcut posibil acest moment de neuitat! Ne vedem la ediția următoare!

Doinița Mihaela STANCIU,
bibliotecar Secția de Împrumut pentru copii.
Ludoteca, coordonator proiect

EVENIMENTE

Casa Mare Brăila 2025, ediția a II-a

Poveștile IEI Brăila este un grup de brăilence îndrăgostite de arta populară în general și de cămașa tradițională în special. În paginile acestei reviste, de 11 ani de când grupul ființează, am relatat constant despre activități și evenimente care aduc vizibilitate și completează partea de coasere a cămășilor românești, respectând canoanele vechi ale meșteșugului.

În 2023, la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, grupul a organizat un eveniment amplu, numit **Casa Mare Brăila**, iar în 2025 acesta a fost reluat într-o a doua ediție.

Casa Mare Brăila 2025 a avut loc sâmbătă, 20 septembrie, într-o zi de toamnă călduroasă, asemănătoare uneia de vară. Pe lângă Biblioteca Județeană, un rol foarte important în organizarea evenimentului l-a avut Filiala Brăila a Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, grupul Poveștile IEI fiind al doilea proiect de amploare pe care îl susține, alături de echipele de robotică Helix și Hex.

Comunitatea brăileană și membrele grupului au manifestat întotdeauna un mare interes pentru tot ceea ce organizăm. Dacă activitatea de broderie tradițională nu este chiar pentru oricine, dragostea pentru tradiții, obiceiuri și meșteșuguri românești trezește emoții frumoase și sentimente pozitive. De aceea, participarea publicului la

acest eveniment a fost la nivelul așteptărilor, încurajându-ne să continuăm organizarea unor astfel de momente.

Dar ce s-a întâmplat la Casa Mare Brăila 2025? De ce evenimentul a atras publicul și de ce acesta a fost încântat de cele văzute și auzite?

Invitatul de onoare a fost dl. **Ion Cherciu**, cercetător științific, etnograf și etnolog, care a susținut o prelegere despre cămașa românească tradițională. Un vorbitor desăvârșit, dl. Cherciu a fermecat audiența vorbind despre ie și istoria ei. Astăzi, mai mult ca oricând, avem nevoie să aflăm adevăruri despre cămașa românească pentru a ne putea feri de fenomenele tot mai răspândite ale falsificării și denaturării.

Pe lângă această prelegere, evenimentul a fost prilejul potrivit pentru lansarea celui de-al doilea volum al cărții **IA românească – cămașa cu alțiță**, autor dr. Ion Cherciu, o lucrare de factură enciclopedică ce analizează evoluția ieii, precum și fenomenul contemporan al șezătorilor românești. Volumul este însoțit de o mapă specială, care conține reeditarea planșelor cu izvoade vrâncenești culese de Elena Cuparencu.

Despre autoarea acestei mape menționăm că, *dincolo de activitatea didactică, Elena*

Cuparencu a acordat un interes deosebit artei populare, în special cusăturilor populare. Ca un autentic etnograf, a cules, reprodus și tipărit sute de modele de cusături pentru costume populare și textile de interior, unele publicate în caiete pentru lucru manual, altele în două culegeri speciale: prima, cu modele din zona Vrancei, în 1916, și a doua, cu modele din Moldova de Nord și Bucovina, în 1926¹.

Astfel, această mapă reprezintă pentru toate grupurile dedicate coaserii iei un reper important, o sursă prețioasă de inspirație pentru cămășile din zona Vrancei.

Întrucât unde este lume trebuie să fie și veselie și joc, am avut și alți invitați valoroși: **Ansamblul Folcloric Țara Vrancei**, coordonator dna Maria Murgoci, cunoscut rapsod vrâncean, care a oferit un program artistic de mare intensitate și calitate, demn de renumele grupului. Cântecul și dansurile artiștilor au impresionat audiența și ne-au făcut mândri că aparținem unei culturi atât de frumoase și pline de semnificații precum cultura română.

Nu în ultimul rând, membrele grupului, ca niște gazde harnice, au prezentat, prin intermediul unei expoziții de cămăși românești cusute în zilele noastre, talentul și priceperea brăilencilor în arta coaserii iilor.

Pentru a susține cele prezentate mai sus, oferim câteva impresii ale participanților la eveniment, membri ai Asociației Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor:

M-am simțit ca pe vremuri, când mergeam la horele din sat. Atmosfera a fost minunată, am întâlnit oameni noi și m-am bucurat să stau de vorbă cu prietenii mei. Muzica populară mi-a adus aminte de tinerețe și m-a făcut să dansez și să cânt cu toată inima. A fost o zi de care aveam mare nevoie. – Ghe. Constantin

Această întâlnire mi-a adus multă bucurie. Nu doar că am socializat și am schimbat impresii cu alți vârstnici, dar spectacolul de muzică populară m-a emoționat profund. Interpreții au cântat cu suflet și ne-au făcut să uităm de griji. Plec acasă cu sufletul plin și cu speranța că vom mai avea astfel de evenimente. – O. Maria

Casa Mare Brăila 2025 nu a fost doar un eveniment, ci o punte între generații, tradiții și suflete unite de aceeași dragoste pentru frumosul românesc. Cu fiecare ediție, ne apropiem mai mult de rădăcinile noastre și redescoperim puterea comunității de a păstra vie moștenirea culturală.

Prin dăruirea și efortul lor neobosit, membrele grupului **Poveștile IEI** au demonstrat încă o dată că păstrarea și valorificarea patrimoniului cultural nu sunt doar responsabilități, ci adevărate misiuni de suflet, asumate cu respect, competență și o profundă iubire pentru tradiția românească.

Corina CIURARU,
coordonator Poveștile IEI Brăila

¹ Median, G. (2023, 28 februarie). Respect pedagogului român! Elena Cuparencu (1887-1979). Revista *Luceafărul*. <https://luceafarul.net/respect-pedagogului-roman-elena-cuparencu-1887-1979>

Conferința ANBPR BiblioPUBLICA 2025 a transformat Oradea într-un hub al bibliotecilor moderne

În perioada 2–3 octombrie 2025, Oradea a devenit centrul dialogului profesional din domeniul bibliotecilor publice din România, găzduind conferința națională **ANBPR BiblioPUBLICA 2025**, organizată de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice (ANBPR), în parteneriat cu Biblioteca Județeană *Gheorghe Șincai* Bihor. Tema ediției – **Biblioteci ca spații comunitare polivalente** – a reflectat transformarea bibliotecilor în centre culturale, educaționale și digitale pentru comunități.

Biblioteca *Gheorghe Șincai* – un spațiu modern și polivalent

Biblioteca Județeană *Gheorghe Șincai* a fost recent modernizată printr-un proiect PNRR de 26,4 milioane de lei, devenind un spațiu multifuncțional dotat cu librărie, cafenea, săli de workshop pentru copii, un amfiteatru, o sală multimedia și post-studio de podcast. Sistemul de împrumut a fost digitalizat și automatizat, incluzând stații self-service cu tehnologie RFID, ceea ce a făcut experiența vizitatorilor mult mai rapidă și interactivă. Aceste dotări au creat un mediu prietenos și atractiv pentru orădeni, consolidând biblioteca ca punct de reper cultural.

Conferința: sesiuni și proiecte europene, activități și tururi ghidate

Prima zi a conferinței a început cu discursurile de deschidere susținute de **Ancuța Schiop**, director al Bibliotecii *Gheorghe Șincai*, și **Dragoș-Adrian Neagu**, președinte ANBPR. Au urmat prezentări susținute de Csaba Giras (Softlink Central Europe), Ioana Crihană, Mariana Lucia Marian, Melania Butnariu și Ioan Pinte. Participanții au avut ocazia să viziteze biblioteca modernizată și să admire dotările recente, precum și să participe la un tur panoramic al orașului Oradea. Seara, conferința s-a încheiat cu cina festivă și decernarea Premiilor ANBPR, inclusiv Premiul *Monica Andriesei*.

În cea de-a doua zi, au fost prezentate lucrări despre conținutul generat de utilizatori, spații multivalente, aplicații mobile și resurse digitale pentru predarea limbilor străine. De asemenea, Delia Chira a explicat aplicațiile practice ale **ChatGPT** în biblioteci. Conferința s-a încheiat cu o vizită documentară la Biblioteca Publică din Debrecin, Ungaria.

Un moment central a fost prezentarea proiectului european **NEDLib** (*Digital competence and information literacy*), coordonat de ANBPR împreună cu parteneri din Bulgaria, Grecia, Letonia și Portugalia. Proiectul a vizat instruirea bibliotecarilor pe patru module: alfabetizare informațională, educație media, dezinformare și gamification în biblioteci. Resursele au fost puse la dispoziție pe platforma de e-learning, iar în România formarea s-a

realizat în centrele din Iași, Cluj, Mureș, Brăila și București.

Delegația brăileană formată din Dragoș Adrian Neagu, manager și Corina Ciuraru, șef serviciu a avut momente de bucurie și mândrie pentru că voluntarul instituției, Mario Vlaviano, a susținut două prezentări valoroase pentru breasla bibliotecarilor. Mario a reprezentat firma IME România și ne-a făcut cunoștință cu noua aplicație **Tinread Mobile**, iar în a doua zi a prezentat propriul proiect, aplicația de turism **Visit Brăila**, **promovarea orașului folosind informațiile din bibliotecă**, o modalitate modernă de a valorifica informațiile comunitare pe care o bibliotecă le deține. Așa cum am precizat mai sus, am fost mândri de fostul nostru voluntar care acum a devenit un furnizor de soluții informatice pentru biblioteci. Putem spune că există o contribuție importantă a bibliotecii brăilene în evoluția profesională a acestui tânăr, lucru prezentat, de

altfel, ca un model de bune practici în timpul conferinței, colegilor din țară.

Pe parcursul celor două zile, conferința a reunit bibliotecari, manageri de biblioteci și formatori, oferind sesiuni de prezentări, ateliere și dezbateri. Subiectele abordate au inclus alfabetizarea digitală, educația media, incluziunea socială și rolul bibliotecilor în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

Impactul asupra comunității bibliotecarilor români

Conferința BiblioPUBLICA 2025 a avut un impact semnificativ asupra comunității bibliotecarilor din România, oferindu-le oportunitatea de a se conecta, de a împărtăși experiențe și de a descoperi metode inovatoare de a transforma bibliotecile în spații comunitare relevante. Prin prezentarea proiectului NEDLib, a aplicațiilor digitale și a unor exemple de bune practici, participanții și-au consolidat competențele profesionale și au dobândit inspirație pentru a dezvolta servicii și programe care să răspundă nevoilor reale ale comunităților pe care le deservește.

Conferința a reconfirmat rolul bibliotecarilor ca actori activi ai educației, incluziunii și inovării digitale, consolidând o comunitate profesională mai puternică, conectată și vizionară pentru viitorul bibliotecilor publice din România.

dr. Corina CIURARU
Președinte ANBPR – Filiala Brăila

COLABORATORI

Brăila de ieri și de azi

Zilele s-au scurs undeva în zări și prin plecarea lor cu pași grăbiți le-au urmat și cei ce au trăit aici cândva. Dar pașii lor grăbiți au lăsat urme pe aceste locuri și urmași cărora timpul nu le-a adus uitarea. Aici trăiau oameni harnici, obișnuiți cu viața grea ce le-a întărit încrederea că vor reuși să alunge pesimismul, că se pot apăra singuri, că sunt de neînvinși.

Au existat și veacuri aprinse, pentru că bogățiile Brăilei au atras nu numai oameni buni, ci și răi, care au transformat-o vreme de trei secole în raia turcească.

Speranțele au dat sens vieții și oamenii au găsit posibilitatea de a reintra în existența lor obișnuită, demonstrând că au putut învinge vitregiile vremurilor. Căci victorioși au devenit când au demonstrat că sunt suficient de uniți și de curajoși. Au ridicat fruntea și au înfruntat necunoscutul.

Timpul trăit împreună cu cei de alt neam în vremuri tulburi nu a fost pierdut. El s-a întors sub o altă formă, ne-am acceptat și astăzi suntem mai bogați spiritual pentru că soarele ne încălzește pe toți la fel.

Unii au venit aici din interes, alții din plăcere sau de nevoie, purtați de valurile sortii ce a făcut să li se încrucișeze cărările. În acest loc s-a

creat ocazia marilor întâlniri: români, greci, ruși lipoveni, bulgari, țigani, turci, tătari, evrei, unguri, ucraineni etc., un amestec de rase și religii.

Multe limbi s-au adunat aici și-au răsunat ca o orgă în templul naturii, alături de vântul ce a colindat în nemărginirea verde sau albă specifică fiecărui anotimp din această parte de lume.

Aspirațiile lor s-au hrănit din același pământ și-au devenit cu timpul comune. Bagajul emoțional al fiecărei rase a vibrat prin tradiții și obiceiuri, prin ritualuri de regăsire a colectivității și toate s-au unit într-o horă a solidarității, a împărtășirii necazurilor și bucuriilor.

Totul este trecător, oameni din generații diferite și-au trăit aici viața facilă, strălucitoare sau grea. Unii satisfăcuți de propriile afaceri, de carieră sau succes, alții apăsați de griji sau de neajunsuri. Toți purtați de pași grăbiți sau lenți au lăsat pe aceste locuri urme ale unor perioade înfloritoare pentru orașul Brăila.

Pe străzile lungi și largi, s-au ridicat clădiri monumentale ce-au străbătut timpul încă din secolul al XIX-lea, ajungând să ne încante privirile și să ne ofere o pagină de istorie vie. Aceste frânturi desprinse dintr-o altă lume strălucesc într-un mod ciudat și ne fac să le cercetăm mirați

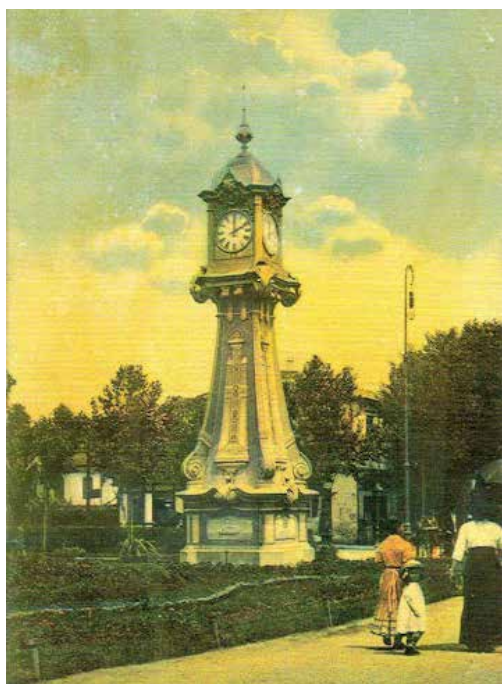

arhitectura. Libertatea comerțului pe Dunăre după 1829 a dat Brăilei un port pe măsură ce a dus la dezvoltarea vieții economice.

Acei călători care au trecut odinioară prin port, au fost chemați de oraș prin sunetul pietrelor lovite de pași, de căruțe sau de primele automobile. Toate păreau că salută prietenos și încearcă să vorbească despre magia acestui loc. Era mai greu până se făceau înțelese, apoi ritmul lor îi determina pe călători să cutureiere nebunește orașul.

Mulți dintre ei s-au trezit angrenați în tot felul de discuții, de afaceri, au găsit un limbaj comun care i-a făcut să rămână aici.

Și astăzi, puținul bazalt rămas pe străzile din apropierea Dunării pare că prinde glas omenesc sub tălpile noastre și încearcă să ne vorbească despre oamenii care au trecut pe aici, despre istoria acestui oraș. Nu este greu să înțelegi, trebuie doar să asculți.

Ceasul baroc din centrul istoric a întinerit în acest an. Poate că stând în preajma lui îl vom simți bătând în noi, vom simți iubirea lui tânără și iubirea lui bătrână care înflorește încăpățânată în trupul de metal, rostind în ding-donguri povești din trecut. Tainele par purtate de corabia amintirii de la baza lui care ne îndeamnă să mergem liniștiți mai departe. El ne va veghea mereu, chiar și în tăcere, pentru că va avea o viață lungă ca Poseidon, zeul mărilor.

Timpul zboară, dar și se poate întâmpla să te mai întâlnești cu trecutul în multe locuri din oraș în care, pentru un moment, poți simți emoțiile apropierei de o generație dintr-un alt timp. Nu sunt departe de ceas Biblioteca Județeană *Panait Istrati* și Muzeul Brăilei *Carol I*, care nu este un simplu muzeu, ci un complex muzeal ce poartă mărturie ale istoriei acestui oraș și nu numai.

Iar despre Biblioteca Județeană *Panait Istrati* cine nu a auzit?

Construită în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în stil neoclastic, structurată pe două nivele, un imobil încărcat de propria istorie, impresionează prin detaliile sale arhitecturale.

Clădirea a fost ridicată și locuită de familia unor importanți negustori ai Brăilei, familia Alexandrescu. Aici sunt lucrările pline de culoare ale lui Vespasian Lungu și ale lui Petre Alexandrescu, expuse în spațiul bibliotecii și evocând istoria locului. Plafoanele sunt pictate în diverse stiluri: rococo, grecesc și oriental.

Din imaginile cu Brăila veche de pe pereți se desprind povești din secolul al XIX-lea. Jocurile de culori de pe pânză prind viață alături de personaje din secole trecute ce par să coboare din rafturile cu cărți sau de oriunde și te fac să simți că te afli la limita dintre real și ireal.

Literatura și istoria sunt o unealtă de investigație a lumii, iar Brăila va trăi veșnic în sufletele noastre și în scrierile lui Panait Istrati, Fănuș Neagu, a celor care au scris și vor mai scrie despre ea.

prof. Vasilica MITACHE

LUMEA CĂRȚILOR

Lansări de carte la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila în anul 2025

Ioan Munteanu: lansare de carte și aniversare

Anul 2025 a debutat la Brăila cu un eveniment cultural deosebit, cu o dublă semnificație: lansările volumelor *Brăila acum o sută de ani: 1924 – documentar jurnalistic, completat și actualizat* și *Monografia comunității evreilor din Brăila*, semnate de profesorul Ioan Munteanu, precum și omagierea acestuia la împlinirea vârstei de 82 de ani.

Cetățean de Onoare al municipiului și posesor al numeroaselor diplome și distincții, Ioan Munteanu a fost sărbătorit pentru întreaga sa activitate dedicată învățământului, cercetării și promovării istoriei și culturii locale. Autor prolific, cu peste 40 de volume publicate – majoritatea monografii despre spațiul geografic, istoric și cultural brăilean – Ioan Munteanu rămâne una dintre personalitățile emblematice ale orașului.

Volumul *Brăila acum o sută de ani: 1924* reconstituie, pe baza datelor culese din

principalele periodice ale vremii, viața socială, economică, politică și culturală a orașului. Informațiile provin din colecțiile Arhivelor Naționale – filiala Brăila – și ale Bibliotecii Județene. Lucrarea oferă o imagine vie a urbei de altădată, cu detalii despre bursa de cereale, activitatea portuară, bănci, agenții de vapoare, teatre și cinematografe, personalități locale, dar și evenimente spectaculoase precum cazul Terente, drame amoroase, baluri, statutul femeii sau viața comunităților israelită și greacă.

A doua lucrare, *Monografia comunității evreilor din Brăila*, s-a născut din dorința autorului de a completa imaginea istorică a orașului. Cartea redă cronologic istoria comunității evreiești, de la statornicire și până în prezent, bazându-se pe documente de arhivă și articole de presă. Evreii brăileni, una dintre cele mai active comunități din oraș, au contribuit decisiv la viața economică și culturală locală, în special în domeniul comerțului. În perioada de dinaintea Primului Război Mondial, Brăila deținea cea mai importantă comunitate evreiască din țară, după București, numărul membrilor scăzând însă drastic în epoca comunistă.

Printre capitolele reprezentative ale volumului se numără: *Statornicirea evreilor la Brăila*, *Antisemitismul – politică de stat*, *Evreii în perioada comunistă*, *Instituții religioase*, *Festivalul Internațional Mihail Sebastian*, *Personalități* și *Sărbătorile evreilor*.

Evenimentul a fost prezentat de profesorii Ștefan Aftodor, Viorel Coman, Octavian Osanu și Vasile Ioan Zbarcea. Moderatorii serii au fost Dragoș Adrian Neagu, directorul Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila și Emanoil Ciucașu, directorul Centrului Cultural și de Agreement Chira Chiralina. Invitat special a fost Nadia Ustinescu, președintele Comunității Evreilor din Brăila.

***Triumful învinșilor* de Ion Măgeanu**

Romanul de debut al lui Ion Măgeanu, *Triumful învinșilor*, apărut recent la Editura Lucas, se distinge prin capacitatea autorului de a construi destine complexe. Deși titlul ar putea sugera o ficțiune cu tematică militară, autorul oferă o mărturie literară despre război – o frescă a trăirilor și a durerii care definesc condiția umană în fața unei tragedii. Cartea este dedicată Brăilei și locuitorilor săi, atmosfera orașului de dinaintea Primului Război Mondial fiind reconstituită cu migală, cu atenția unui militar de carieră și sensibilitatea unui scriitor care înțelege importanța detaliului.

În centrul narațiunii se află destinul a doi prieteni trimiși pe frontul din Dobrogea, ale căror experiențe – captivitatea, robia în Bulgaria, evadarea și lupta pentru supraviețuire – construiesc o poveste emoționantă. *Triumful învinșilor* este, în esență, un omagiu adus eroilor anonimi ai Brăilei, o poveste captivantă despre curaj, camaraderie, sacrificiu și speranță.

Lansarea volumului a avut loc la bibliotecă în luna mai a acestui an, iar despre roman au vorbit în fața publicului profesorii: Viorel Coman, Camelia Budan și Liviu Chifane.

***Din inima Auschwitz-ului* de Maria Gabriela Boboc**

În luna septembrie Biblioteca Panait Istrati a organizat lansarea volumului *Din inima Auschwitz-ului*, semnat de tânăra autoare Maria Gabriela Boboc – o lectură intensă, emoționantă și necesară, care amintește generațiilor de astăzi că memoria este o formă de rezistență.

Cartea spune povestea unei familii de evrei francezi care traversează împreună anii întunecați ai celui de-Al Doilea Război Mondial, fiind prizonieri în lagărul de exterminare Auschwitz. Dincolo de ororile trăite, personajele descoperă în ele o forță interioară profundă, capabilă să înfrunte chiar și cele mai crude încercări.

Maria Gabriela Boboc este studentă la Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie din cadrul Universității *Dunărea de Jos* din Galați. Pasiunea sa pentru istoria Holocaustului a început încă din anii de liceu, când a descoperit forța emoțională și morală a acestei teme. Din dorința de a readuce în atenția oamenilor – și mai ales a tinerilor – una dintre cele mai dureroase pagini ale istoriei, a scris romanul *Din inima Auschwitz-ului*.

HUGO 81: Eu nu am trăit din arta mea, eu am trăit pentru ea!

Spațiul Centrului Multicultural *Dunărea* a găzduit la sfârșitul lunii august un eveniment cultural deosebit – vernisajul expoziției *Hugo 81*, semnată de artistul plastic Hugo Mărăcineanu. Evenimentul a reunit iubitori de artă și literatură, oferind publicului o incursiune în universul creator al unui artist complet. Invitați să prezinte

complexitatea operei lui Hugo Măcăineanu, atât pictura, cât și cărțile sale, au fost scriitorii Marian Valeriu Găureanu și Mihai Vintilă.

Cu o carieră de peste patru decenii la catedră și o activitate impresionantă – peste 120 de expoziții personale, șase volume de poezie și șapte de proză, Hugo Măcăineanu rămâne o personalitate marcantă a culturii brăilene, un spirit care a cultivat frumosul în multiplele sale forme. Nu a fost doar o expoziție aniversară, ci o celebrare a unei vieți dedicate artei.

Prof. Marilena Ioanid a rostit la final câteva cuvinte de admirație pentru întreaga operă a maestrului, iar artistul plastic Traian Tsamuris i-a dedicat un scurt film intitulat *Lui Hugo*. Aceștia, ca mulți alții prezenți în sală, i-au fost elevi și l-au felicitat pentru mentoratul său în lumea artei – o recunoaștere binemeritată a pasiunii și inspirației pe care le-a transmis celor din jur.

Manifestul său artistic se referă la credința că arta reprezintă o experiență spirituală profundă, destinată doar celor capabili să o înțeleagă: *Arta îi relaxează pe cei avizați, este o transmisie de trăiri, de fapte tainice care nu se dezvăluie direct, este manifestarea unor experiențe bahice, e hrana sufletului, e nevoie spirituală, religie și e tabu pentru proști și semidocți. Arta este o Evă care ne duce spre cer, e singura motivație a artistului de a fi, își biciuie trupul ca să-și înalțe sufletul.*

Alter Ego: Cenaclu tânăr, literatură matură

Lansarea *Antologiei Cenaclului Literar Alter Ego Brăila* a oferit publicului prilejul de a descoperi creațiile a 32 de autori de poezie și proză – atât debutanți, cât și scriitori aflați la maturitatea vocației lor literare. Autorii au citit

selecții din textele publicate în antologie și au împărtășit publicului bucuria apartenenței la cenaclul *Alter Ego*, un adevărat pilon al vieții culturale brăilene actuale.

Evenimentul s-a dorit a fi o incursiune în universul literar contemporan, reflectând diversitatea și vitalitatea scenei locale. Despre antologie au vorbit: directorul bibliotecii, Dragoș Adrian Neagu și Liviu Chifane, coordonatorul cenaclului. Cu acest prilej, Dragoș Adrian Neagu a acordat șapte premii literare pentru cele mai reprezentative apariții editoriale ale anului 2023.

Premiile acordate pe secțiuni au fost următoarele:

Poezie: Liliana Toma – *Vis cu puncte cardinale*;
Proză: Adrian Victor Vank – *Aurora*;
Literatură pentru copii și tineri: Liviu Chifane – seria *Eroi din întâmplare*;
Memorialistică: Elena Nentwig Dumitrescu – *Adevărate, trăite, de povestit*;
Eseistică: Adrian Buzdugan – *Cioran. Filosofia unui antifilosof*;
Literatură umoristică: Valeriu Ion Găgiulescu – *101 găgiulisme*;
Monografie cu caracter științific: Dragoș F. Voicu – *Anatomie umană. Capul și gâtul*.

Transmitem felicitări călduroase celor premiați, proiecte frumoase și cât mai multe împliniri literare tuturor scriitorilor implicați în viața culturală brăileană!

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Lansarea volumului de proză *TRAUME*

Vineri, 5 decembrie 2025, Centrul Multifuncțional *Dunărea* din cadrul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila a găzduit lansarea volumului de proză *Traume* de Mircea Cărbunaru.

Provenit din generațiile de autori Science-Fiction și Fantasy ai anilor '90, brăileanul Mircea Cărbunaru este renumit pentru textele apărute în aproape toate publicațiile de profil din perioada 1990-2002. Un prolific și apreciat autor de povestiri, cel mai cunoscut exponent al mișcării SF din Brăila, menționat în *Dicționarul SF* apărut la Editura Nemira, coordonat de Mihai Dan Pavelescu și fondator al Cenaclului ArtZONE SF, Mircea Cărbunaru a revenit cu o colecție de texte surprinzătoare, construite pe răsturnări de situație și finaluri revelatoare.

O parte dintre proze își au rădăcina în societatea românească – atât din perioada comunistă, cât și din cea postcomunistă – parcă prinsă mereu într-un vârtej de disfuncționalități aproape suprarealiste. Vremurile trecute par depășite, dar ecourile lor încă ne bânuie subconștientul colectiv. Ancorele în trecut sunt doar fragmente dintr-un vitraliu narativ care se întinde până în viitorul apropiat.

Cu fiecare povestire, cititorul pătrunde în lumi tot mai bogate ficțional, tot mai desprinse de realitatea imediată, acesta fiind singurul mijloc de evadare din spații concentraționare personale sau colective. *Traume* este o carte care începe în registru mainstream și se încheie cu proze fantastice sau science-fiction.

Autorul a afirmat că *Traume* este o carte pe care o propune tuturor generațiilor pentru că ne

vorbește despre rănilor care ne modelează, adesea fără să ne dăm seama, dar și despre momentele neașteptate în care realitatea se fisurează și lasă loc revelației.

Traumele descrise au cauze ori consecințe nebănuite care frizează absurdul, nebunia sau ridicolul. Pornind dintr-o lume pe care o recunoaștem – dictatura, cozile, fricile, absurditățile sociale sau normalitatea stranie din care uneori doar râsul ne salvează – povestirile alunecă treptat spre fantastic și science-fiction, acolo unde traumele capătă forme bizare, iar umorul și speranța se împletesc cu neliniștea.

Evenimentul a fost moderat de Leonard Neculae și a inclus intervenții interesante și pertinente din partea invitaților speciali Adi G. Secară, Mihai Vintilă și Dragoș Adrian Neagu.

Sala a fost neîncăpătoare demonstrând, încă o dată, că pasiunea pentru literatură este vie și aprecierea pentru proza de calitate și autorii talentați rămâne constantă.

Leonard NECULAE,
redactor

Biblioteca – oglinda civilizațiilor

Bibliotecile din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea

Secolul al XVII-lea marchează începutul arhitecturii moderne a bibliotecilor. Prețul cărților a început să influențeze sensibil modul în care erau concepute clădirile care le adăposteau. Valoarea unei cărți obișnuite scăzuse puternic în decursul secolului al XVI-lea, dar acest fenomen nu a avut un efect real în amenajarea bibliotecilor decât în secolul următor. Cu scopul de a scădea mai mult prețul, au apărut formate noi. Cărțile au devenit mai mici și mai ieftine, în consecință modul lor de aranjare a trebuit să se adapteze. Cel mai des folosit în Europa în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea a fost sistemul mural reprezentat de etajere și rafturi fixate de perete.

Biblioteca El Escorial (1585, Spania)

Biblioteca Mănăstirii El Escorial, cunoscută și sub numele de *Escorialense*, a fost creată de însuși *regele Filip al II-lea*, care dorea să adune toate cărțile care au fost publicate în Spania. În 1612, regele a emis un decret prin care un exemplar al fiecărei cărți publicate trebuia trimis la respectiva bibliotecă. În paralel au fost încorporate colecții de manuscrise și volume antice care erau achiziționate. Rezultatul este că biblioteca a ajuns să aibă până la 40.000 de volume și incunabule de origini foarte diferite, precum codicele latine, grecești, arabe etc., dar mai ales din secolele XV și XVI.

Biblioteca are 59 de metri lungime și 10 metri lățime, iar elementul care atrage cel mai mult atenția este *marea boltă* decorată cu fresce pictate de Pellegrino Tibaldi, cu teme alegorice în stil renascentist. Laturile încăperii sunt

acoperite de impunătoare rafturi din lemn nobil, precum stejarul, mahonul și cedrul, care au fost proiectate de arhitectul mănăstirii, John Herrera. În timpul plimbării prin bibliotecă, puteți aprecia miile de incunabule care sunt distribuite pe rafturile menționate mai sus, unul dintre cele mai prețioase fiind cel din *Cantigas de Santa María* de *Alfonso X cel Întept*. Un alt element proeminent în cameră este *sfera ptolemeică* din anul 1582, în care se poate vedea o reprezentare a *Pământului* ca centru al *Universului*.

Biblioteca Ambrosiana (1609, Italia)

Biblioteca Ambrosiana, fondată de Cardinalul Federico Borromeo în anul 1607 și inaugurată pe 8 decembrie 1609, a fost una dintre primele biblioteci care oferea accesul tuturor celor care puteau citi și scrie. Biblioteca a fost concepută drept un centru al studiului și al culturii.

Prin intermediul acesteia alte instituții au luat naștere pe lângă ea, precum *Board of Fellows* (*Collegio dei Dottori*, 1607), *Art Gallery* (*Pinacoteca*, 1618) și *Academy of Drawing* (*Accademia del Disegno*, 1620). Biblioteca este una dintre cele mai importante din lume, colecțiile sale însumând peste un milion de volume (incluzând mii de incunabile și cărți datând din secolul al XVI-lea, aproximativ 40.000 de manuscrise (inclusiv celebrul *Codex Atlanticus*) în limba italiană, greacă, arabă, siriacă, etiopică; 12.000 de picturi (lucrări aparținând lui Raphael, Pisanello, Leonardo și alți pictori celebri), 22.000 de gravuri și alte rarități unice precum

hărți vechi, manuscrise muzicale, pergamente și papirusuri. Cardinalul Federico a oferit bibliotecii un caracter multicultural, orientat spre dialog, susținând ideea potrivit căreia chiar și cărțile aparținând altor culturi și credințe în afară de creștinism pot *să ne aducă multe beneficii și să ne facă să înțelegem despre multe lucruri care sunt frumoase și în același timp foarte utile.*

Bogăția deosebită a textelor care tratează filosofie, teologie creștină și alte religii (în special islam și iudaism), precum și o gamă largă de literatură antică și modernă, fac din biblioteca Ambrosiana o adevărată comoară în care se poate căuta Adevărul, cel care a fermecat întotdeauna sufletul uman, în toate regiunile și în toate timpurile.

Biblioteca Strahov (1679 - 1726, Praga)

Mănăstirea Strahov, a doua cea mai veche din Cehia, a fost construită în anul 1143 de Vladislav al-II-lea și este situată lângă Castelul Cernin, adăpostind și alte obiective interesante, cum sunt Basilica Fecioarei Maria, Amfiteatrul Teologic, Amfiteatrul Filosofic, Camera Curiozităților. Biblioteca mănăstirii este construită în stil renascentist, cele două săli (Sala Teologică și Sala Filosofică) adăpostesc peste 120.000 de volume rare, adunate de călugări.

Prima dintre ele a fost construită între 1671 și 1679 și uimește vizitatorii cu un tavan în stil baroc opulent, încadrat de fresce din secolul al XVIII-lea. Sala Teologică a fost construită sub îndrumarea stareșului Jeroným Hirnhaim, de arhitectul de origine italiană Giovanni Domennico Orsi. Aceasta găzduiește mai multe statui, printre care și una care îl înfățișează pe Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, numit și Teologul, pentru că a scris *Sfânta Carte a Evangheliei* care îi poartă numele. Frescele de pe tavan sunt inspirate de citate din *Biblie* referitoare la înțelepciune și la modul în care educația și cunoașterea ajută la

consolidarea credinței. Peste 18.000 de volume sunt numai în Sala Teologică, iar peretele din partea de nord este acoperit integral de Biblii scrise în diferite limbi.

Biblioteca Catedralei Lincoln (1674, Lincoln)

În vremurile dinaintea universităților, catedralele erau centre de învățare și, ca atare, aveau propriile colecții de cărți pentru uzul clerului catedralei și al cercetătorilor aflați în vizită, din țară și din străinătate.

Catedrala Lincoln nu a făcut excepție. De la începuturi modeste, creșterea constantă a colecției a dus la construirea unei biblioteci în primii ani ai secolului al XV-lea pentru a găzdui colecția de manuscrise și apoi, 250 de ani mai târziu, la construirea Bibliotecii Wren, proiectată de renumitul Christopher Wren, care a proiectat Catedrala Sf. Paul din Londra.

Biblioteca găzduiește acum aproximativ jumătate din colecția Catedralei, care deține 10.000 de cărți rare tipărite timpuriu, inclusiv aproximativ 120 de incunabile, cele mai vechi cărți tipărite. Are, de asemenea, o colecție de 261 de manuscrise medievale. O colecție modernă de referință susține cercetarea ghizilor catedralei, a istoricilor locali, a studenților și a cercetătorilor, iar două săli de lectură sunt deschise pe tot parcursul anului.

Cel mai vechi manuscris, *Omiliile lui Beda* din secolul al X-lea, este mai vechi decât catedrala însăși și a fost adus aici de episcopul Remigius, care a venit la Lincoln la cererea lui William I de a construi Catedrala în Lincoln. De-a lungul anilor, colecția de manuscrise a continuat să crească.

Deși majoritatea sunt Biblii, comentarii la Psalmi, lucrări teologice și cărți de drept bisericesc, colecția conține și lucrări literare ulterioare, cum ar fi *Povestirile din Canterbury* ale lui Chaucer și *Manuscrisul Thornton*. Multe dintre manuscrise sunt frumos iluminate și strălucesc pe măsură ce lumina se așterne pe foaia de aur.

Cărțile tipărite timpuriu din colecție acoperă o gamă fascinantă de subiecte, inclusiv istorie, geografie, călătorii, știință, teologie, natură, matematică, literatură, medicină, muzică, antichități, heraldică, botanică, filozofie și există chiar și o carte cu sfaturi de frumusețe pentru doamne și o carte dedicată ciocolatei.

Biblioteca Wren, Trinity College (1695, Cambridge)

Biblioteca Wren este deschisă vizitatorilor din anul 1695 și timp de secole oamenii au venit să admire frumusețea arhitecturii lui Sir Christopher Wren și minunatele colecții. Pe lângă manuscrise și cărți tipărite, Wren găzduiește sculpturi, portrete, sculpturi în lemn și un superb vitraliu pictat, toate putând fi admirate de vizitatori. Cu toate acestea, este o bibliotecă funcțională în inima comunității Colegiului, așa că veți vedea membri ai personalului și cercetători accesând materiale de pe rafturi, stând în compartimente și deplasându-se prin spațiu, în general. În mai și iunie sunt găzduiți studenți care recapitulează materia pentru examene și, prin urmare, li se cere vizitatorilor să fie atenți și respectuoși față de cei care utilizează biblioteca în scop profesional.

Două volume de conturi contabile înregistrează donațiile bănești făcute Colegiului Trinity pentru noua bibliotecă între 1676 și 1695. Membrii Colegiului Trinity apar în mod proeminent în lista binefăcătorilor; membri din alte colegii, absolvenți și clerici locali au contribuit, de asemenea, în număr semnificativ, iar donațiile au variat între cinci și o sută de lire sterline. Isaac Newton este trecut pe locul șapte de la sfârșitul paginii ca fiind donator de patruzeci de lire sterline.

Biblioteca Wren are 28 de ferestre arcuite, toate de aceeași dimensiune – 5,03 x 2,44 m. Cele 13 care se întind pe laturile de est și de vest sunt din sticlă simplă, transparentă și verde, cu plumb. În proiectele lui Wren pentru clădire, cele două ferestre de la capetele nordice și sudice au fost lăsate simple, pentru a maximiza lumina pentru cititori. Încă din 1682, înainte de finalizarea clădirii, stema lui Carol al II-lea a fost adăugată la fereastra de nord, care a fost ulterior schimbată cu stema Reginei Ana.

Intrarea în Biblioteca Wren se află la capătul nordic al clădirii, astfel încât, la intrarea în încăpere, perspectiva spațiului lung conduce privirea dincolo de busturi, peste podeaua de marmură alb-negru, către fereastra de sud. În câțiva ani de la deschiderea bibliotecii, portretele au început să fie adăugate în interior, împreună cu sculpturile și busturile, deja existând idei despre decorarea ferestrei de sud.

Sursa primară:

Bibliothèques une histoire mondiale, James W.P. Campbell, Will Pryce, Editura Citadelles & Mazenod, Paris, 2013

Surse secundare:

<https://guias-viajar.com/ro/turismo-espana/visitar-madrid/monasterio-san-lorenzo-el-escorial-monumento-patrimonio-humanidad/#Biblioteca-del-monasterio-del-Escorial>

<https://ambrosiana.it/en/who-we-are/ambrosiana/biblioteca/>

<https://adevarul.ro/stil-de-viata/calatorii/unde-se-afla-si-cum-arata-una-dintre-cele-mai-1728550.html>

<https://www.strahovskyklaster.cz/en/researchers/from-the-history-of-library-collections>

<https://lincolncathedral.com/library-fund-2/>

<https://www.trin.cam.ac.uk/library/visitors/>

Teodora LUNGU,
documentarist

Matei Călinescu – criticul care a dus România în bibliotecile din Statele Unite

Oamenii trebuie învățați să citească,
Matei Călinescu

Într-o sală liniștită a bibliotecii Lilly din Bloomington, Indiana, printre manuscrise rare și dosare de cercetare, se află o colecție care poartă amprenta unei vieți dedicate culturii române: arhiva Matei Călinescu. Este mai mult decât o simplă colecție de carte – este o punte între lumi, între România și Statele Unite, între trecut și viitor.

Într-o epocă în care exilul intelectual era adesea sinonim cu uitarea, Matei Călinescu a reușit performanța rară de a transforma distanța în cunoaștere culturală, iar dorul de acasă – în colecție de carte. Critic literar, eseist, profesor și păstrător de memorie, Călinescu a fost una dintre cele mai luminoase figuri ale culturii române din a doua jumătate a secolului XX, cu o operă care a traversat granițele și a rămas vie în ambele lumi: cea românească și cea americană.

Născut la 15 iunie 1934 în București, într-o familie de intelectuali, Matei Călinescu a crescut în atmosfera efervescentă a capitalei postbelice, unde cartea era nu doar obiect de studiu, ci o adevărată religie. A urmat Facultatea de Filologie

la Universitatea din București, devenind rapid unul dintre cei mai promițători critici literari ai generației sale. În anii '60, a publicat volume de eseuri și cronici literare în reviste prestigioase, iar romanul său *Viața și opiniile lui Zacharias Licher* (1969) avea să devină un reper al literaturii române moderne – o parabolă despre libertate, marginalitate și gândire neconvențională.

După absolvirea Universității din București, secția engleză (1957), Matei Călinescu a lucrat la *Gazeta literară* (corector, apoi redactor), pentru ca în intervalul 1963-1973 (când a decis să părăsească țara), să onoreze postul de asistent al lui Tudor Vianu la Catedra de literatură universală și comparată a Universității din București. Matei Călinescu a fost și cercetător la *Institutul de Istorie și Teorie Literară George Călinescu* și colaborator constant al revistei *România literară*. Dar, în ciuda succesului intelectual, atmosfera ideologică tot mai apăsătoare a regimului comunist l-a determinat să caute un spațiu mai liber pentru gândire și creație.

În 1973, plecat din țară cu o bursă *Fulbright* și având sprijinul unor colegi americani, Matei Călinescu a decis să rămână în Statele Unite și s-a stabilit la Indiana University din Bloomington, unde a predat literatură comparată și teoria literaturii timp de peste trei decenii. Aici, în mijlocul unui campus verde și cosmopolit, și-a regăsit libertatea intelectuală și și-a reconfigurat vocația: nu doar ca profesor, ci ca mediator între culturile lumii.

În Statele Unite a publicat în engleză lucrări de referință precum *Faces of Modernity* (1977), *Rereading* (1983) și *Discriminations* (1990), devenind o voce respectată în cercurile academice internaționale. A mai activat ca

redactor consultant la reviste prestigioase, printre care *Yearbook of Comparative and General Literature*, și a fost membru al colegiului redacțional al unor importante case de editură, unde a coordonat colecții de specialitate. Dar, în paralel cu această carieră strălucită, Călinescu a păstrat o legătură profundă cu literatura română – nu doar ca amintire, ci ca misiune.

Pentru că pasiunea pentru cărți nu l-a părăsit niciodată, în biroul său de la Indiana University, printre volume de teorie literară și ediții rare, Matei Călinescu a început să adune o colecție de literatură română: opere fundamentale, ediții princeps, manuscrise, corespondență, traduceri și reviste culturale și a fondat un Centru de Studii Românești în cadrul universității – unic în SUA – unde a coordonat numeroși doctoranzi români, contribuind la formarea unor generații de cercetători care duc mai departe moștenirea intelectuală românească.

Prin generozitatea sa, a donat cărți, a organizat conferințe și a promovat dialogul intercultural. Într-un mediu academic dominat de marile literaturi occidentale, el a reușit să impună literatura română ca subiect legitim de studiu și admirație.

În timp, această colecție a fost donată și integrată în fondurile Lilly Library, una dintre prestigioasele biblioteci de cercetare din SUA. Astăzi, arhiva Matei Călinescu oferă cercetătorilor acces la o panoramă unică a literaturii române moderne și a exilului intelectual.

Deși nu a fost bibliotecar în sensul clasic, Matei Călinescu a îndeplinit cu discreție și pasiune această funcție esențială: aceea de păstrător al memoriei scrise. Prin colecția sa, prin activitatea didactică și prin scrisul său, a contribuit la păstrarea unei identități culturale în diaspora și la formarea unor generații de cercetători interesați de literatura română.

După 1989, a revenit în publicistica românească în reviste ca: *22*, *Apostrof*, *România literară*, *Steaua*. A mai publicat: *Mateiu I. Caragiale: recitiri* (2003, 2006), *Un fel de jurnal (1973-1981)* (2006), *Ionesco: Recherches identitaires* (Paris, ed. OXUS, 2005), tradus sub titlul *Eugene Ionesco: Teme identitare și existențiale* (Iași, Junimea, 2006), pentru care a primit premiul Uniunii Scriitorilor pentru eseu și critică, 2006.

În cariera lui, Matei Călinescu a fost recompensat de două ori de Uniunea Scriitorilor din România: Premiul pentru proză (1969) și Premiul pentru eseu și critică (2006). În 2002 a primit Marele Premiu ASPRO, iar anul următor Premiul AER pentru științe umane.

A murit în 2009, dar moștenirea sa continuă să inspire. În fiecare volum românesc din biblioteca Lilly, în fiecare student care descoperă *Zacharias Licher* sau poezia lui Nichita Stănescu, se află o parte din visul lui Matei Călinescu: acela că literatura poate traversa granițe, limbi și epoci – și că o carte românească, citită în Indiana, poate influența o viață.

Surse:

Observatorul Cultural – Matei Călinescu la 75 de ani;

Dilema Veche – Matei Călinescu, cât de bine temperat de Călin-Andrei Mihăilescu;

O mie de semne – Astăzi ne amintim de Matei Călinescu de Gelu Diaconu.

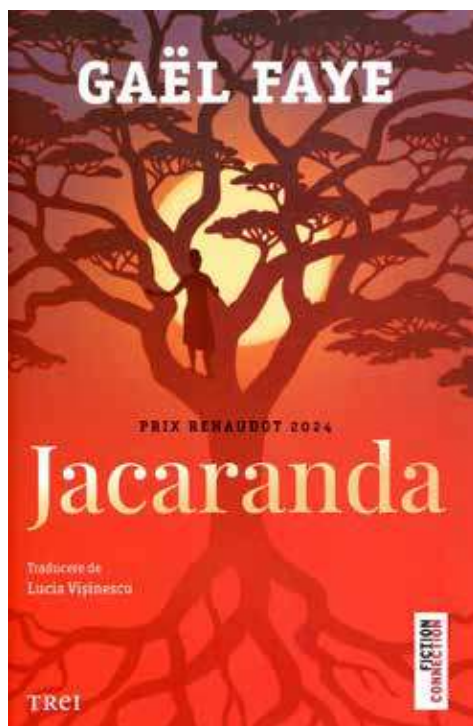
Leonard NECULAE,
redactor

Recomandări de lectură

***Jacaranda*, Gaël Faye, editura Trei, București, 2025**

Gaël Faye s-a născut în 1982 la Bujumbura, Burundi, dintr-o mamă rwandeză și un tată francez. În 1995, după declanșarea războiului civil și a genocidului populației tutsi din 1994, părinții săi l-au trimis în Franța. În 2008, înființează duoul Milk Coffee Suggar, ale cărui piese cu puternic mesaj social s-au impus imediat în lumea muzicii hip-hop.

În 2016, plecând de la propria experiență de viață, a publicat primul său roman, *Mica țară*, apărut în limba română în 2017. Cartea a obținut numeroase distincții și nominalizări la diferite premii literare.

Jacaranda este un roman tulburător despre o lume atât de îndepărtată nouă, dar pe care autorul, cu un talent deosebit, o aduce în atenția cititorilor săi. Gaël Faye îmbină lirismul cu reflecția asupra memoriei, traumei, identității și iertării, într-un roman scurt ca întindere, dar atât de vast în profunzime.

Acțiunea cărții oscilează între Franța și Africa de Est și se întinde pe o perioadă de câteva generații, cu amintiri din trecut și reveniri în prezent, timp în care Milan, personajul principal al cărții, încearcă să se regăsească pe sine și să înțeleagă tragedia prin care au fost nevoite să treacă mama sa și rudele acesteia din Rwanda. Copil fiind, Milan este profund afectat de sosirea în familie a unui băiețel rănit atât fizic, cât și psihic, Claude, care rămâne cu ei la Paris un timp scurt, dar suficient cât între cei doi micuți să se formeze o legătură care va dura întreaga viață. Suntem în anul 1994, iar știrile abundă în informații cu privire la genocidul din Rwanda, însă mama lui Milan refuză să vorbească despre țara sa natală și despre ceea ce i s-a întâmplat înainte de sosirea sa în Europa. Tăcerea mamei îl intrigă pe Milan și, odată cu adolescența, apare și dorința acestuia de a-și cunoaște originile, motiv pentru care călătorește de mai multe ori în Rwanda. Prin ochii personajului, descoperim și noi Africa și culorile sale impresionante, oamenii și traumele lor, modul în care Kigali, capitala statului, se dezvoltă de-a lungul anilor, dar mai ales ce a însemnat războiul civil și cum generații la rând au fost afectate de ororile comise de populația hutu împotriva etnicilor tutsi. Sub pretextul documentării pentru lucrarea de licență, Milan asistă la procesele gacaca, unde află detalii despre atrocitățile petrecute, dar și despre modul în care tinerii încearcă, ani mai târziu, să găsească puterea de a înțelege, de a ierta și de a trăi, nu doar de a supraviețui, alături de cei care au fost cândva călăii familiilor lor. Aflăm astfel povestea lui Claude – un supraviețuitor al genocidului, a străbunicii Rosalie – simbolul rădăcinii adânci a memoriei familiei, a lui Eusébie – mătușa supraviețuitoare, care renaște precum Rwanda însăși, a Stellei - copila născută după genocid, legată într-un mod profund de copacul jacaranda – simbol al durerii atâtor generații deznădăinate, însă mărturia mamei lui Milan se lasă mult prea mult așteptată.

Jacaranda reprezintă mai mult decât un roman, este un act literar împotriva uitării, un exercițiu de empatie, de înțelegere atât personală, cât și colectivă. Este o carte despre curajul de a întreba, de a asculta și de a aminti, un roman poetic și social în același timp, care dă glas celor tăcuți și atrage atenția asupra unor tragedii pe care nu avem dreptul să le uităm.

«*Jacaranda*» e o reflecție asupra felului în care trauma se transmite de la o generație la alta. Cum spui ceea ce nu poate fi spus? Cum își poate reveni cineva după o tragedie? Cartea de față răspunde nuanțat unor astfel de întrebări universale. (Actulitteraire.fr)

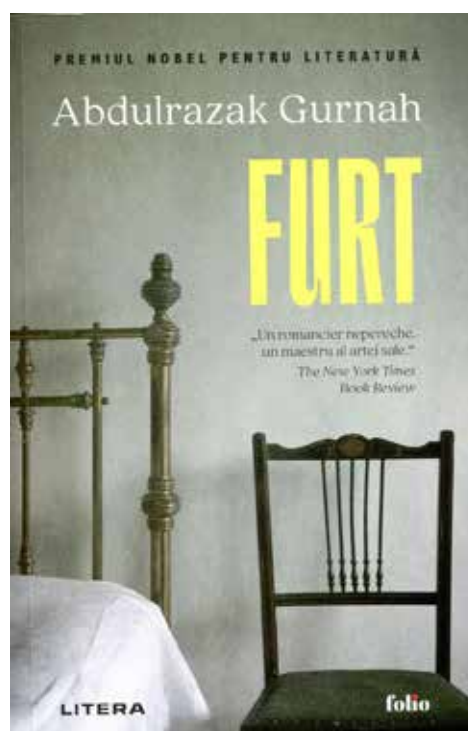
***Furt*, Abdulrazak Gurnah, editura Litera, București, 2025**

Abdulrazak Gurnah este un autor tanzanian, originar din Zanzibar, care trăiește în Marea Britanie, scriitor de limbă engleză. În anul 2021, a fost laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pentru *abordarea fără compromisuri și plină de compasiune a efectelor colonialismului și a destinului refugiaților suspendați între culturi și continente*.

Romanul *Furt* al autorului este o carte complexă, bazată pe procedee de introspecție și de perspective multiple pentru a evidenția mediul în care se desfășoară viața personajelor și relațiile acestora cu cei din jur.

Acțiunea se petrece în Zanzibar și îi are în prim-plan pe Karim, Fauzia și Badar, ale căror destine ajung să se întrepătrundă mai devreme sau mai târziu pe parcursul narațiunii. Un aspect pe care îl scoate în evidență autorul pe parcursul cărții sale este relația dintre părinți și copii, rezultat al unei vieți de familie în care tradiția înfruntă provocările prezentului. Karim, Badar și Fauzia cresc în lipsa părinților, ceea ce influențează concepția lor despre iubire și despre căsătorie. Karim rămâne în grija bunicilor materni, după ce mama îl părăsește în căutarea unei vieți mai bune, Badar este crescut de către rude îndepărtate care, atunci când ajunge adolescent, îl angajează în casa mamei lui Karim, iar Fauzia are părinți care o sprijină, dar nu se poate baza pe ei în totalitate.

Karim este urmărit din copilărie până la maturitate și observăm cu această ocazie transformarea sa. Inițial un copil abandonat în grija bunicilor, introvertit și reflexiv, cu

resentimente pentru părinții care, în opinia lui, nu ar trebui să aibă copii, acesta devine ulterior un adolescent studios și plăcut de cei din jur, care încearcă și reușește într-o oarecare măsură să își înțeleagă mama și să reconstruiască relația cu aceasta. Adevăratul său caracter iese la lumină după căsătoria cu Fauzia și apariția fiicei acestora. Se dovedește a fi despot și lipsit de răbdare, uneori cu accese de furie necontrolate, cu atât mai egoist cu cât obține succes în viața profesională. În ceea ce privește relația sa cu Badar, Karim manifestă superioritate și aroganță, având permanent tendința de a-l umili pe cel pe care cândva l-a scos dintr-o situație neplăcută. Viețile lui Karim și Badar se întâlnesc în casa Rayei, mama lui Karim, unde băiatul este vândut ca servitor la vârsta de paisprezece ani. O acuzație nefondată de furt, peste ani, îl pune în situația de a fi ajutat de Karim, care îl aduce în propria casă și îi găsește o slujbă la un hotel, însă tânărul bărbat nu se sfiește să se poarte în continuare cu Badar ca și cum i-ar fi superior. Atitudinea lui Karim pune la încercare atât relația cu soția sa, cât și pe cea cu Badar, iar alegerea pe care acesta o face ajunge să le schimbe viețile tuturor, demonstrând în final superioritatea morală a celor buni în comparație cu cei care îi abuzează pe cei din jur, indiferent care sunt motivele ce stau la baza formării unei astfel de personalități.

Pe lângă aspectele legate de viețile personajelor sale, cartea este valoroasă și prin

felul în care autorul surprinde transformările pe care le cunoaște țara, *primele semne ale boomului turistic au devenit vizibile pe la mijlocul anilor '80. (...) Politicienii locali își luau partea, iar firmele de construcții, de feronerie și de instalații sanitare înfloreau. Apăreau afaceri pentru care nu existase cerere înainte: ghizi turistici, firme de închiriat mașini, baruri, magazine șic, restaurante scumpe.*

Titlul în sine lasă loc interpretărilor. Dincolo de incidentul care aduce cele trei personaje împreună, *furtul* se referă și la șansele pe care viața și cei dragi le refuză personajelor, care ajung astfel să fie modelate și în funcție de alegerile celorlalți, nu doar de cele proprii.

O artă narativă irezistibilă... Gurnah excelează în descrierea vieților unor oameni striviți de cruzime și nedreptate... Uii că citești ficțiune, ai senzația că totul este real. (Leila Aboulela)

***Trei vieți*, Florence Knapp, editura Litera, București, 2025**

Florence Knapp este o autoare britanică aflată la debut în ceea ce privește proza de ficțiune, fiind de altfel cunoscută anterior datorită lucrărilor sale despre meșteșuguri textile și pentru colaborarea cu Victoria and Albert Museum din Londra. Cu romanul *Trei vieți* (în original, *The Names*), publicat în 2025, Florence Knapp reușește o

performanță literară remarcabilă, cartea sa fiind în curs de traducere în peste douăzeci de limbi, fiind apreciată pentru originalitatea și profunzimea stilului.

Romanul începe în anul 1987, când, după o furtună puternică, o tânără femeie, Cora, însoțită de fiica ei, merge să își înregistreze fiul nou-născut și ezită între trei nume. Soțul ei, Gordon, un medic dominator și violent, insistă ca băiatul să îi poarte numele, pentru a perpetua o tradiție de familie. Însă Cora ezită și din această ezitare se ramifică întreaga construcție a romanului – trei posibile vieți ale copilului, în funcție de numele ales: Bear (urs), nume sugerat de fiica mai mare, Maia; Julian (tată celest), nume ales de Cora; sau Gordon, dacă se respectă dorința tatălui.

În continuare urmărim, cu episoade plasate la interval de șapte ani, povestea fiecărui băiat, până în anul 2022. Fiecare variantă de nume generează un destin complet diferit, iar romanul devine o explorare fascinantă a identității, a impactului alegerilor aparent mărunte și a forței cu care trecutul ne modelează destinul. Indiferent de varianta aleasă pentru copil, singura constantă rămâne violența tatălui și felul în care acțiunile acestuia se reflectă asupra familiei atât în momentul comiterii lor, cât și ani mai târziu, când urmele comportamentului bărbatului își fac simțită prezența asupra copiilor, deveniți și ei adulți. Unele scene din roman sunt cutremurătoare prin tensiunea creată, prin durerea transmisă, prin frica ce pătrunde parcă dincolo de paginile cărții, atunci când conștientizezi impactul fizic și psihic pe care violența domestică îl poate avea asupra celor agresați.

Cele trei fire narrative paralele nu sunt doar exerciții de imaginație, ci studii profunde de caracter, fiecare reflectând o posibilă variantă de evoluție, în funcție de contextul familial, social și emoțional, ceea ce conferă cărții autenticitate, viziunea autoarei fiind una cu adevărat inedită. Teme precum violența domestică, moștenirea traumei, libertatea personală, sacrificiul, rolul artei și al creativității în regăsirea sinelui, toate sunt abordate în paginile romanului într-un stil sobru, sensibil și adesea poetic. Personajele sunt construite cu grijă. Cora este inima cărții – o femeie fragilă, dar hotărâtă, prinsă între teamă și dorința de a rupe cercul violenței. Maia, fiica ei, este vocea blândeții și a speranței. Iar cele trei versiuni ale fiului – Bear, Julian și Gordon – devin

oglinzi ale felului în care mediul și dragostea (sau lipsa ei) pot forma un destin.

Trei vieți este o carte care trebuie citită nu doar pentru povestea sa emoționantă, cât și pentru curajul literar al autoarei, care ne oferă o meditație subtilă asupra identității și alegerilor care ne definesc. O lectură care te face să reflectezi, te emoționează și îți rămâne mult timp în minte după ultima pagină.

Un roman magnific care zumzăie de viață, cu toată suferința și incertitudinile ei, fiind însă îmbibat cu posibilitățile minunate ale iubirii și izbăvirii. (Geraldine Brooks)

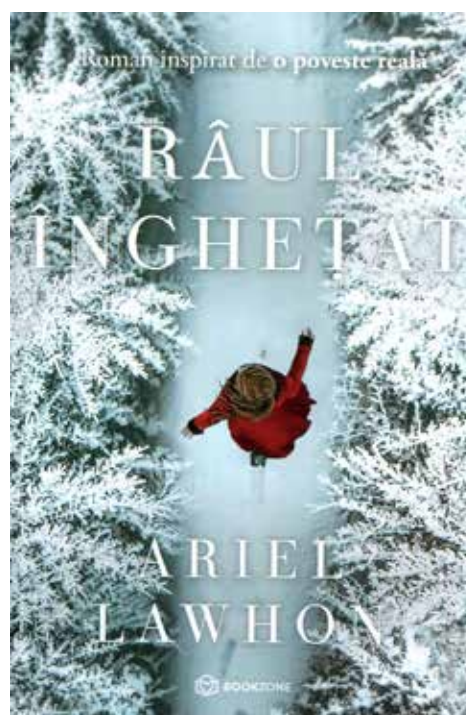
Strălucită. E uluitor cât de multă bucurie a putut introduce Florence Knapp într-o carte atât de plină de tragedii. Incredibil de emoționantă, surprinzătoare și inventivă. Este un adevărat tur de forță. (Emma Healey)

RÂUL ÎNGHEȚAT, ARIEL LAWHON, editura Bookzone, București, 2025

Ariel Lawhon este o scriitoare americană cunoscută pentru romanele sale de inspirație istorică, în care îmbină ficțiunea cu realitatea, reconstruind povești dramatice și misterioase din trecut. Printre cele mai cunoscute titluri ale sale se numără *Flight of Dreams* (despre dezastrul dirijabilului Hindenburg), *I Was Anastasia* (despre marea controversă a prințesei Romanov) și, desigur, *Râul înghețat* (*Frozen River*), publicat în 2023.

Romanul este unul istoric, cu accente de thriller și mystery, iar acțiunea sa este plasată în America sfârșitului de secol XVIII, mai exact în anul 1789, într-un micuț orașel din statul Maine. Cartea are ca punct de plecare un eveniment real – moartea suspectă a unui bărbat, al cărui trup este descoperit înghețat în râul Kennebec. Martha Ballard, moașa și vindecătoarea orașelului Hallowell, este chemată la fața locului pentru a stabili cauza decesului. La vederea cadavrului, femeia nu poate să nu se întrebe dacă moartea acestuia nu are cumva legătură cu ceea ce ea a notat în urmă cu câteva luni în jurnalul pe care obișnuia să îl țină cu precizie, când a documentat în secret detaliile unui abuz săvârșit de doi bărbați respectați din comunitate asupra unei femei care, mai mult, îi era și prietenă Marthei.

Incidentul stârnește vâlvă în micuța comunitate și declanșează o serie de investigații

care scot la lumină tensiuni ascunse și secrete ce nu se doresc dezvăluite. Ceea ce atrage în primul rând la această carte este construcția personajului principal, o eroină mai puțin obișnuită pentru literatura istorică, matură, hotărâtă, rațională, cu o voce puternică și morală.

O femeie nu este niciodată mai vulnerabilă decât în timpul travaliului. Și nici nu este vreodată mai puternică. Asemeni unui animal rănit, încolțit și disperat, ea își petrece travaliul când încolăcindu-se ca un șarpe, când răbufnind. Acest proces în care corpul său este întors pe dos ar trebui să omoare o femeie. În mod normal, nimeni nu ar trebui să supraviețuiască unui asemenea lucru. Și totuși, în mod miraculos, ele supraviețuiesc...

Martha își face cu conștiinciozitate datoria, sprijinită atât de frumos de soțul acesteia, iar cartea devine o pendulare permanentă între miracolul nașterii și întunericul morții, moașa fiind cea care se străduiește să aducă lumină în ambele situații. Martha Ballard a existat în realitate, iar jurnalele pe care aceasta le-a ținut în timpul activității sale au ajuns la Ariel Lawhon, care a considerat necesar să prezinte lumii povestea unei femei curajoase, care a ajutat la nașterea a peste o mie de copii și care nu a pierdut nici măcar o mamă, în niște vremuri nu tocmai ușoare pentru cei care au trăit atunci. Îmbinând povestea bărbatului găsit în albia râului și pe cea a femeii aducătoare de viață, scriitoarea creează un personaj-detectiv am putea spune, care caută cu încăpățănare adevărul

din spatele unei morți ce pare mai complicată decât lasă aparențele să se vadă. Pătrundem astfel în interiorul micuței comunități, trăim alături de oamenii acelor locuri iarna aspră, temerile lor, intrăm în casele acestora, asistăm la scene de familie, ne facem propriile variante despre ce ar fi putut să se întâmple în seara care a declanșat întreaga poveste și ne dorim să mai simțim puțin căldura din căminul Marthei, dar și fiorii anchetei pe care o desfășoară pe cont propriu, în ciuda tuturor piedicilor întâlnite.

Cartea ilustrează rolul femeilor într-o societate dominată de bărbați și modul în care acestea reușeau să aibă o influență reală, chiar dacă nu aveau statut oficial. Prin Martha, Ariel Lawhon scoate în evidență puterea observației, inteligența și curajul femeilor obișnuite, dar excepționale în tăcerea lor.

O poveste tulburătoare despre lupta unei femei pentru dreptate... Această operă istorică remarcabilă rostește cu putere adevăruri despre inegalități vechi de secole, care încă persistă astăzi. (Publishers Weekly)

***Mai presus de cuvinte*, Mia Sheridan,**
editura Bookzone, București, 2025

Mia Sheridan este o voce distinctă în literatura romantică contemporană, cunoscută pentru modul în care abordează teme sensibile precum trauma, vindecarea, regăsirea de sine și iubirea profundă. Autoare de bestselleruri internaționale,

Mia Sheridan este cunoscută publicului român datorită unor romane precum: *Vocea lui Archer*, *Mamă rea*, *Te-am ales pe tine* sau *Suflete în furtună*. În cărțile sale, autoarea creează lumi emoționale autentice, în care cititorii pot găsi reflecții ale propriilor răni sau dorințe. Stilul său este unul poetic, dar accesibil, aplecându-se îndeosebi asupra construirii personajelor și pe transmiterea emoțiilor autentice.

Mai presus de cuvinte este un roman delicat și profund, în care povestea de iubire se împletește cu durerea trecutului, iar muzica și cuvintele devin punți între suflete rănite. Callen și Jessica se întâlnesc întâmplător într-un vagon de tren dezafectat, la vârsta de 13 ani, și din acel moment devin prieteni de nedespărțit. Poveștile lui Jesse îl ajută pe Callen să uite măcar pe moment de violența tatălui, care nu se sfiește să lase urme fizice pe trupul băiatului. Tot în locul lor secret și tot cu ajutorul fetei, Callen află ce înseamnă muzica pentru el. Însă într-o bună zi, puștiul dispăre, lăsând un gol imens în sufletul Jessica.

Timpe de mulți ani, viețile celor doi par să nu mai aibă nici un punct comun. Callen devine un compozitor celebru, dar cu o viață personală extrem de dezordonată, sub aparenta perfecțiune regăsindu-se un suflet pustiit, care nu a reușit nicicum să depășească traumele din copilărie și care evită confruntarea cu propriile emoții. Jessica devine o tânără traducătoare, pasionată de cuvinte, de istoria lor și de puterea acestora de a conecta și vindeca. Când cei doi se reîntâlnesc, parcursul cărții devine unul clar: nu pot sfârși decât împreună, dar înainte de acest pas, trebuie să înțeleagă faptul că nu toate emoțiile pot fi rostite, unele lucruri sunt prea adânci, prea dureroase sau prea frumoase pentru a putea fi cuprinse în limbaj. Și atunci intervine muzica.

În ciuda faptului că povestea ar putea fi considerată una previzibilă, cartea merită citită pentru capacitatea autoarei de a transmite emoții, dar și pentru modul în care tratează tema traumelor din copilărie, a abandonului emoțional și a modului în care acesta modelează adultul. Romanul este, în același timp, o reflecție asupra puterii transformatoare a artei, reîntâlnirea protagoniștilor devenind un proces de reconstrucție reciprocă, de învățare a încrederii și a sincerității, totul petrecându-se dincolo de cuvinte.

Stilul Miei Sheridan este unul introspectiv, plin de emoție, dar niciodată exagerat. Dialogurile

curg natural, iar descrierile sunt pline de atmosferă și tandrețe, însă ca de obicei, autoarea excelează în construirea unor personaje autentice, alături de care trăiești cu adevărat povestea.

Mai presus de cuvinte este, în final, o poveste despre cum iubirea poate pătrunde dincolo de toate zidurile construite din frică, tăcere sau durere. Este o călătorie spre vindecare, un roman care vorbește cu blândețe despre nevoia de a fi văzut, înțeles și iubit, chiar și atunci - sau mai ales atunci - când nu găsim cuvintele potrivite.

***Ultima floare de cireș*, Kathleen Burkinshaw, editura Corint junior, București, 2025**

Ultima floare de cireș, romanul semnat de autoarea japonezo-americană Kathleen Burkinshaw, este o poveste profundă și emoționantă, care aduce în prim-plan experiența unei fete în mijlocul unuia dintre cele mai devastatoare evenimente din istorie: bombardamentul atomic de la Hiroshima. Cartea este inspirată din viața mamei autoarei, care, la vârsta de doisprezece ani, a supraviețuit atacului nuclear. Acest detaliu, pe care îl aflăm în postfața cărții, conferă romanului o autenticitate aparte, transformându-l într-o mărturie extrem de vie despre viața cotidiană din Japonia în timpul celei de-Al Doilea Război Mondial.

Personajul principal, Yuriko, este o fată sensibilă și curioasă, care trăiește alături de tatăl său – proprietarul unui ziar, mătușa Kimiko și vărul ei de cinci ani, Genji. În aparență, duce o viață normală într-un cartier liniștit din Hiroshima, dar în spatele atmosferei de familie se ascund secrete dureroase. Pe măsură ce povestea avansează, Yuriko află că lucrurile nu sunt așa cum le-a crezut ea întotdeauna, relațiile în familia sa fiind mai complicate decât păreau la prima vedere. Acest parcurs de descoperire personală al fetei se împletește cu tensiunile și fricile generate de război, creând o poveste în care micul univers al familiei e pe punctul de a se prăbuși în paralel cu cel al orașului.

Romanul se remarcă prin stilul narativ intim, la persoana întâi, care lasă cititorul să pătrundă direct în gândurile și emoțiile protagonistei, să îi simtă frica, speranța, neînțelegerile sau tristețea. Fiind o carte pentru publicul cititor tânăr, limbajul este unul simplu, însă plin de sensibilitate și

detalii culturale. Termeni japonezi precum *sakura* (floare de cireș), *geta* (sandale tradiționale), *sensei* (profesor) sau *koseki* (registrul familiei), regulile sociale, modurile de adresare, ierarhiile familiale sunt integrate natural în text, totul contribuind la atmosfera autentică a romanului. Fiecare capitol începe cu fragmente din transcrieri audio, titluri de ziare, afișe de propagandă, ceea ce plasează acțiunea într-un context istoric real și oferă o tensiune dramatică suplimentară.

Povestea este marcată de simbolismul florii de cireș, care devine o metaforă a frumuseții și fragilității vieții. Tatăl lui Yuriko îi spune fetei la un moment dat: *Florile de cireș sunt ca viața însăși – foarte frumoase, dar atât de fragile, încât înfloresc doar pentru o perioadă scurtă de timp.* Citatul sintetizează perfect esența romanului: un elogiu adus vieții, chiar și în cele mai întunecate clipe. Pe fundalul propagandei de război, al sirenelor care anunță raiduri aeriene și al interdicțiilor culturale impuse de regim, cititorul descoperă bucurii simple, precum întâlnirile atât de așteptate dintre Yuriko și prietena sa Machiko, sărbătorile tradiționale sau un dans în kimono, care contrastează dureros cu tragedia iminentă.

Cartea se încheie cu o scenă devastatoare, în care Yuriko supraviețuiește exploziei atomice, dar lumea ei este complet schimbată. Imaginile prezentate sunt extrem de dure, însă pierderea, durerea și doliul sunt tratate cu delicatețe, dar și cu o notă de speranță. *Ultima floare de cireș* nu este doar o lecție de istorie, ci și una de

umanitate. Este o carte care merită citită pentru că ne prezintă războiul prin ochii unui copil care iubește, se îndoiește, suferă, dar și speră, amintindu-ne că, dincolo de granițe și conflicte, suferința este universală, iar pacea - o necesitate.

Totul e în regulă în mine și în lume,
Petronela Rotar, editura Trei, București,
2024

Petronela Rotar este una dintre cele mai cunoscute și apreciate scriitoare contemporane din România, cu un stil confesiv și profund autentic, recunoscută pentru curajul cu care își explorează și expune vulnerabilitățile. Fostă jurnalistă, autoare de proză, poezie și eseu, Petronela Rotar este, de asemenea, psihoterapeut și aduce în scrierile sale o înțelegere profundă a psihicului uman, a traumei și a procesului de vindecare. Cărțile ei sunt adesea un amestec între literatură și terapie, între biografie și reflecție, iar vocea ei rezonă puternic cu cititorii aflați în propriile căutări interioare.

Totul e în regulă în mine și în lume este o carte plină de confesiuni, un eseu personal și terapeutic, care aduce în prim-plan temele deja consacrate în scrierile sale anterioare – vindecarea traumei, relația cu sine și cu lumea din jur. Titlul sugerează o liniște câștigată, însă drumul până la această stare nu a fost deloc ușor. Cartea este scrisă într-un stil intim, aproape de cititor, cu o sinceritate dezarmantă și cu un echilibru între luciditate și compasiune.

Scriitoarea vorbește despre relații toxice, copilărie abuzivă, mecanisme de apărare, dar și despre procesul dificil de a deveni propriul sprijin. Ea nu oferă rețete, ci împărtășește fragmente din propria viață și din munca sa terapeutică, pentru a arăta că nimeni nu este singur și că, oricât de complicată ar fi istoria personală, vindecarea este posibilă.

Unul dintre mesajele centrale ale cărții este acela că liniștea interioară nu vine dintr-o lume perfectă, ci din reconcilierea cu propriul trecut și din învățarea acceptării de sine. *Am învățat să stau cu durerea, să o ascult, să nu o mai fugăresc*, scrie autoarea într-un pasaj al cărții. E o lecție despre curajul de a te întoarce spre tine însuși cu blândețe, chiar și (sau mai ales) atunci când ai fost învățat să te respingi.

Cartea este structurată într-un mod care permite cititorului să respire – între fragmente de

introspecție profundă, autoarea lasă spațiu pentru reflecție, pentru întrebări deschise. Ea nu impune răspunsuri, ci oferă repere, semne pe drum, într-un proces care este mereu individual.

Totul e în regulă în mine și în lume se adresează în special celor care trec prin procese de auto-descoperire, celor interesați de psihoterapie, dezvoltare personală sau celor care simt că poartă în ei răni nevindecate. Este o carte care poate oferi sprijin emoțional, alinare și mai ales sentimentul că *e ok să nu fie totul ok*, atâta vreme cât continui să mergi mai departe.

În esență, cartea nu este doar despre suferință, ci și despre speranță – despre cum, pas cu pas, putem ajunge într-un punct în care să simțim că *totul e în regulă în mine și în lume*. Un mesaj simplu, dar profund, de care avem cu toții nevoie.

Aceste volume se află în colecțiile Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila. Disponibilitatea titlurilor poate fi consultată în catalogul electronic al bibliotecii - <https://toread.bjbraila.ro/opac>.

Roxana NEAGU,
corector

Profilul publicului brăilean așa cum reiese din statisticile bibliotecii

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila este un reper cultural al comunității, un loc în care lectura, educația și participarea civică se împletesc într-un spațiu viu și deschis tuturor vârstelor. Datele statistice aferente perioadei **ianuarie-octombrie 2025** conturează un **portret complex al publicului brăilean**, care continuă să se adapteze la noile forme de acces la cultură, păstrând totodată atașamentul față de biblioteca tradițională.

◆ Publicul activ: peste 2.800 de utilizatori

În primele zece luni ale anului 2025, Biblioteca Județeană Brăila a înregistrat **2.849 de utilizatori activi**, dintre care **1.287 reînscriși** și **1.562 de noi înscriși**. Aceste cifre confirmă interesul constant al publicului brăilean față de serviciile oferite de instituție, într-un context în care lectura concurează cu noile forme de divertisment digital.

◆ Profilul cititorului: femei, tineri și elevi

Statistica arată că **femeile reprezintă 65,6%** din totalul utilizatorilor activi, ceea ce confirmă tendința națională a predominanței publicului feminin în rândul cititorilor activi. Pe grupe de vârstă, **categoria 25–64 de ani** deține cea mai mare pondere (**40,9%**), urmată de **copiii între 7 și 14 de ani (27,7%)** și **tinerii între 15 și 24 de ani (22,5%)**. **Seniorii (65+ ani)** reprezintă **6,3%** din total, iar **copiii sub 7 ani – 2,5%**.

După **statutul ocupațional**, publicul bibliotecii se compune preponderent din:

- **elevi (45,8%),**
- **studenți (5,2%),**
- **pensionari (9,7%),**
- **casnice (6,7%),**
- **urmate de funcționari, muncitori, profesii intelectuale și alte categorii.**

Aceste cifre arată că biblioteca funcționează ca un spațiu educativ esențial, în special pentru tineri și pentru cei aflați în proces de formare profesională.

◆ Utilizarea bibliotecii: peste 52.000 de vizite

În perioada analizată, s-au înregistrat

52.560 de vizite totale, dintre care **46.570 de vizite directe** la sediul bibliotecii și **5.990 prin servicii poștale, fax sau telefon**. De remarcat este numărul mare de participanți la **programe și evenimente culturale: 20.871 de persoane**, un indiciu clar al rolului comunitar al bibliotecii.

Totodată, instituția a derulat numeroase activități educaționale și culturale: **1.242 de activități și evenimente culturale**; **67 de expoziții**, sesiuni de instruire IT (**449 sesiuni**), programe de formare și manifestări cu impact local.

◆ Ce se citește la Brăila: cărțile pe hârtie domină în continuare

Biblioteca a difuzat în total **aproximativ 50.816 documente**, dintre care **peste 95% au fost în format tipărit**. Cărțile rămân suportul preferat, urmate de documente audio și video, publicații seriale și materiale educative.

Publicațiile destinate copiilor au reprezentat o pondere de aproximativ **73% din totalul documentelor difuzate**, semn al interesului constant pentru lectură de la vârste fragede. Deși tehnologia oferă alternative digitale, **resursele electronice (cărți, baze de date)** sunt încă puțin utilizate, ceea ce sugerează un potențial de dezvoltare în această direcție.

◆ Activități și servicii complementare

Pe lângă împrumutul de carte, biblioteca oferă o gamă variată de servicii:

- **peste 3.000 de sesiuni OPAC** (catalog online),
- **1.000 de sesiuni de Internet,**
- **peste 1000 de programe de instruire.**

Prin aceste activități, instituția răspunde nevoilor diverse ale publicului – de la acces la informație la formare digitală și participare culturală.

◆ Concluzie: biblioteca, un spațiu viu în comunitatea brăileană

Profilul publicului Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila reflectă o comunitate dinamică, educată și implicată. Predominanța tinerilor și a femeilor, creșterea participării la evenimente culturale și stabilitatea numărului de utilizatori activi arată că **biblioteca nu este doar un loc al cărților, ci un laborator social și educativ**.

Într-o perioadă în care lectura pare amenințată de viteza informației online, brăilenii demonstrează că **biblioteca rămâne un punct de sprijin cultural și un liant al comunității**.

Dana CIUTACU,
sociolog

Anul 2025

la Biblioteca Județeană Panait Istrati

DOCUMENTE DIFUZATE

60.941

documente difuzate

44.454

pentru copii

ACTIVITĂȚI CULTURALE & PARTICIPARE

1.375

activități culturale

23.472

participanți

SERVICII DIGITALE & INFORMARE

?

8.000

informații oferite

1.127

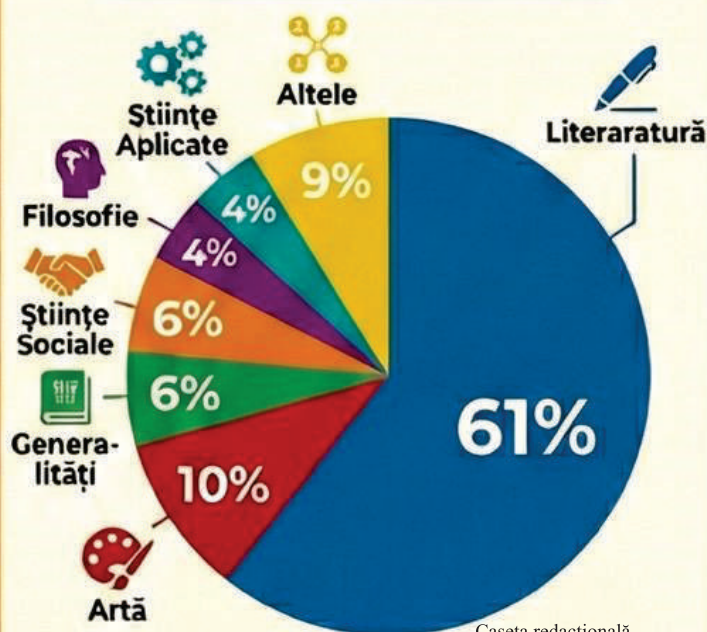
Sesiuni Internet

1.222

programe de instruire utilizatori

TOP DOMENII ÎMPRUMUTATE

Caseta redacțională
EX Libris nr. 24/2025:
Redactor: Leonard NECULAE
Secretar de redacție și Corectură: Roxana NEAGU
Infografic: Dana CIUTACU
Tehnoredactare computerizată
Laurian ONOFREI
Revistă editată și multiplicată
de Biblioteca Județeană PANAIT ISTRATI Brăila

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ *PANAIT ISTRATI* BRĂILA

www.bjbraila.ro · e-mail: bjpi@bjbraila.ro

*„Cine nu cunoaște Brăila, cine nu o iubește (așa cum o iubim noi brăilenii: ca pe un om),
va găsi probabil exagerată emoția cu care vorbim de obicei despre orașul nostru.”*

Mihail Sebastian

ISSN 2285 – 9721
ISSN-L 2285 – 9721

